

LĪGATNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2012.-2023.GADAM

I. sējums PASKAIDROJUMA RAKSTS

Galīgā redakcija

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Līvātnes novada dome

Līvātnes, 2012.

SATURA RĀDĪTĀJS

TEKSTĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	4
IEVADS	5
1. IZSTRĀDES NOSACĪJUMI UN PRINCIPI	7
1.1. Institūciju nosacījumi un prasības	7
1.2. Izstrādes process (metodoloģija) un sabiedrības līdzdalības nodrošināšana	8
1.3. Vēsturiskā plānošanas pieredze	10
1.3.1. Līgatnes strādnieku ciemata ģenerālplāns (1960.)	10
1.3.2. Pilsētciemata Līgatne ģenerālais plāns (1985.)	10
1.3.3. Līgatnes pilsētas teritorijas plānojums (2007.-2019.)	11
1.3.4. Līgatnes pagasta teritorijas plānojums (2006.-2018.) ar grozījumiem	13
2. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI UN IESPĒJAS	16
2.1. Ģeogrāfiskais novietojums	16
2.2. Zemes izmantošanas struktūra	17
2.3. Apdzīvojuma struktūra	20
2.4. Iedzīvotāji	26
2.5. Dabas apstākļi un resursi	28
2.5.1. Ģeoloģiskā uzbūve un virsmas raksturojums	28
2.5.2. Mūsdienų ģeoloģisko procesu raksturojums	30
2.5.3. Klimats	32
2.5.4. Virszemes ūdeņi	33
2.5.5. Pazemes ūdeņi	39
2.5.6. Meliorācija	41
2.5.7. Derīgie izrakteņi	41
2.5.8. Augšnes	43
2.5.9. Meži	43
2.5.10. Purvi	47
2.5.11. Ainavu raksturojums	47
2.6. Dabas un kultūras mantojums	49
2.6.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti	49
2.6.2. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi	52
2.6.3. Novada nozīmes kultūras pieminekļi	53
2.7. Transporta infrastruktūra	55
2.8. Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti	60
2.8.1. Ūdensapgāde	60
2.8.2. Kanalizācija	63
2.8.3. Elektroapgāde	66
2.8.4. Telekomunikācijas	66
2.8.5. Siltumapgāde	67
2.8.6. Gāzes apgāde	68
2.8.7. Ģeodēziskie atbalsta punkti	68
2.9. Kapsētas	68
2.10. Vides situācija	70
2.10.1. Gaisa kvalitāte	70
2.10.2. Ūdeņu kvalitāte	72
2.10.3. Atkritumu apsaimniekošana	73
2.10.4. Potenciāli piesārņotās teritorijas	74
2.11. Publiskās apbūves teritorijas	76
2.11.1. Izglītības iestādes	76
2.11.2. Kultūras iestādes	78
2.11.3. Veselības un sociālās aprūpes iestādes	79
2.12. Civilā aizsardzība, ugunsdrošība un paaugstināta riska objekti	79

3. ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA	83
3.1. Teritorijas attīstības mērķi un virzieni	83
3.2. Teritoriālais konteksts	84
3.2.1. Nacionālais konteksts	84
3.2.2. Reģionālais konteksts	88
3.2.3. Kopīgās interešu teritorijas	93
3.3. Teritorijas attīstības risinājumi un pamatojumi	94
3.3.1. Apdzīvojuma struktūra	94
3.3.2. Ceļi un transports	96
3.3.3. Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti	98
3.3.4. Kultūras un dabas mantojums	98
3.3.5. Lauksaimnieciski izmantojamo zemju un mežsaimniecības attīstība	99
3.4. Teritorijas funkcionālais zonējums	100
3.4.1. Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS)	100
3.4.2. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM)	100
3.4.3. Jauktas apbūves teritorijas (J)	101
3.4.4. Publiskās apbūves teritorijas (P)	101
3.4.5. Rūpniecības teritorijas (R)	101
3.4.6. Transporta infrastruktūras teritorijas (Tr)	102
3.4.7. Tehniskās apbūves teritorijas (Ta)	102
3.4.8. Dabas un apstādījumu teritorijas (DA)	102
3.4.9. Mežu teritorijas (M)	103
3.4.10. Lauku zemes (L)	103
3.4.11. Ūdeņu teritorijas (Ū)	104
PIELIKUMI	105
1.pielikums. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi Līgatnes novadā	106
2.pielikums. Līgatnes novada pašvaldības autoceļu saraksts	107
3.pielikums. Līgatnes novada pašvaldības ielu saraksts	110
4.pielikums. Valsts ģeodēziskā tīkla atbalsta punkti Līgatnes novadā	112

TEMATISKĀS KARTES	
1.karte Līgatnes novada apdzīvojuma struktūra un sociālā infrastruktūra (M 1:70000)	25
2.karte Līgatnes novada aizsargājamās dabas teritorijas un valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi (M 1:70000)	54
3.karte Līgatnes novada satiksmes infrastruktūra (M 1:70000)	59
4.karte Līgatnes novada maģistrālie inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti (M 1:70000)	69
5.karte Līgatnes novada vides riska teritorijas un objekti (M 1:70000)	75

TEKSTĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

A	Austrumi
AS	Akciju sabiedrība
D	Dienvidi
DUS	Degvielas uzpildes stacija
ES	Eiropas Savienība
GNP	Gaujas nacionālais parks
LĢIA	Valsts aģentūra „Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra”
LVĢMC	Valsts SIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”
MK	Ministru kabinets
NAI	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
PII	Pirmsskolas izglītības iestāde
RAPLM	Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija
R	Rietumi
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VAS	Valsts akciju sabiedrība
v.j.l.	Virs jūras līmeņa
VZD	Valsts zemes dienests
Z	Ziemeļi

IEVADS

Līgatnes novada teritorijas plānojuma izstrāde tika uzsākta saskaņā ar Līgatnes novada domes 2011.gada 17.marta lēmumu (protokola Nr.4 2.§) „Par Līgatnes novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu”.

Teritorijas plānojums ir izstrādāts 12 gadu periodam un tas sagatavots saskaņā ar „Teritorijas plānošanas likumu” (22.05.2002.) (pēc 01.12.2011. saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumu (13.10.2011.)), MK noteikumiem Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (06.10.2009.), kā arī, ievērojot citus saistošos normatīvos aktus.

Līgatnes novada teritorijas plānojums ir tieši pakārtots Līgatnes novada attīstības programmā 2012.-2018.gadam noteiktajiem politiskajiem, ekonomiskajiem un sociālajiem mērķiem, kā arī attīstības virzieniem.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (06.10.2009.) teritorijas plānojumam ir šādas sastāvdaļas:

- 1) I. sējums „Paskaidrojuma raksts”, kurā dots Līgatnes novada pašreizējās izmantošanas apraksts, noteikti teritorijas attīstības mērķi un virzieni, kā arī dots plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums.
- 2) II. sējums „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, kurā detalizēti noteikti pašvaldības un citu zemes īpašnieku un lietotāju tiesības un pienākumi attiecībā uz zemes gabalu izmantošanu un to saistīto apbūvi.
- 3) III. sējums „Grafiskā daļa”, kurā attēlota Līgatnes novada teritorijas pašreizējā izmantošana un plānotā (atļautā) izmantošana mērogā 1:15000, kā arī Līgatnes pilsētas un novada ciemu pašreizējā un plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana mērogā 1:5000. Novada teritorijas plānojums izstrādāts izmantojot LĢIA sagatavotās topogrāfiskās kartes ar mēroga noteiktību 1:10000. Teritorijas plānojuma izstrādāšanā izmantotas arī ortofoto ainas un zemes kadastra plāns. Teritorijas plānojumā tiek noteiktas visa veida aizsargjoslas saskaņā ar Aizsargjoslu likumu. Tā kā kartogrāfiskajā materiālā atbilstoši mēroga noteiktībai (M 1:10000) daudzas aizsargjoslas nav iespējams grafiski parādīt, tad tās aizsargjoslas, kuras ir mazākas par 20 metriem nav attēlotas. Tās jāprecizē un jāuzrāda detālplānojumos un būvprojektos.
- 4) IV. sējums „Pārskats par Līgatnes novada teritorijas plānojuma izstrādi”, kurā apkopota informācija par pašvaldības lēmumiem, sabiedriskās apspriešanas materiāli, institūciju sniegtā informācija, nosacījumi un atzinumi, dažādi ziņojumi un cita informācija, kas izmantota vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādei.

Līgatnes novada teritorijas plānojuma izstrādei ir izstrādāts arī Vides pārskats, kas satur informāciju par vides situāciju un tās kvalitāti novadā.

Teritorijas plānojums izstrādāts Līgatnes novada domei sadarbojoties ar uzņēmumiem „Baltkonsults” un arhitektu biroju „Nams”.

Kā pašvaldības saistošie noteikumi tiks apstiprināti Līgatnes novada teritorijas plānojuma II. sējums „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, kā arī III. sējums „Grafiskā daļa”.

1. IZSTRĀDES NOSACĪJUMI UN PRINCIPI

1.1. Institūciju nosacījumi un prasības

Saskaņā ar MK noteikumu Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (06.10.2009.) 13.punktu vietējā pašvaldība pieprasa informāciju un/vai nosacījumus vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma un tā grozījumu izstrādei, kas izriet no attiecīgo nozari reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī atzinumus par izstrādāto vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma un tā grozījumu atbilstību nosacījumiem.

Uzsākot Līgatnes novada Teritorijas plānojuma izstrādi tika pieprasīti nosacījumi no sekojošām institūcijām:

- 1) Valmieras reģionālā Vides pārvaldes;
- 2) Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas;
- 3) VAS „Latvijas valsts ceļi”;
- 4) VAS „Latvijas dzelzceļš”;
- 5) Veselības inspekcijas;
- 6) Valsts zemes dienesta;
- 7) AS „Latvenergo”;
- 8) AS „Latvijas gāze”;
- 9) Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona brigādes Cēsu daļas;
- 10) Vidzemes plānošanas reģiona;
- 11) VSIA Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi Vidzemes reģiona meliorācijas nodaļas;
- 12) Valsts meža dienests Ziemeļvidzemes virsmežniecības;
- 13) AS „Latvijas valsts meži”;
- 14) Dabas aizsardzības pārvaldes;
- 15) SIA „Lattelecom”;
- 16) SIA „LMT”;
- 17) SIA „Bite Latvija”;
- 18) SIA „Tele 2”.

Uzsākot teritorijas plānojumu izstrādi, tās pašvaldības, kuru administratīvās teritorijas robežojas ar Līgatnes novada teritoriju (Pārgaujas, Amatas, Siguldas un Krimuldas novadi) par to tika informētas, kā arī noskaidrots to viedoklis un priekšlikumi.

Informācija par institūciju un kaimiņu pašvaldību sniegtajiem nosacījumiem un priekšlikumiem, kā arī to ievērošanu ir apkopota Teritorijas plānojuma IV. sējumā „Pārskats par Līgatnes novada teritorijas plānojuma izstrādi”.

1.2. Izstrādes process (metodoloģija) un sabiedrības līdzdalības nodrošināšana

Lai izstrādātu Līgatnes novada teritorijas plānojumu, visas darbības projekta ietvaros tika sadalīts vairākās aktivitātēs:

1. aktivitāte. Augstāku līmeņu plānošanas dokumentu prasību izvērtēšana.
2. aktivitāte. Spēkā esošā teritorijas plānojuma prasību un noteikumu izvērtēšana.
3. aktivitāte. Priekšlikumu sagatavošana teritorijas plānotai (atļautajai) izmantošanai un Teritorijas plānojuma 1.redakcijas rakstveida un grafiskās daļas sagatavošana un iesniegšana apstiprināšanai novada domē.
4. aktivitāte. Vides pārskata sagatavošana.
5. aktivitāte. Teritorijas plānojuma 1.redakcijas un Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana.
6. aktivitāte. Teritorijas plānojuma 1.redakcijas pilnveidošana un galīgās redakcijas sagatavošana.

1.aktivitāte. Augstāku līmeņu plānošanas dokumentu prasību izvērtēšana

Šīs aktivitātes ietvaros tika izanalizēti augstāk stāvoši plānošanas dokumenti, īpašu vērību veltot Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma 2007.-2027. III. daļai „Vadlīnijas”, kas ir ieteikumi rajonu un vietējo pašvaldību attīstības programmu un teritorijas plānojumu izstrādāšanai.

Šajā posmā notika konsultācijas ar pašvaldības speciālistiem par teritorijas plānošanas jautājumiem saistībā ar Teritorijas plānošanas koncepcijas ieviešanu Latvijā, kā arī Līgatnes novada teritorijas plānojuma izstrādes satura un procedūras jautājumiem.

2.aktivitāte. Spēkā esošā teritorijas plānojuma prasību un noteikumu izvērtēšana

Aktivitātes ietvaros tika izskatīti un izanalizēti spēkā esošie Līgatnes novada teritoriālo vienību (Līgatnes pilsēta un Līgatnes pagasts) Teritorijas plānojumi, kā arī izvērtēta atbilstība pēc to apstiprināšanas notikušajām izmaiņām tiesību aktos.

Bez spēkā esošajiem teritorijas plānojumiem, papildus tika apzināti arī citi materiāli, lai plānojumā tiktu izmantota aktuālākā pieejamā informācija.

Kartogrāfiskā materiāla izstrādei tika apzināti senāk izstrādātie novada teritorijā ietilpstošo administratīvo vienību plānojumi un iegūta novada un ciemu teritorijas topogrāfiskā karte, ortofotokarte un VZD nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra informācija.

3.aktivitāte. Priekšlikumu sagatavošana teritorijas plānotai (atļautajai) izmantošanai un Teritorijas plānojuma 1.redakcijas rakstveida un grafiskās daļas sagatavošana un iesniegšana apstiprināšanai novada domē

Atbilstoši normatīvajiem aktiem un to grozījumiem, tika izvērtēti un izstrādāti priekšlikumi teritorijas plānotajai (atļautajai) izmantošanai.

Bez esošo materiālu izpētes, visa novada teritorija tika apsekota dabā, ar mērķi apzināt un precizēt esošo situāciju un atsevišķu objektu izvietojumu.

Visi no valsts, pašvaldību un privātām institūcijām saņemtie nosacījumi tika apkopoti un apspriesti ar Līgatnes novada pašvaldības administrācijas speciālistiem. Atbalstāmie priekšlikumi tika iestrādāti Teritorijas plānojumā.

Teritorijas plānojums sastāv no rakstveida daļas (Paskaidrojuma raksts, Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, Pārskats par Teritorijas plānojuma izstrādi) un grafiskās daļa.

Teritorijas plānojuma rakstveida daļā I. sējums „Paskaidrojuma raksts” un II. sējums „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” tika izvērtēti un precizēti priekšlikumi attiecībā uz Darba uzdevumā noteiktajiem galvenajiem uzdevumiem.

III. sējumā „Grafiskā daļa” ietilpst kartes, kurās attēlota Līgatnes novada teritorijas pašreizējā izmantošana un plānotā (atļautā) izmantošana mērogā 1:15000, kā arī Līgatnes pilsētas un ciemu pašreizējā un plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana mērogā 1:5000.

Izstrādātās Teritorijas plānojuma 1.redakcijas rakstveida un grafiskās daļas tiks iesniegtas Līgatnes novada domes nozīmētajam Teritorijas plānojuma izstrādes vadītājam.

4.aktivitāte. Vides pārskata izstrāde

Teritorijas plānojuma Vides pārskats tika izstrādāts saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (14.10.1998.) un MK noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.).

Sagatavojot Teritorijas plānojuma Vides pārskata projektu, notika konsultācijas ar Vides pārraudzības valsts biroju un institūcijām ar kurām jāsaskaņo Vides pārskats.

1.3. Vēsturiskā plānošanas pieredze

1.3.1. Līgatnes strādnieku ciemata ģenerālplāns (1960.)

1960.gadā projektēšanas institūtā „LATGIPROSEĻSTROJ” izstrādātais Līgatnes strādnieku ciemata ģenerālplāns paredzēja vairāku sabiedrisko ēku (slimnīca, tirgus un pirts ar veļas mazgātavu, komunālās darbnīcas, divi bērnodārzi) būvniecību, tomēr vienīgais sabiedriskais objekts, kas uzbūvēts pēc ģenerālplāna apstiprināšanas bija sadzīves pakalpojumu ēka (darbnīcas, frizētava), kas netika izvietots saskaņā ar ģenerālplānu.

Ģenerālplāns paredzēja daudzdzīvokļu dzīvojamo māju celtniecību Līgatnes upes ielejā un ciemata centrālajā daļā, tomēr apbūve tika turpināta pie Gaujas upes, bet teritorija Līgatnes centrālajā daļā palika brīva no apbūves un izmantota augļu un sakņu dārziem.

1.3.2. Pilsētciemata Līgatne ģenerālais plāns (1985.)

1985.gadā projektēšanas institūtā „Pilsētprojekts” (tolaik „LATGIPROGORSTROJ”) arhitekta G.Lūša-Grīnberga vadībā tika izstrādāts Pilsētciemata Līgatne ģenerālais plāns laika posmam līdz 2005.gadam. Plānojums tika izstrādāts balstoties uz prognozi, ka 2005.gadā iedzīvotāju skaits pilsētā sasniegtu 2100 (neliels pieaugums salīdzinot ar 1985.gadu) un teritorija pamatos saglabātu jau esošos pilsētvidi raksturojošos elementus.

Galvenie ģenerālplāna risinājumi tika vērsti uz inženierkomunikāciju un transporta infrastruktūras sakārtošanu un pilnveidošanu, kā arī kultūras un sadzīves pakalpojumu uzlabošanu. Ģenerālplāns paredzēja saglabāt vēsturisko pilsētas plānojuma struktūru, ņemot vērā Līgatnes atrašanos Gaujas nacionālajā parkā un tā nozīmi tūrisma organizācijā.

Pilsētas vēsturiskajā centrā - pilsētbūvniecības pieminekļa teritorijā - netika plānota jaunu ēku būvniecība, izņemot Remdenkalnu, kur tika paredzēta bērnodārza celtniecība.

Jaunu daudzdzīvokļu trīsstāvu ēku celtniecība tika plānota jau esošajā dzīvojamo māju kvartālā pie Gaujas upes (Gaujasmala).

Individuālo dzīvojamo ēku būvniecība tika paredzēta jau esošajā individuālo māju kvartālā Sprīņģi neapbūvētajās teritorijās.

Pilsētas centrā (Līgatnes upes ielejā) tika paredzēts saglabāt esošās kultūras un veselības aizsardzības ēkas, papildinot teritoriju ar sadzīves pakalpojumu un tirdzniecības kompleksu starp Brīvības ielu un grāvi pie pilsētas Z robežas. Centrālajā daļā tika plānots izvietot tūrisma apkalpes objektus - dzīvojamo ēku Brīvības ielā pārbūvēt par viesnīcu, Brīvības ielas galā, pie ieejas papīrfabrikā divās esošās noliktavās veidot papīrfabrikas muzeju.

Ražošanas objektus tika plānots saglabāt, bet to teritoriju nepaplašināt, respektējot dabas un kultūras pieminekļu aizsardzības prasības.

1.3.3. Līgatnes pilsētas teritorijas plānojums (2007.-2019.)

Līgatnes pilsētas teritorijas plānojumu 2007.-2019.gadam izstrādāja SIA „Reģionālie projekti” un tas tika apstiprināts ar Līgatnes pilsētas domes 2007.gada 19.aprīļa saistošajiem noteikumiem 03/07 „Līgatnes pilsētas teritorijas plānojums 2007. - 2019.gadam”.

Plānojums tika izstrādāts saskaņā ar 19.10.2004. MK noteikumiem Nr.883 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”, ievērojot noteikto izstrādes procedūru, Latvijas Būvnormatīvus un citus saistošos normatīvos aktus teritorijas plānošanā. Tā izstrādē ņemts vērā Vidzemes plānošanas reģiona telpiskās struktūras plāna projekts, Cēsu rajona teritorijas plānojuma 2.redakcija, pašvaldības konceptuālie dokumenti, kaimiņu pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti un pilsētā darbojošos uzņēmumu un iestāžu attīstības plāni.

Līgatnes pilsētas nākotnes vīzija iezīmēta, balstoties uz Līgatnes pilsētas attīstības plānu „Līgatnes pilsētas attīstības virzieni un iespējas”, pašvaldības attīstības potenciālu, stiprajām pusēm un iespējām, un ņemot vērā Cēsu rajona un Vidzemes reģiona nākotnes attīstības iespējas.

Līgatnes pilsēta un tās prioritārie telpiskās struktūras attīstības virzieni Vidzemes reģiona kontekstā analizēti atbilstoši „Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma” II. redakcijā noteiktajam.

Līgatnes pilsēta noteikta kā novada nozīmes centrs, kas nodrošina vienas vai vairāku vietējās pašvaldības iedzīvotājiem regulāri un epizodiski nepieciešamos pakalpojumus.

Kā ilgtermiņa mērķis novada nozīmes centriem noteikta spēja kļūt par policentriskās apdzīvojuma struktūras balstu, nodrošinot apkārtējo lauku teritoriju attīstību un dzīvotspējas saglabāšanu. Tiem jāattīstās kā daudzfunkcionāliem pakalpojumu centriem. Kā vidēja termiņa mērķis definēta spēja nodrošināt vietējo/novadu pašvaldību noteiktos administratīvos pakalpojumus un pakalpojumus ciemiem un citām mazākām lauku apdzīvotām vietām un viensētām, saglabājot lauku teritoriju identitāti.

Līgatnes pilsēta iekļaujas reģiona Ziemeļu funkcionālajā tīklā - „kreisajā spārnā”, ko veido lielākās pilsētas - Valmiera, Cēsis, Valka, un Smiltene ar piepilsētas areāliem, mazpilsētas un vietējās nozīmes centri.

Reģionālajā līmenī Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums paredz ražošanas un tirdzniecības teritorijas vidējiem un lieliem uzņēmumiem, ar strādājošo skaitu virs 50 darbiniekiem, kurās Līgatnes pilsēta iekļaujas kā novada nozīmes ražošanas centrs, kurā jārezervē platības jaunu ražotņu izveidei vietēja līmeņa uzņēmumu piesaistei.

Kā Vidzemes reģiona lauku (atvērtā) telpa raksturota reģiona telpa ārpus pilsētām, kas sevī ietver ūdeņus, lauksaimniecības un mežu teritorijas, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, teritorijas tūrismam un rekreācijai.

Lai veicinātu pilsētas attīstību, piesaistītu iedzīvotājus un investorus, teritorijas plānojums izvirza mērķi nodrošināt Līgatnes pilsētā labus dzīves apstākļus sakoptā pilsētvidē.

Nemot vērā nelielos attālumus līdz Rīgai, Cēsīm un Siguldai, krāšņo dabu, apkārtnē esošos populāros tūrisma objektus, secināts, ka Līgatne var kļūt par pievilcīgu un prestižu dzīves vietu.

Teritorijas plānojums nosaka, ka pilsētai maksimāli jā saglabā visas telpiskās un kultūrvēsturiskās vērtības, tās radoši un racionāli izmantojot kā bāzi tālākai attīstībai.

Līgatnes pilsētas teritorijas plānojuma risinājumu izvēli ir diktējuši vairāki priekšnoteikumi: dabas apstākļi, vēsturiskā apbūve un plānojuma struktūra, kā arī Gaujas nacionālais parks. Kaut arī no vienas puses tie ir ierobežojoši faktori, taču būtībā visi šie priekšnoteikumi un ierobežojumi var pasargāt pilsētu no nepārdomātas un stihiskas apbūves, kas vērsta tikai uz šauriem īstermiņa mērķiem.

Plānojumā secināts, ka Līgatnes pilsētā nav priekšnosacījumi ražošanas attīstībai un paplašināšanai, kā arī ne papīrfabrika, ne citi ražošanas uzņēmumi nespēs nodrošināt pietiekošu darba vietu skaitu, liela daļa iedzīvotāji strādās ārpus pilsētas. Tas izvirza prasības labai teritorijas sasniedzamībai, ko būtiski uzlabotu Gaujas tilta izbūve. Attīstot Līgatnes pilsētā daudzveidīgus ar kultūru, izglītību tūrismu un rekreāciju saistītus pakalpojumus, tiktu uzlabotas arī iedzīvotāju nodarbinātības iespējas.

Lai Līgatnes pilsētā piesaistītu jaunus un uzņēmīgus iedzīvotājus, pilsētas teritorijas plānojumā galvenais uzsvars ir likts uz dzīvojamo teritoriju attīstību, ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus un teritorijas potenciālu. Plānojums paredz sakārtot un labiekārtot esošās dzīvojamās teritorijas gan vēsturiskajā centrā gan pārējā pilsētas teritorijā, gan veidot jaunas dažāda tipa dzīvojamās teritorijas, paredzot tur arī dažādas pakalpojumu, darījumu un tirdzniecības iestādes. Pilsētā nav piemērotu brīvu teritoriju, kas piemērotas ražošanas izvietošanai, tādēļ plānojums neparedz jaunu ražošanas teritoriju veidošanu, saglabājot tikai esošās ražošanas teritorijas, kur veicama modernizācija. Lai nodrošinātu iedzīvotājiem nodarbinātības iespējas, tiek veidotas darījumu iestāžu un jauktas darījumu iestāžu teritorijas, kur iespējams izvietot dažādus tirdzniecības un pakalpojumu objektus, tai skaitā arī dažādas darbnīcas, salonus, ar nelielu ražošanas apjomu.

Teritorijas plānojums paredz intensificēt apbūvi, aizpildot robus jau esošajās apbūves teritorijās, kā arī transformējot mazdārziņu teritorijas par mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām, lai racionāli izmantotu zemi un esošo infrastruktūru. Taču plānots veidot arī vairākas jaunas apbūves teritorijas uz pašlaik neizmantotajām lauksaimniecības zemēm.

Lai nākotnē nodrošinātu labāku pilsētas sasniedzamību un saistību ar teritorijām Gaujas labajā krastā, tiek plānota tilta būvniecība pār Gauju. Teritorijas plānojumā tiltam ir rezervēta vieta Gaujas ielas galā. Tilta uzdevums galvenokārt būtu nodrošināt ātru un efektīvu satiksmi vieglā un sabiedriskā transporta satiksmi pāri Gaujai, labāku pieeju darba tirgum un pakalpojumiem. Nav atbalstāma ideja izmantot tiltu smago kravu transportam, jo tranzīta kustība cauri Līgatnes pilsētai nav pieļaujama.

Teritorijas plānojums paredz pilsētas ielu tīkla tālāku attīstību un labiekārtošanu. Kaut arī daudzviet esošā apbūve neļauj veikt dažu maģistrālo ielu posmu paplašināšanu (Sprīngu ielā, Cēsu ielā, Ķempju ielā, Gaujas ielas sākumā), ir jāveic ielu rekonstrukcija atbilstoši ielas kategorijai noteiktajiem parametriem, jānorobežo brauktuves, jāiekārto gājēju ietves ar atbilstošu segums, jāierīko ielu apgaismojums. Plānojumā ir iezīmētas vairāku jaunu dzīvojamo ielu trases jaunās apbūves teritorijās.

Plānojums paredz atjaunot gājēju tiltiņu pār Līgatnes upi, kas savienotu Pilsoņu ielu ar Brīvības ielu.

Plānojums paredz, ka Līgatnei jāklūst par pilsētu ar augstu labiekārtojuma līmeni. Visas pilsētas dzīvojamās teritorijas ir jānodrošina ar centralizētu ūdensapgādi un jāpieslēdz kanalizācijas sistēmām. Perspektīvā paredzēts, ka ar ūdeni centralizētu tiks apgādāti visi pilsētas dzīvojamie rajoni - gan esošie, gan plānotie. Plānojums paredz, ka kanalizācijas tīklam tiks pieslēgti arī visi jaunie dzīvojamie kvartāli. Kā iespējamākais variants ir trīs atsevišķu attīrīšanas iekārtu izbūve. Plānojums izvirza prasību visus inženierapgādes tīklus pēc iespējas koncentrēt ielu sarkano līniju koridoros, zem gājēju ietvēm un zaļajā zonā, maksimāli atbrīvojot brauktuves.

Teritorijas plānojums paredz visu dabas teritoriju - mežu, ūdeņu, palieņu pļavu saglabāšanu kā dabas pamatni. Tās iever arī parkus, skvērus, alejas, apstādījumus, pludmales, upju un ezeru piekrastes joslas, atmatas. Teritorijas plānojums neparedz nevienu dabas pamatnes teritoriju transformēšanu par apbūves zemi.

Teritorijas plānojums ierosina mainīt Gaujas nacionālā parka dabas lieguma zonas robežu Gaujasmalas dzīvojamā kvartālā, pārceļot to Gaujas virzienā pa Gaujas virsplūdu terases horizontāli, lai esošā Gaujas ielas apbūve turpmāk atrastos kultūrvēsturiskajā zonā, nevis dabas lieguma zonā.

1.3.4. Līgatnes pagasta teritorijas plānojums (2006.-2018.) ar grozījumiem

Līgatnes pagasta teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam izstrādāja SIA „Reģionālie projekti” un tas tika apstiprināts ar Līgatnes pagasta padomes 2009.gada 18.marta saistošajiem noteikumiem Nr.2 „Līgatnes pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam ar grozījumiem”.

Teritorijas plānojumam saskaņā ar Līgatnes pagasta padomes 24.01.2008. lēmumu (sēdes protokols Nr.2, 3.&.) „Par Līgatnes pagasta teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanu” tika izstrādāti grozījumi, kuru mērķis bija:

- 1) paredzēt daļēju teritorijas izmantošanas un lietošanas mērķu maiņu;
- 2) veikt labojumus Apbūves noteikumos;
- 3) ievērtēt un ņemt vērā autoceļa A2 posma Inčukalns-Rīdzene rekonstrukciju;
- 4) veikt Nacionālās nozīmes zemju inventarizāciju un precizēšanu;
- 5) precizēt karsta procesu skarto teritoriju robežas;
- 6) precizēt teritorijas Augšlīgatnes ciemā, kurās nepieciešams veikt detālplānojumu apbūves vajadzībām tuvākajos gados;
- 7) precizēt apdzīvoto vietu sarakstu.

Kā Teritorijas plānojuma galvenais attīstības mērķis tika noteikts radīt pamatu ilgtspējīgai Līgatnes pagasta teritorijas attīstībai Vidzemes reģionā, saskaņojot un līdzsvarojot reģiona, pašvaldības, iedzīvotāju un uzņēmēju intereses ekonomiskajā, sociālajā un vides jomās.

Izstrādājot Līgatnes pagasta teritorijas plānojumu, tika ņemtas vērā Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma projekta un Cēsu rajona teritorijas plānojuma attīstības perspektīvas un vadlīnijas, kā arī izvērtēti citi ar Vidzemes reģiona attīstību saistīti projekti („Ātrgaitas dzelzceļa VIA Baltika pirmsprojekta izpēte” (*Rail Baltica*), „Veloceliņu Eiro Velo tīkla un infrastruktūras attīstība” u.c.).

Pagasta teritorijas plānojuma struktūra tika veidota tā, lai dotu pašvaldībai jaunas attīstības iespējas, atsevišķu teritoriju pilnvērtīgu funkcionēšanu, inženiertehnisko un transporta nodrošinājumu, tajā pat laikā saglabājot dabas un kultūrvēsturiskās vērtības, vides aizsardzības prasības.

Teritorijas plānojums paredz veidot pēc iespējas kompakta apbūves teritorijas, lai maksimāli tiktu saglabātas gan dabas teritorijas, gan meži, gan vērtīgās lauksaimniecības zemes, kā arī racionāli tiktu izmantots esošais ceļu tīkls un inženiertehniskais nodrošinājums.

Teritorijas plānojums paredz saglabāt pašreizējo pagasta teritorijas apdzīvojamā struktūru - jaunas blīvi apdzīvotas vietas tajā netiek veidotas, un pagasta centrs - Augšlīgatnes ciems tiek stiprināts un attīstīts, tā robežās. Tiek paredzēts, ka arī turpmāk tajā tiks koncentrētas un attīstītas pakalpojumu un darījumu iestādes, ražošanas uzņēmumi, kā arī tiks paplašināta dzīvojamā apbūve - gan mazstāvu un daudzdzīvokļu, gan retināta lauku apbūve.

Attiecībā uz LU centru „Ratnieki” (konferenču centrs, laikmetīgo jaunatnes aktivitāšu komplekss) un Skajupēm (rehabilitācijas centrs „Līgatne”) tiek paredzēts arī turpmāk tos attīstīti kā sabiedriskos centrus.

Teritorijas plānojumā ir precizētas un grafiski uzrādītas Augšlīgatnes ciema robežas.

Pārējā pagasta teritorijā ir saglabājama vēsturiski izveidojusies un Latvijas laukiem raksturīgā viensētu struktūra - galvenokārt gar lielākajiem autoceļiem izvietojusās atsevišķu māju grupas, ko ietver lauksaimniecībā izmantojamās zemes un meži.

Kaut arī pagasta teritorijā netiek plānota jaunu blīvi apdzīvotu vietu veidošana, tiek paredzēts, ka veiksmīga teritorijas plānojuma realizācijas gadījumā (12 gadu plānošanas periodam) iedzīvotāju skaits Līgatnes pagasta centrā - Augšlīgatnē varētu dubultoties, kas radītu pieprasījumu gan pēc jaunām darba vietām, dažādiem pakalpojumiem, gan kvalitatīvas inženierinfrastruktūras.

Teritorijas plānojums paredz saglabāt esošo ceļu, ielu, un dzelzceļa tīklu, kas nodrošina piekļūšanu visām pagasta lauku teritorijas viensētām un pašreiz jau blīvi apbūvētām teritorijām Augšlīgatnes ciemā, kā arī kravu pārvadājumus.

Tā kā plānojuma izstrādes brīdī vēl nav precīzi zināma starptautiskā infrastruktūras projekta *Rail Baltic* (ātrgaitas starptautiskie vilcieni) trase, tā nav atspoguļota teritorijas plānojumā.

Plānojumā tiek noteikts, ka Augšlīgatnes ciemā ir jāparedz visu esošo un plānoto ražošanas uzņēmumu, darījuma iestāžu un dzīvojamās apbūves teritoriju pieslēgšana centralizētai kanalizācijas sistēmai.

Tām ražošanas un darījumu iestāžu teritorijām, kas atrodas ārpus ciema, ir jāizbūvē lokālās attīrīšanas iekārtas.

Plānojumā secināts, ka dabas teritorijas, to saglabātība un pieejamība nākotnē būs viens no galvenajiem dzīves vides augstas kvalitātes rādītājiem. Gaujas un Līgatnes upes, Līgatnes dabas takas, mežu teritorijas un Gaujas nacionālais parks ir tās vērtības un piesaistošais faktors, kas padara Līgatnes pagastu īpaši pievilcīgu, kā arī rada priekšnosacījumus gan videi draudzīgai attīstībai, gan patīkamai dzīves videi.

Teritorijas plānojums paredz pēc iespējas saglabāt neskartas un nepārveidotas visas esošās dabas pamatnes teritorijas, kas arī nākotnē būs nozīmīgs pievelkošais faktors un dzīves kvalitātes rādītājs, tai pat laikā netieši veicinot ar tūrismu saistītas uzņēmējdarbības attīstību. Taču katrai no šīm teritorijai ir savi specifiski nosacījumi, tādēļ atkarībā no ekoloģiskajiem apstākļiem, vides aizsardzības prasībām un teritorijas apsaimniekošanas noteikumiem, katrā konkrētā gadījumā atļauto izmantošanu un īpašus noteikumus ir jānosaka šīs teritorijas detālplānojumā. Apbūve šajās teritorijās pieļaujama tikai tad, ja tā nepieciešama atļautās izmantošanas nodrošināšanai.

Teritorijas plānojums paredz aizsargāt un saglabāt nacionālas nozīmes augstvērtīgu ainavu - Gaujas senlejas ainavu telpu, gan arī vietējas nozīmes ainaviskos elementus, akcentus un skatu punktus.

2. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI UN IESPĒJAS

2.1. Ģeogrāfiskais novietojums

Līgatnes novads atrodas Latvijas centrālajā daļā, Vidzemes plānošanas reģiona R daļā (1.attēls) un robežojas ar 4 novadiem: Pārgaujas, Amatas, Siguldas un Krimuldas. Vēsturiski novads atrodas Vidzemes novadā, bet ģeogrāfiski Vidzemes augstienes Piebalgas paugurainē, pie tam daļa teritorijas atrodas Gaujas senlejas teritorijā.

Attēls Nr.1. Līgatnes novada novietojums Latvijā un Vidzemes plānošanas reģionā

Novada administratīvais centrs ir Līgatnes pilsēta, kas atrodas novada Z daļā, 6 km attālumā no Augšlīgatnes, 25 km attālumā no Cēsīm, 65 km attālumā no Valmieras un 70 km attālumā no galvaspilsētas Rīgas.

Saskaņā ar „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu” (18.12.2008.) administratīvā teritorija ir Latvijas teritoriālā iedalījuma vienība, kurā pašvaldība savas kompetences ietvaros realizē pārvaldi. Latvijas Republiku iedala šādās administratīvajās teritorijās: apriņķos, republikas pilsētās un novados.

Līgatnes novads izveidots 2009.gadā administratīvi teritoriālās reformas ietvaros. Līgatnes novada teritorijai ir šāds iedalījums: Līgatnes pilsēta un Līgatnes pagasts ar Augšlīgatnes, Ķempju, Ratnieku, un Skaļupju ciemiem. (2.attēls).

Attēls Nr.2. Līgatnes novada administratīvais iedalījums. Avots: RAPLM

Kopējā Līgatnes novada platība ir 16700,1 ha un tajā dzīvo 3958 iedzīvotāji (01.01.2012.). Lielākās apdzīvotās vietas ir Augšlīgatnes ciems ar 1563 iedzīvotājiem un Līgatnes pilsēta, kurā dzīvo 1225 iedzīvotāji.

Teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene) un valsts reģionālais autoceļš P32 Līgatne (Vidzemes šoseja) - Skrīveri, kā arī stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija Rīga - Ieriķi - Lugaži - valsts robeža ar dzelzceļa staciju „Līgatne”.

2.2. Zemes izmantošanas struktūra

Zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem Līgatnes novadā uz 01.01.2011. dots 1.tabulā.

Tabula Nr.1. Zemes sadalījums (ha) pa zemes lietošanas veidiem Līgatnes novadā (01.01.2011.) Avots: VZD

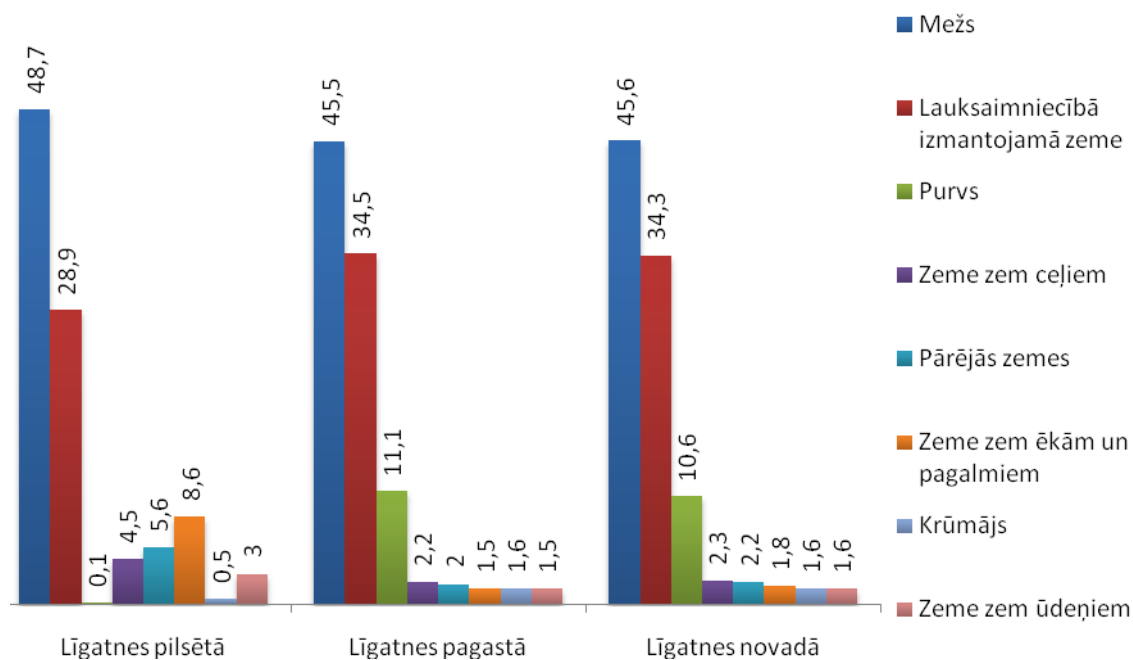
Zemes lietošanas veids	Līgatnes pilsēta		Līgatnes pagasts		Līgatnes novads	
	ha	%	ha	%	ha	%
Mežs	348,1	48,7	7272,8	45,5	7620,9	45,6
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	206,9	28,9	5519,8	34,5	5726,7	34,3
Purvs	0,7	0,1	1769,9	11,1	1770,6	10,6
Zeme zem ceļiem	32,3	4,5	358,8	2,2	391,1	2,3
Pārējās zemes	39,8	5,6	324,1	2,0	363,9	2,2
Zeme zem ēkām un pagalmiem	61,6	8,6	242	1,5	303,6	1,8
Krūmājs	3,7	0,5	258,8	1,6	262,5	1,6
Zeme zem ūdeņiem	21,8	3,0	239	1,5	260,8	1,6
Kopā	714,9	100,0	15985,91	100,0	16700,1	100

Pēc platības lielākās teritorijas novadā veido meži, kas kopumā aizņem 7620,9 ha, jeb 45,6% no visas novada teritorijas. Līgatnes pilsētā mežu teritorijas aizņem vēl lielākas platības, tās kopumā aizņem 48,7%, jeb gandrīz pusi no pilsētas teritorijas.

Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas aizņem 5726,7 ha 34,3% no novada kopplatības. Līgatnes pilsētā tās sastāda būtisku daļu un aizņem 28,9% no pilsētas teritorijas.

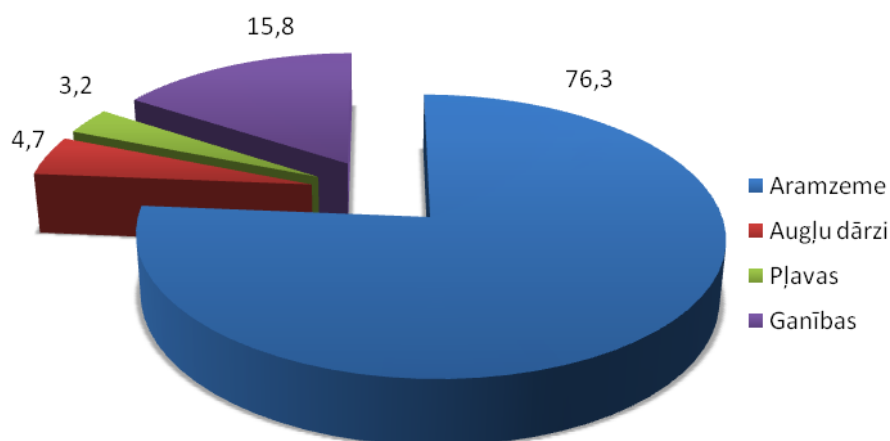
Purvi pēc platības aizņem 1770,6 ha, jeb 10,6% no novada teritorijas.

Līgatnes novada sadalījums pa zemes lietošanas veidiem uz 2011.gada sākumu dots 3.attēlā.

Attēls Nr.3. Zemes sadalījums (%) pa zemes lietošanas veidiem Līgatnes novadā (01.01.2011.) Avots: VZD

Starp lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm dominējošās ir aramzemes, kas aizņem 4369,8 ha (76,3%), ganības aizņem 903,1 ha (15,8%), augļu dārzi 270,9 ha (4,7%), bet pļavas 182,9 ha (3,2%). Procentuāls lauksaimniecībā izmantojamo zemju sadalījums Līgatnes novadā uz 01.01.2011. parādīts 4.attēlā.

Attēls Nr.4. Lauksaimniecībā izmantojamo zemju sadalījums (%) Līgatnes novadā (01.01.2011.) Avots: VZD

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķa) un pa zemes lietošanas veidiem Līgatnes novadā ir dots 2.tabulā.

Tabula Nr.2. Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām Līgatnes novadā (01.01.2011.) Avots: VZD

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa	Zemes vienību skaits			Platība (ha)			Īpatsvars kopējā platībā (%)		
	1*	2*	3*	1*	2*	3*	1*	2*	3*
Lauksaimniecības zeme	52	1128	1180	177,4	10987	11164,4	12,0	68,8	66,9
Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu	31	98	129	292,9	4202,1	4495	7,2	6,0	26,9
Ūdens objektu zeme	16	3	19	17,8	111,2	129	3,7	0,2	0,8
Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	27	4	31	83,9	112	195,9	6,2	0,2	1,2
Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	152	179	331	31	95,7	126,7	35,1	10,9	0,8
Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	52	36	88	13,2	12,9	26,1	12,0	2,2	0,2
Komerccarbības objektu apbūves zeme	12	10	22	12,7	9	21,7	2,8	0,6	0,1
Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	21	14	35	29	58,5	87,5	4,8	0,9	0,5
Ražošanas objektu apbūves zeme	8	18	26	16,7	37,6	54,3	1,8	1,1	0,3
Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	45	112	157	30,6	333,1	363,7	10,4	6,8	2,2
Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	17	37	54	9,7	26,1	35,8	3,9	2,3	0,2
Kopā	433	1639	2072	714,9	15985,2	16700,1	100	100	100

1* - Līgatnes pagastā, 2* - Līgatnes pilsētā, 3* - Līgatnes novadā

2.3. Apdzīvojuma struktūra

Valsts, reģiona vai pašvaldības apdzīvojums ir iedzīvotāju dzīves vietu sadalījums tās teritorijā un vienlaikus arī šo dzīves vietu organizācija teritoriālā sistēmā. Apdzīvojumu raksturo apdzīvoto vietu un iedzīvotāju skaits teritorijā, kā arī tajā esošo apdzīvoto vietu tips un starp tām pastāvošo saikņu intensitāte un veidi. Ja teritorijas apdzīvojumu veido dažāda lieluma un tipa apdzīvotās vietas, kuru teritoriālo izvietojumu un funkcionālo lomu raksturo zināma sakārtotība, var runāt par apdzīvoto vietu tīklu.

Apdzīvojuma sistēmas veido, lai nodrošinātu līdzvērtīgas ekonomiskās attīstības iespējas visā teritorijā un vienlīdz labvēlīgus sadzīves un darba apstākļus visu apdzīvoto vietu iedzīvotājiem, novēršot vai būtiski izlīdzinot teritoriju izvietojuma un apdzīvoto vietu veida (tipa) noteikto iespēju nevienlīdzību.

Saskaņā ar „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu” (18.12.2008.) apdzīvotā vieta ir teritorija, kurā dzīvo cilvēki, ir izveidoti materiālie priekšnoteikumi tās apdzīvošanai un kurai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piešķirts attiecīgais apdzīvotās vietas statuss.

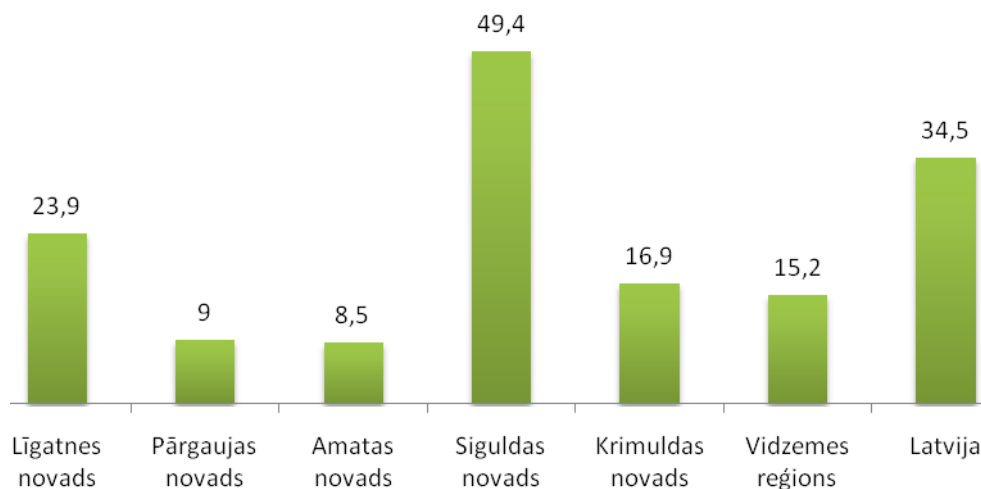
Latvijas Republikā ir šādas apdzīvotās vietas: pilsētas, ciemi un viensētas.

Pilsētas statusu var piešķirt apdzīvotajām vietām, kuras ir kultūras un komercdarbības centri ar attīstītu inženierinfrastruktūru un ielu tīklu un kurās ir ne mazāk par 2000 pastāvīgo iedzīvotāju.

Ciema statusu piešķir un atceļ novada dome, pamatojoties uz vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, kurā ir noteikta ciema robeža un pamatota ciema izveides nepieciešamība. Ciema statusu var piešķirt tādai novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīga infrastruktūra.

Viensēta ir savrupa viena dzīvojamā ēka vai savrupas vairākas dzīvojamās ēkas, kā arī ar šo ēku vai ēkām funkcionāli saistītās saimniecības ēkas teritorijā, kur zemi primāri izmanto lauksaimniecības vai mežsaimniecības vajadzībām. Viensētas statusu piešķir pašvaldības dome, apstiprinot viensētai nosaukumu.

Apdzīvotības blīvums Līgatnes novadā (23,9 iedzīvotāji/km²) ir mazāks par vidējo rādītāju Latvijā (34,6 iedzīvotāji/km²), bet augstāks par vidējo rādītāju Vidzemes reģionā un kaimiņu pašvaldībās (izņemot Siguldas novadu).

Attēls Nr.5. Iedzīvotāju skaits uz km² Līgatnes novadā, kaimiņu pašvaldībās, Vidzemes reģionā un Latvijā (01.01.2011.). Avots: „Reģionu attīstība Latvijā 2010”

Līgatnes novada apdzīvojuma struktūru veido pilsēta, ciemi un viensētas. Ņemot vērā „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu” (18.12.2008.) Līgatnes novadā ir noteiktas šādas apdzīvotās vietas: Līgatnes pilsēta, 4 ciemi (Augšlīgatne, Ķempji, Ratnieki un Skaļupes) un viensētas.

Tabula Nr.3. Līgatnes novada pilsētas un ciemu raksturojums Avots: Līgatnes novada pašvaldība

Pilsēta/ciemi	Attālums (km) līdz Līgatnes pilsētai	Iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju skaits (% no visiem novada iedzīvotājiem)
Līgatne	-	1225	30,4
Augšlīgatne	6	1563	39
Skaļupes	4	145	3,6
Ratnieki	10	85	2,1
Ķempji	2,5	61	1,5
Kopā		3073	76,6

Līgatne

Līgatnes pilsēta ir novada administratīvais centrs un atrodas tā Z daļā. Pilsētas platība ir 7 km² un tajā dzīvo 1225 iedzīvotāji, jeb 30,4% no visiem novada iedzīvotājiem. Ar Augšlīgatnes ciemu to savieno valsts vietējie autoceļi V283 Drabeši - Līgatnes papīrfabrika - Līgatne un V284 Līgatnes papīrfabrika - Asaru ezers - Nītaure. Cauri Līgatnes pilsētai iet tranzīta ceļš, pa kuru var sasniegt Skaļupju ciemu un Līgatnes dabas takas, kā arī pārceltuvi pār Gauju.

Gandrīz pusi no pilsētas teritorijas (48,7%) aizņem meži. Ņemot vērā, ka lauksaimniecības zemes aizņem 28,9% no teritorijas, tad apbūve aizņem samērā mazu pilsētas daļu (tikai 8,6%).

Blīvākā apbūve ir izveidojusies pilsētas centrālajā daļā un Sprīņģu teritorijā. Daudzstāvu daudzdzīvokļu apbūve raksturīga pilsētas centrālajai un Z daļai - Gaujas ielā, Gaujasmaļā, Rīgas ielā, kā arī atsevišķās blīvas apbūves teritorijās Kalnu, Pilsoņu un

Brīvības ielās. Pilsētā ir 39 daudzdzīvokļu mājas, kurās dzīvo ~60% no pilsētas iedzīvotāju skaita. Pēdējās daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas celtas pirms vairāk kā 25 gadiem.

Papīrfabrika šobrīd ir lielākais rūpnieciskais uzņēmums pilsētā, kuru no A ierobežo Līgatnes upe. Papīrfabrikas teritorija atrodas zemāk par pārējo pilsētas apbūvi, jo atrodas ielejā, ko veido Līgatnes upe. Uzņēmuma teritorija ir garāka Z-D virzienā (garākajā vietā ap 700 m), bet šaura A-R virzienā (platākajā vietā līdz 200 m).

Paralēli papīrfabrikas teritorijas garuma asij uz R ir izvietotas papīrfabrikas ciemata vēsturiskā centra rindu māju apbūve, daudzdzīvokļu ēkas un sabiedriskās ēkas. Tās novietotas 40-30 m attāluma no papīrfabrikas teritorijas R robežas. Vairākas mājas pēc savas konstrukcijas atbilst rindu māju veida ēkām. Tās būvētas 19.gs. beigās, 20.gs. sākumā un iekļautas valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļa „Līgatnes papīrfabrikas ciemata vēsturiskais centrs” apbūves teritorijā. Šādās ēkās ar ļoti zemu labiekārtojuma līmeni dzīvo vairāk kā 200 pilsētas iedzīvotāju.

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas koncentrētas galvenokārt Sprīņģu teritorijā un Gaujasmalā, bet viensētu apbūve raksturīga pilsētas ZR daļai. Pilsētā uzbūvētas 129 individuālās mājas un tajās dzīvo ~40% no pilsētas iedzīvotāju skaita. Ēku labiekārtojuma līmenis ir atšķirīgs. Arī individuālo māju celtniecība pēdējo gados strauji ir mazinājusies.

No izglītības iestādēm Līgatnes pilsētā atrodas Līgatnes pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde (Gaujas iela 7) un Līgatnes vidusskola (Strautu iela 4). Pilsētas kultūras namā (Sprīņģu ielā 4) atrodas Līgatnes novada domes Līgatnes pakalpojumu centrs, Līgatnes novada Kultūras un tūrisma centrs, Līgatnes bibliotēka, SIA „Līgatnes nami” un kafejnīca. Pilsētā izveidots un darbojas tūrisma informācijas centrs (Sprīņģu ielā 2).

Pilsētā atrodas vairāki veikali dažādi pakalpojumu sniedzēji, aptieka, kā arī viesu māja „Lāču miga”.

Augšlīgatne

Augšlīgatnes ciems atrodas novada centrālajā daļā, 6 km attālumā no Līgatnes pilsētas. To divās daļās sadala valsts galvenais autoceļš A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene) un dzelzceļa līnija Meitene - Jelgava - Rīga - Lugaži. Pēc iedzīvotāju skaita Augšlīgatne ir novada lielākā apdzīvotā vieta, kurā dzīvo 1563, jeb 39% no visiem novada iedzīvotājiem.

Augšlīgatnes attīstību noteikusi dzelzceļa līnijas Rīga - Valmiera izbūve 1889.gadā un muižas zemju sadale Līgatnes dzelzceļa stacijas tuvumā, kas vēsturiski veicinājusi apbūvi un iedzīvotāju koncentrēšanos šai teritorijā. Vēlākos gados apbūvi sekmēja padomju

saimniecību „Fabriciuss” un „Līgatne” centru atrašanās šai teritorijā, kā arī valsts galvenā autoceļa tuvums.

Ciema plānojuma struktūru veido centrālās Stacijas, Sporta un Mākslas ielas, kā arī valsts autoceļi P32 Līgatne (Vidzemes šoseja) - Skrīveri un V283 Drabeši - Līgatnes papīrfabrika - Līgatne.

Apbūves raksturu veido koncentrēta individuālo māju apbūve teritorijā starp Druvas, Liepu, Mākslas un Ziedu ielām, kā arī Dārza, Pļavas, Ķiršu un Ozolu ielās. Augšlīgatnē ir 21 daudzdzīvokļu mājas Ošu ielas un Skolas ielas rajonā. Ražošanas teritorijas atrodas ciema Z un D daļā, bet atsevišķi objekti arī centrālajā daļā. Ciema teritorijā iekļautas arī samērā plašas viensētu un lauksaimniecībā izmantojamo zemju teritorijas.

Augšlīgatnē ir samērā labs tehniskās infrastruktūras nodrošinājums (centralizēta ūdensapgāde, kanalizācija un siltumapgāde) un izveidota sociālā infrastruktūra - vidusskola, mākslas skola, bibliotēka, sporta centrs, pasts, veikali, kā arī pieejami pakalpojumi un rekreācijas iespējas.

Ciēmam ir ievērojamas attīstības iespējas, jo tajā iekļautas plašas neapbūvētas teritorijas (neizmantotās lauksaimniecības zemes) apbūvei, kā arī samērā plašas ražošanas teritorijas.

Skaļupes

Skaļupju ciems atrodas novada Z daļā, netālu no Gaujas upes, aptuveni 4 km attālumā no Līgatnes pilsētas. Tajā dzīvo 145, jeb 3,6% no visiem novada iedzīvotājiem. Skaļupju ciems veidojies ap rehabilitācijas centru „Līgatne”, kas sākotnēji paredzēts kā liela atpūtas bāze, bet vēlākajos gados piemērots rehabilitācijas centra vajadzībām. Zem centra telpām 9 m zem zemes atrodas padomju slepenais bunkurs ar segvārdu „Pansionāts”, kas pašlaik ir atvērts tūristiem un kalpo kā apskates objekts. Rehabilitācijas centra ēkā atrodas tirdzniecības vietas un viens ražošanas uzņēmums. Ap rehabilitācijas centru izveidota 3 daudzdzīvokļu māju apbūve. Vēl ciemā atrodas veikals, kafējnīca, ražotne un Līgatnes novada domes Komunālo pakalpojumu un teritoriju labiekārtošanas nodaļa.

Ratnieki

Ratnieku ciems atrodas 10 km uz ZR no Līgatnes pilsētas un tajos dzīvo 85, jeb 2,1% no visiem novada iedzīvotājiem. Apbūvi raksturo rūpnieka Roberta Hirša bijušais īpašums „Ratnieki”, kuru apsaimnieko Latvijas Universitāte. Šeit izveidots konferences un atpūtas komplekss, kuru veido vairākas ēkas.

Ratniekos atrodas arī 3 daudzdzīvokļu mājas (apsaimnieko Latvijas Universitāte) un pārtikas veikals. Ciema teritorijā ir izbūvētas elektroapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu

savākšanas un attīrīšanas iekārtas, kā arī šķeldas katlumāju, lai nodrošinātu visu ēku siltumapgādi.

Arī turpmākā ciema attīstība saistīta ar Latvijas Universitātes Konferenču un atpūtas kompleksu „Ratnieki”.

Kempji

Ķempju ciems atrodas 2,5 km attālumā no Līgatnes pilsētas, pie valsts vietējā autoceļa V284 Līgatnes papīrfabrika - Asaru ezers - Nītaure. Tajā dzīvo 61, jeb 1,5% no viesiem novada iedzīvotājiem. Ciema apbūvi raksturo individuālās dzīvojamās mājas, kas celtas padomju saimniecības laikā ap Ķempju muižu. Ciema teritorijā atrodas Ķempju luterāņu baznīca. Ķempji ir nodrošināti ar centralizētu ūdensapgādi, bet ciemā nav pieejama centralizēta kanalizācijas sistēma.

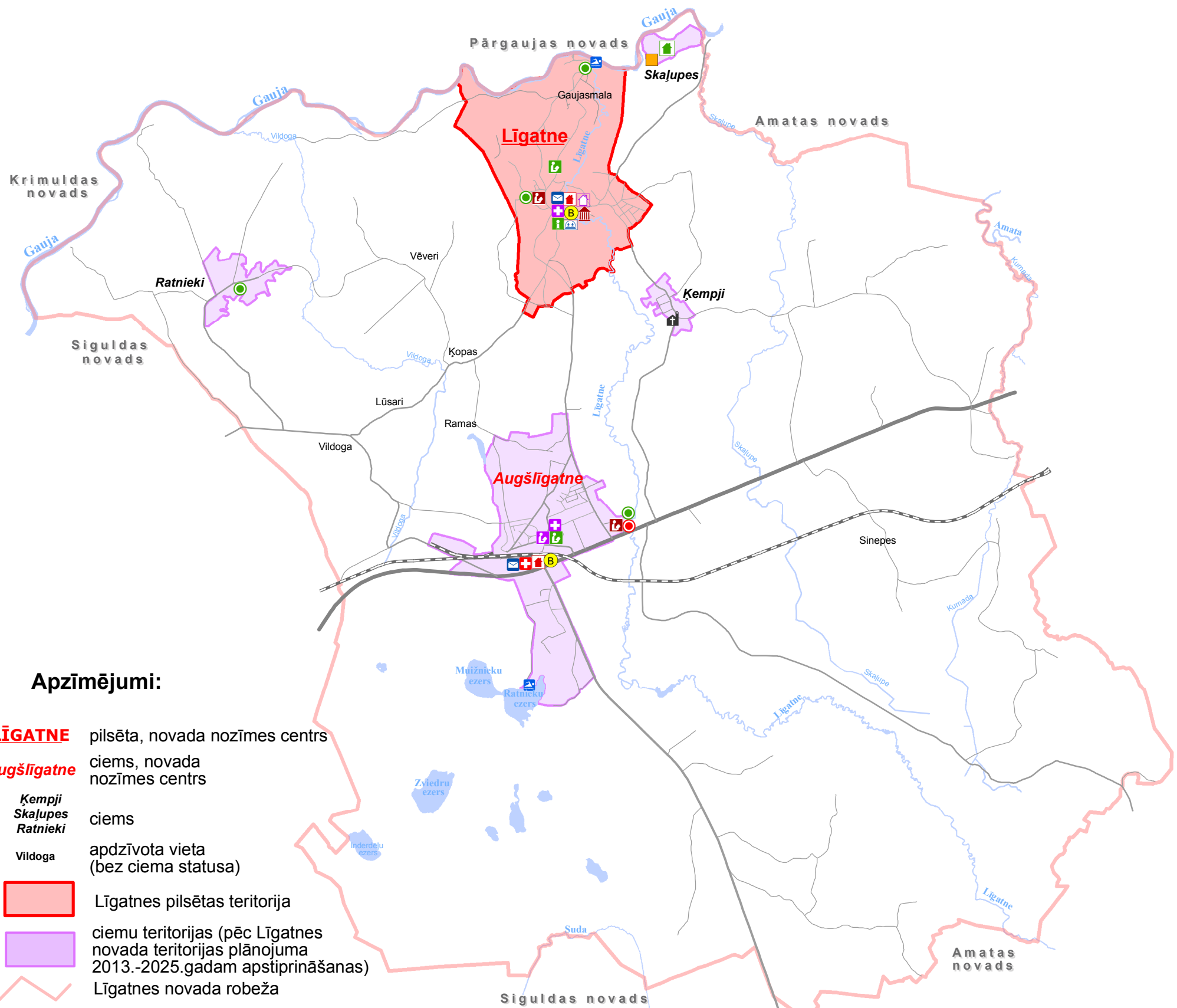
Viensētas

Tā kā meži aizņem 45,6% novada teritorijas, bet DR plešas lielas purvu teritorijas (kopā aizņem 10,6% no novada teritorijas), tad atsevišķas viensētas un to grupas izvietojušās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs, veidojot Vidzemei raksturīgo kultūrainavu. Kopumā viensētās dzīvo aptuveni 24% no viesiem iedzīvotājiem.

Līgatnes novada apdzīvojuma
struktūra un sociālā infrastruktūra

1. karte

Apzīmējumi:

- LĪGATNE** pilsēta, novada nozīmes centrs
- Augšlīgatne** ciems, novada nozīmes centrs
- Kempji**
Skaļupes
Ratnieki ciems
- Vildoga** apdzīvota vieta (bez ciema statusa)
- Līgatnes pilsētas teritorija**
- ciemu teritorijas (pēc Līgatnes novada teritorijas plānojuma 2013.-2025.gadam apstiprināšanas)**
- Līgatnes novada robeža**

- Līgatnes novada pašvaldība
- pirmsskolas izglītības iestāde
- vidusskola
- Līgatnes mūzikas un mākslas skola
- NMP dienests
- ambulance
- sociālās aprūpes iestāde
- rehabilitācijas centrs "Līgatne"
- kultūras iestāde
- pasts
- baznīca
- TIC
- bibliotēka
- komunālais dienests
- estrāde
- sporta zāle
- stadions/sporta būve
- peldēšanās vieta
- ūdeņi
- Valsts galvenais autoceļš
- Valsts reģionālais autoceļš
- Valsts vietējie autoceļi
- pašvaldības autoceļi
- dzelzceļi

Izmantota LĢIA VTK 1: 10 000

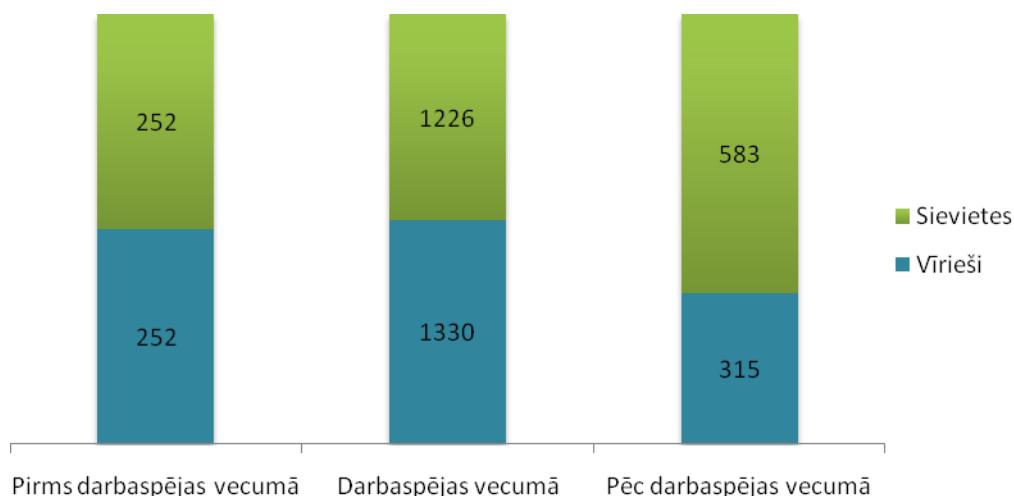
700 350 0 350 700 1400 metri

Mērogs 1: 70 000

2.4. Iedzīvotāji

Pēc Pilsonības migrācijas lietu pārvaldes datiem 01.01.2012. Līgatnes novadā dzīvoja 3958 iedzīvotāji, no kuriem 2061 jeb 52% bija sievietes un 1897 jeb 48% vīrieši. Šāda iedzīvotāju dzimuma struktūra raksturīga visai Latvijai un to noteic galvenokārt sieviešu lielākais mūža ilgums.

Iedzīvotāju vecuma struktūra Līgatnes novadā 01.01.2012. ir sekojoša: darbaspējas vecumā bija 2556 iedzīvotāji, jeb 64% no iedzīvotāju kopskaita, pēc darbaspējas vecumā bija 898 iedzīvotāji jeb 23% no iedzīvotāju kopskaita un pirms darbaspējas vecumā bija 504 iedzīvotāji jeb 13% no iedzīvotāju kopskaita (6.attēls).

Attēls Nr.6. Iedzīvotāju vecuma struktūra Līgatnes novadā (01.01.2012.).

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

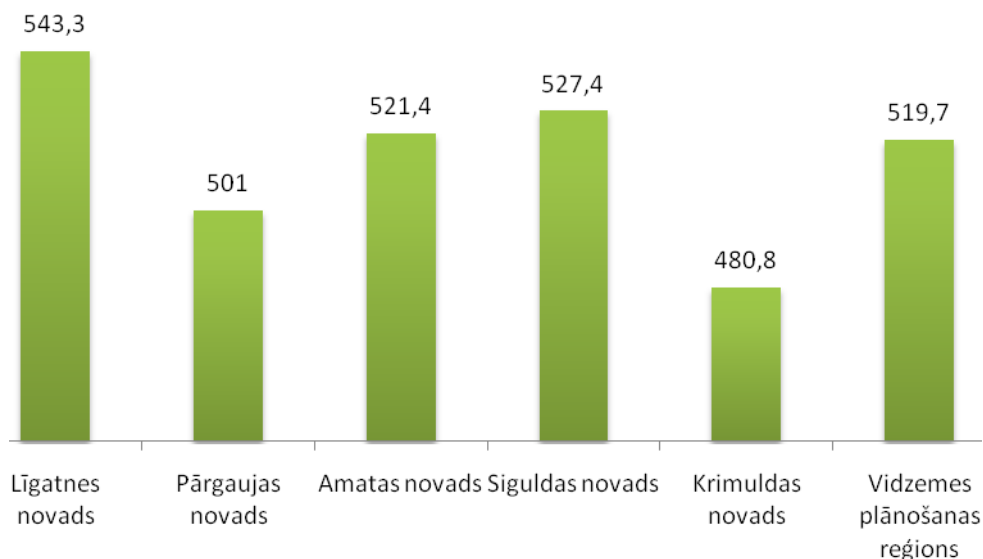
Līgatnes pilsētā 01.01.2012. darbaspējas vecumā bija 59% no iedzīvotāju kopskaita, pēc darbaspējas vecumā bija 30% no iedzīvotāju kopskaita un pirms darbaspējas vecumā bija 11% no iedzīvotāju kopskaita.

Līgatnes pagastā 01.01.2012. darbaspējas vecumā bija 67% no iedzīvotāju kopskaita, pēc darbaspējas vecumā bija 19% no iedzīvotāju kopskaita un pirms darbaspējas vecumā bija 14% no iedzīvotāju kopskaita.

Līgatnes novada vecuma struktūras rādītāji kopumā ir tuvi Vidzemes un Latvijas vidējiem rādītājiem, taču, līdzīgi kā visā Latvijā, samazinās jauno cilvēku īpatsvars. Pēdējos gados augstāks darbaspējas vecuma cilvēku īpatsvars skaidrojams ar pensijas vecuma palielināšanu.

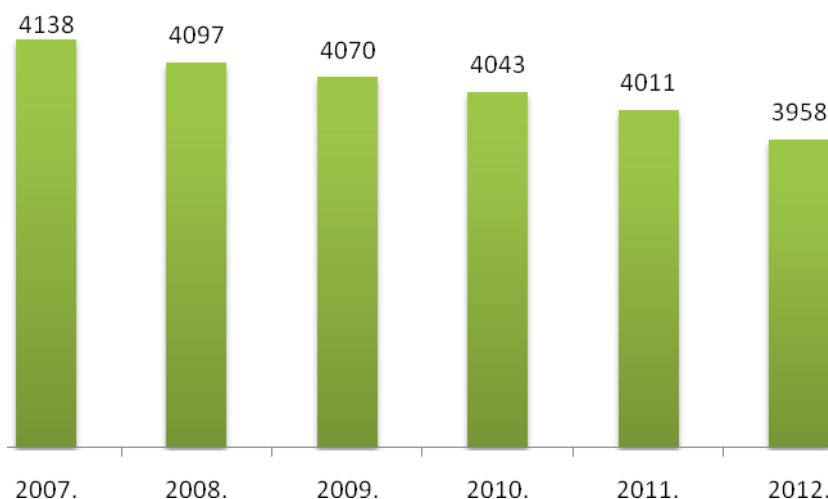
Iedzīvotāju vecuma sastāvs un sakarības starp galvenajām vecuma grupām lielā mērā nosaka pašvaldības demogrāfisko un sociālekonomisko potenciālu. Komplekss rādītājs iedzīvotāju struktūras raksturošanai ir demogrāfiskās slodzes līmenis, kuru aprēķina kā iedzīvotāju līdz un virs darbaspējas vecumam skaitu uz 1000 iedzīvotājiem darbaspējas vecumā.

Kā redzams 7.attēlā, tad Līgatnes novadā salīdzinot ar vidējo Vidzemes plānošanas reģiona un kaimiņu pašvaldību rādītājiem demogrāfiskās slodzes līmenis ir lielāks.

Attēls Nr.7. Demogrāfiskās slodzes līmenis Līgatnes, kaimiņu novados un Vidzemes plānošanas reģionā (01.01.2011.). Avots: „Reģionu attīstība Latvijā 2010”

Iedzīvotāju skaita izmaiņas novadā ir atkarīga gan no mehāniskās kustības (veidojas iedzīvotājiem atstājot novada teritoriju, vai arī iedzīvotājiem no citām vietām pārceļoties uz dzīvi novadā), gan no dabiskās kustības (novadā dzimušajiem un mirušajiem iedzīvotājiem). Kā redzams no 8.attēla, tad pēdējo gadu laikā kopējais iedzīvotāju skaits novadā ir tikai samazinājies. Kopš 2007.gada iedzīvotāju skaits novadā ir samazinājies par 3%, taču šāda tendence ir novērojama arī Latvijā kopumā.

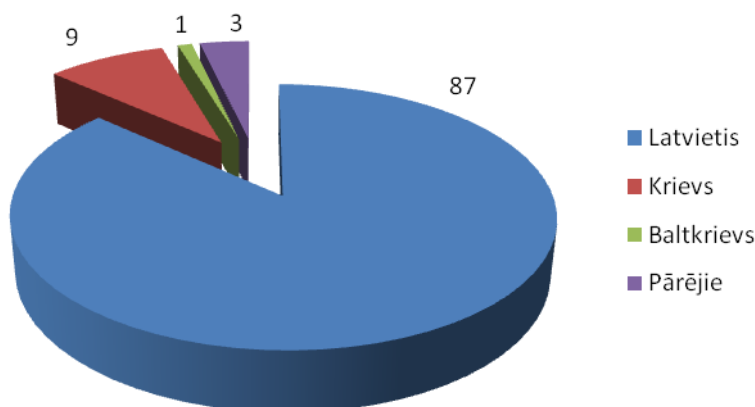

Attēls Nr.8. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Līgatnes novadā 2007.-2012. (uz gada sākumu). Dati par 2007.-2009.gadiem apvienojot Līgatnes pilsētu un Līgatnes pagasta rādītājus. Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde. Dati par 2009.gadu uz 01.07.09.

Iedzīvotāju skaita svārstības notiek, galvenokārt, iedzīvotāju mehāniskās kustības rezultātā, jo dabiskais pieaugums novadā ir negatīvs, t.i. mirstība pārsniedz dzimstību.

Tā, piemēram, 2010.gadā Līgatnes novadā piedzimuši 34 bērni, bet miruši 60 iedzīvotāji, līdz ar to dabiskais pieaugums novadā bija negatīvs t.i. -26.

Līgatnes novada etniskā sastāva attiecības attēlotas 9.attēlā. Lielāko daļu sastāda latviešu tautības pārstāvji (3435 jeb 87% no visiem iedzīvotājiem), otra lielākā pārstāvētā tautība ir krievi (345 jeb 9%). Novadā dzīvo 41 baltkrievi (veido 1% no visiem iedzīvotājiem), savukārt pārējās tautības pārstāv 137 jeb 3% no visiem novada iedzīvotājiem.

Attēls Nr.9. Iedzīvotāju nacionālais sastāvs (%) Līgatnes novadā (01.01.2011.) Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

2.5. Dabas apstākļi un resursi

2.5.1. Ģeoloģiskā uzbūve un virsmas raksturojums

Novada A daļa atrodas Vidzemes augstienes Mežoles paugurainē, kur reljefs ir izteikti paugurains un virsmas augstums pārsniedz 120 m v.j.l., augstākie punkti šeit ir Vaisuļkalns (154 m v.j.l.) un Grantskalns (123 m v.j.l.).

Novada R daļā iestiepjas Viduslatvijas zemienes Madlienās (Viduslatvijas) nolaidenuma ZR daļa, kas atrodas uz Austrumbaltijas plato, kur pamatiežu virsma samazinās Gaujas senlejas virzienā. Mūsdienu reljefa raksturīgākās īpatnības ir saistītas ar tā atrašanos kontakta zonā starp aktīvo ledāja plūsmu Viduslatvijas zemienē un bremzēto, mazāk aktīvo Vidzemes augstienē.

Novada ZR mala atrodas Gaujas senlejā, kas kā atšķirīgs dabas apvidus ietver Gaujas upes ieleju un tās pieteku lejtecēs, kā arī šauru, gravu un strautu izvagotu, tai piegulošā reljefa joslu. Ielejas platums ir 1 – 1,5 km, bet dziļums mainās no 25 – 30 m līdz 50 – 60 m. Gaujas senleju saposmo dziļas un krāšņas Gaujas pieteku gravas un sāngravas (Ratnieku, Bulļu, Spainieku, Zušu, Andrijāņu, Vilkzeķu grava), kā arī iežu atsegumi Gaujas krastos. Senleja veido lielāko daļu novada Z robežas, bet Gaujas upes gultnei raksturīgi daudzi izteikti līkumi – meandras.

Līgatnes pilsēta atrodas divos dabas rajonos - Vidzemes augstienes Mežoles pauguraines R daļā, bet pilsētas Z daļa - Idumejas augstienes Gaujas senlejā, kas ar upes gultnei raksturīgi izteikti līkumiem (meandriem), veido pilsētas ziemeļu robežu, ietverot Gaujas upes ieleju un Līgatnes upes ielejas lejasdaļu.

Līgatnes novads, tāpat kā visas Latvijas teritorijas, ģeoloģiskās uzbūves pamatelementi ir kristāliskais pamatklintājs un nogulumieži. Kristālisko pamatklintāju veido arhaja un agrā proterozoja metamorfie kā arī intruzīvie ieži. Intruzīvos iežus pārstāv granīti, migmatītgranīti un porfīrveida granīti ar granātu, biotītu, muskovītu, bet metamorfos iežus – amfibola – hiperstēna gneisi, biotīta plagiogneisi un magnetītkvarcīti.

Kristāliskā pamatklintāja virsma ieguļ no 670 m novada A, ZA līdz 850 m novada DR zem jūras līmeņa. Kristāliskajā pamatklintājā, tūlīt aiz novada Z robežas, konstatēts Olaines – Inčukalna tektoniskais lūzums. Jāatzīmē, ka pamatklintāja iežu vecums un savstarpējā saguluma apstākļi Latvijā ir vēl nepietiekami izpētīti.

Zemkvartāra iežu virsmas, kvartāra nogulumu uzbūves un to veidotā reljefa raksturs, kā arī mūsdienu ģeoloģisko procesu norises īpatnības ļauj izdalīt ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko apstākļu ziņā samērā viendabīgas teritorijas – dabas apvidus. Katrai no šīm teritoriālajām vienībām ir raksturīgs savs reljefa formu kopums un specifiskas ģeoloģiskās uzbūves īpatnības, kas lielā mērā nosaka pārējo dabas apstākļu iezīmes. Novada paša Z daļa ietilpst Gaujas senielejā, R daļa - Madlienas nolaidenumā, bet A – Mežoles paugurainē. Interesantākā un sarežģītākā ir Gaujas senieleja.

Visa Gaujas senieleja ir iegrauzta devona iežos un tās nogāžu raksturs mainās atkarībā no dziļuma. Vietās, kur ieleja ir seklāka, pamatkrasta nogāzes ir lēzenākas un mazāk gravu pārveidotas. Palielinoties tās dziļumam, pieaug pamatkrasta stāvums, kas nogāzes lejas daļā beidzas ar kraujām, kurās dažviet atsedzas Gaujas svītas smilšakmeņi un aleirolīti. Pieaug arī gravu skaits, kas dziļi saposmo ielejas krastu.

Senielejas vidusdaļu aizņem upes gultne ar palieni un virspalu terašu kompleksu. Otro, trešo un augstākās terases veido senais alūvijs. Otrā terase ar nelieliem pārtraukumiem izsekojama gandrīz visā senielejas garumā, savukārt trešā un augstākās virspalu terases sastopamas tikai fragmentāri. Pirmo virspalu terasi, kuras virsa parasti ir 5 – 7 m virs upes līmeņa, tāpat kā palieni, kuras maksimālais augstums ir 4 – 4,5 m virs tagadējā upes līmeņa, veido mūsdienu (holocēna) alūvijs.

Gaujas senieleja izceļas ar ģeoloģisko apstākļu un dabiskās vides nestabilitāti. No vienas puses to nosaka stāvais, artikulētais reljefs, bet no otras puses – ģeoloģiskās uzbūves īpatnības.

Galvenās dabiskās vides izmaiņas ir saistītas ar ūdeņu darbību. Gaujas ieleja drenē ne tikai virszemes ūdeņus un gruntsūdeņus, bet daļēji arī Gaujas ūdens horizontu. Daudzie avoti un strauti ielejas nogāzēs veicina jaunu gravu veidošanos un esošo padziļināšanos,

plaisu izskalošanu smilšakmeņos, to iebrukšanu, noslīdeņu un nobrukumu rašanos senielejas nogāzēs. Virszemes ūdeņu darbība spilgti izpaužas aktīvā sānu un dziļuma erozijā, ko pavada nepārtraukta Gaujas gultnes pārvietošanās, krastu noskalošanās un nobrukšana, vietām arī pastiprināta gravu veidošanās.

Līgatnes pilsētas teritorijā Gaujas senlejā izdalās upes paliena un četras virspalienes terases. Senlejas relatīvā augstuma atzīmes svārstās no 20 – 24 m, bet absolūtais augstums sasniedz 18 – 40 m. Vislielākais platums (līdz 250 m) ir Gaujas pirmajai virspalu terasei, uz kuras virsmas ir vecu un seklu leju posmi, trešā un ceturtā terase ir gravu saposmotas un to virsmas noliekušās upes virzienā.

Dziļā Līgatnes upes ieleja ar 50 – 250 m platu virspalienes terasi, pielāgojusies senam iegrauzumam pamatiežos, šķērso pilsētas teritorijas centrālo daļu. Upes kritums pilsētas robežās ir 32 m.

Reljefa virsmas absolūtās augstuma atzīmes pilsētas teritorijā svārstās plašās robežās - no 40 līdz 105 m. Teritorijā, kas pieklaujas Gaujas un Līgatnes upju ielejām, lielākoties ir limnoglaciālas (ledāju ezeru) izcelsmes reljefs - kēmu pauguri un slīpu līdzenumu posmi, kas gravu saposmoti. Pašā pilsētas rietumu daļā izvietojušies arī fluviokēmi.

Madlienā nolaidenumā kvartāra nogulumu biezums ir ap 10 – 30 m, tas palielinās A virzienā. Kvartāra nogulumu segu veido galvenokārt Latvijas leduslaikmeta sarkanbrūna vai brūna morēnas mālsmilts ar dažāda biezuma aleirītiskas vai granšainas smilts ieslēgumiem un starpkārtām. Zemes virspusē nelielās platībās morēnu var klāt arī aleirītiska vai granšaina smilts. Šeit izveidojies arī lielais purvu masīvs Sudas - Zviedru purvs.

Mežoles paugurainē kvartāra nogulumu biezums svārstās no 30 līdz 60 m. Kvartāra segu un mūsdienu reljefa formas, veido pēdējā (Latvijas) leduslaikmeta nogulumu. Tie sastāv galvenokārt no morēnas mālsmilts vai smilšmāla. Atsevišķās vietās paugurus vai to masīvus veido fluvioglaciālie nogulumu, sastopami arī platoveida pauguri, kas klāti ar limnoglaciālajiem nogulumu. Pauguru relatīvais augstums var sasniegt 10 – 20 m.

2.5.2. Mūsdienu ģeoloģisko procesu raksturojums

Novada teritorijā ģeoloģiskie procesi galvenokārt saistīti ar upju darbību. Gaujas, Līgatnes un Vildogas ielejas drenē ne tikai virszemes ūdeņus un gruntsūdeņus, bet daļēji arī Gaujas ūdens horizontu. Avoti un strauti ieleju nogāzēs veicina jaunu gravu veidošanos un esošo padziļināšanos, plaisu izskalošanu smilšakmeņos, to iebrukšanu, noslīdeņu un nobrukumu rašanos Gaujas senielejas nogāzēs. Virszemes ūdeņu darbība veicina sānu un dziļuma eroziju, kas īpaši spilgti novērojama Gaujas ielejā.

Procesi, kas saistīti ar pašu upju ģeoloģisko darbību, norisinās to ielejās. Tekošā ūdens darbība, galvenokārt, izpaužas krastu noārdīšanās, visai ievērojami mainot upes

šķērsprofilu. Erozijs izraisa arī ar gultnes izskalošanu. Gultnes erozijas rezultātā izlīdzinās upju garenprofilus. Izskalotais materiāls akumulējas upes ielejā lejpus pa straumi. Procesu, kas saistīti ar upju ģeoloģisko darbību vērojami gan Gaujas, gan Līgatnes, gan Vildogas ielejās. Erozijas procesi pastiprinās palu laikā un lietavu periodā paaugstinoties ūdens līmenim upēs un pieaugot straumes ātrumam. Ūdens plūsmu rezultātā tiek izskaloši krasti upju līkumos. Pavasaru palos daudzviet pārplūst Gaujas palīene.

Līgatnes pilsētā vislielākā intensitāte ir novērojama noslīdeņu procesiem, kas pārveido Līgatnes upes krastus un nogāžu profilus. Kreisās nogāzes noslīdeņi ir salīdzinoši lielāki. Pēc izmēra lielākais noslīdenis atrodas Līgatnes upes labajā krastā pretim papīrfabrikai, kur nogāze atsegta 70 m platumā un 24 m augstumā un upe piekļaujas kreisajam krastam.

Nogāzēs ar slīpumu vairāk kā 10% norisinās nogāžu erozija - nogāžu pakājēs uzkrājas deluviālas nogulas, kuru biezums atsevišķās vietās sasniedz 5 m. Erozijas procesu intensitāte paaugstinās uz kailu (bez veģetācijas) nogāžu virsmām. Ļoti stāvās un vertikālās nogāzēs ar atkailinātiem virsdevona pamatiežiem dažreiz notiek nelieli nogrūvumi. Identiskās vietās kādreiz avoti izgrauza sufozās alas, kuras cilvēki padziļināja un pārveidoja pagrabu galerijās.

Gravu augšdaļās un Līgatnes upes krastos vietām vērojami lineāri, svaigi īslaicīgu ūdensteču (lietus un atkušņu ūdeņu) izraisīti erozijas iegrauzumi. Vāja lineārā erozija novērota arī avotu virszemes izejas vietās.

Nelielas intensitātes upju sānu un dziļuma erozija vērojama atsevišķos Līgatnes upes posmos, savukārt Gaujā dominē akumulatīvie procesi - smilšmāla sanesumi pagarina palieni.

Pārpurvošanās procesi vērojami reljefa pazeminājumos, kur zemes virspusē atsedzas ūdeni vāji caurlaidīgi nogulumu. Šajos iecirkņos ūdens notece ir apgrūtināta vai nenotiek vispār. Tāpat ir apgrūtināta ūdens infiltrācija. Procesu iedarbībai ir pakļautas starppauguru, nevienmērīgas akumulācijas un vecupju ieplakas. Jāatzīmē, ka pārpurvošanās procesi noris ļoti lēnām – aptuvenais kūdras uzkrāšanās temps purvos ir 1 mm/gadā. Dažviet neapdomīgi veiktu celtniecības darbu rezultātā, kuras laikā ir traucēta notece, var veidoties pārmitri apstākļi un sākties minerālgrunts pārpurvošanās. Ievērojamākās pārpurvotās platības pagasta teritorijā ir Sudas – Zviedru purva rajonā. Pamazām turpinās sapropeļa uzkrāšanās ezeros un to pakāpeniska aizaugšana.

Atsevišķās vietās vērojamas karsta procesu izpausmes. Karsta procesu veidotās reljefa formas sastopamas vietās, kur zem neliela biezuma (parasti ne vairāk kā 5-8 m) iegul Pļaviņu svītas dolomīti. Šāds iecirknis atrodas pie Augšlīgatnes ciema R robežas, Augšlīgatnes ciema centrālajā daļā, kā arī ciema D pie Briņķu mājām, kur konstatētas

vairākas atklātā karsta formas (piltuves, kritenes), lielāko daļu no kurām aizņem nelieli ezeriņi (Briņķu ūdensrijējs u.c.).

Pēc inženierģeoloģiskajiem apstākļiem Līgatnes pilsētas teritorijā izdalāmi trīs inženierģeoloģiskie rajoni - celtniecībai labvēlīgais, celtniecībai nosacīti labvēlīgais un celtniecībai nelabvēlīgais.

Pie celtniecībai labvēlīgiem rajoniem pieskaitāmas Gaujas senās virspalienes terases (trešā un ceturtā) un lēzenā limnoglaciālā reljefa rajoni teritorijas rietumu un austrumu daļās. Šeit vērojami labi grunts nosacījumi, gruntsūdeņi iegul dziļāk par 2 m no virskārtas, tomēr vietām iespējama virsgruntsūdens parādīšanās.

Kā celtniecībai nosacīti labvēlīgs rajons noteikts gravu saposmotais paugurainais reljefs, un Līgatnes upes virspalienes terase un nogāžu rajoni ar stāvumu 10 – 20%. Nelabvēlīgs faktors ir saposmotais reljefs. Grunts apstākļi kopumā vērtējami kā labi, gruntsūdeņu iegul ļoti dažādā dziļumā, atkarībā no reljefa un grunts litoloģiskā sastāva.

Pie celtniecībai nelabvēlīgiem rajoniem pieskaitāma Gaujas paliena un zemās, applūstošās terases, stāvās Līgatnes upes senlejas nogāzes, kā arī gravas un pauguru stāvās nogāzes. Galvenie nelabvēlīgie faktori ir applūšanas iespēja Gaujas palu laikā, virsmas slīpums, kā arī noslīdeņu, nogruvumu un avotu izeju veidošanās iespējamība.

2.5.3. Klimats

Atrašanās Vidzemes augstienē un Gaujas senlejā, kā arī diezgan lielais attālums no Baltijas jūras, nosaka klimatiskos apstākļus Līgatnes novadā. Šeit raksturīgs augsts nokrišņu daudzums, salīdzinoši vēsas vasaras, ilgstoši pārejas periodi - pavasaris un rudens, kā arī noturīgākas ziemas.

Raksturīgi izteikti cikloniski laika apstākļi, prāvs nokrišņu daudzums un samērā izlīdzināta temperatūras gada gaita. Tai pat laikā vērojamas stipras mikroklimatiskās atšķirības, piemēram, upju ielejās. Mitruma apstākļus nosaka virsas pacēlums Vidzemes augstienes virzienā, jo tas sekmē valdošo ZR, R un DR gaisa masu pakāpenisku transformāciju. Gada nokrišņu summa ir 705 – 788 mm. Nokrišņiem visbagātākais mēnesis ir jūlijs (100 – 104 mm), vismazāk nokrišņu (26 – 36 mm) ir februārī.

Gada vidējā temperatūra ir 5°C. Visaukstākie mēneši - janvāris un februāris ar vidējo gaisa temperatūru -6°C. Vissiltākais mēnesis ir jūlijs ar vidējo gaisa temperatūru 17°C, aktīvo temperatūru summa ap 1800°C. Pēdējās pavasara salnas vērojamas maija beigās un pat jūnija sākumā, bet pirmās rudens salnas iestājas jau septembra sākumā, Gaujas senielejā - pat augustā. Vidējais dienu skaits bez sala – 146 (no 107 līdz 200 dienām). Veģetācijas perioda ilgums ir vidēji 180 dienas. Pirmais sniegs mēdz uzkrīst jau oktobra sākumā, paliekoša sniega sega izveidojas decembra vidū, sniegs nokūst aprīlī. Vidēji 109

dienas gadā novadā ir ar sniega segu. Vidējais sniega segas biezums ~30 cm, zemes vidējais sasalšanas dziļums ziemā ir 70 cm, bet lielākais 137 cm.

Teritorijā valdošie ir DR (22%) un D (19%) vēji. Līdzīgi kā visā Latvijas teritorijā, pavasara mēnešos palielinās ZA vēja atkārtojamība (maiņā ap 15%). Vidēji 15 dienas gadā ir stiprs vējš, gada vidējais vēja ātrums ir 4,2 m/s. Vislielākie vidējie vēja ātrumi novēroti decembrī un janvārī. Apmēram 10 dienas gadā vēja ātrums pārsniedz 16 m/sek. Vidēji gadā ir 18 dienas ar negaisu un 13 dienas ar puteni. Vislielākais dienu skaits ar stipru vēju ir rudenī un ziemā.

Bezsala periods novadā ilgst aptuveni 127 dienas, veģetācijas periods (gaisa temperatūra virs +5°C) 182 dienas, aktīvās veģetācijas periods (gaisa temperatūra virs +10°C) 136 dienas, bet vidējais apkures periods aptuveni 207 dienas.

Vidējais gada nokrišņu daudzums sastāda 798 mm. Siltajā gada periodā (aprīlis - oktobris) izkrīt 528 mm, bet aukstajā 270 mm.

No mikroklimatiskām īpatnībām jāatzīmē reljefa rakstura izraisītā, salīdzinoši vājā gaisa apmaiņa un sliktā aerācija Līgatnes upes dziļajā ielejā.

2.5.4. Virszemes ūdeņi

Zeme zem ūdeņiem kopumā aizņem 260,8 ha (1,6%) no novada kopplatības, savukārt Līgatnes pilsētā tā aizņem 21,8 ha (3%) no pilsētas teritorijas.

Novada teritoriju šķērso Gaujas un Daugavas baseinu ūdensšķirtne, tomēr pēc hidrogrāfiskā iedalījuma lielākā daļa novada virszemes ūdeņu ietilpst Gaujas sateces baseinā (10.attēls).

Attēls Nr.10. Līgatnes novada novietojums Gaujas baseina apgabalā. Avots: Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns 2010.-2015.gadam

Līgatnes novada upes ietilpst Gaujas baseina ūdensšķirtnes Gaujas (G209 un G205), un Amatas (G210), kā arī Daugavas baseinu ūdensšķirtnes Suda (D407) ūdensobjektu teritorijās. Daugavas baseina apgabalā iekļaujas Sudas upe, Zviedrupīte, Immeru, Sāls, Velna, Zviedru ezeri un vairākas mazākas ūdenstilpes novada DR daļā (11.attēls).

Attēls Nr.11. Līgatnes novada novietojums Gaujas baseina ūdensšķirtnēs. Avots: Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns 2010.-2015.gadam

Teritoriju saposmo diezgan blīvs upju, strautu un meliorācijas grāvju tīkls. Vispārīga informācija par Līgatnes novada ūdenstecēm, kuras ir garākas par 10 km, apkopota 4.tabulā.

Tabula Nr.4. Līgatnes novada ūdensteču raksturojums

Upes nosaukums	Kopgarums (km)	Sateces baseina laukums (km ²)	Aizsargjosla (m)
Gauja	452	9800	500
Amata	66	386	100
Suda	38	169,6	100
Līgatne	31	88,9	100
Skaļupe	13	43	50
Kumada	13		50
Vildoga	10		50

Gauja veido daļu no novada Z robežas (~17 km garumā) un Līgatnes pilsētas Z robežu (~3,4 km garumā). Gauja noteikta kā lašveidīgo zivju ūdeņi. Upes kopējais garums ir 452 km un tā ir garākā upe Latvijas teritorijā. Gada notece 2,2 km³, kritums 0,4 m/km, straumes ātrums 0,2 – 0,4 m/s, atsevišķās sērēs 0,6 – 0,8 m/s. Gauja daudz ūdeņus uzņem no avotiem un sīkiem strautiem, tādēļ pēc spēcīgas lietussgāzes upes augšdaļā, ūdenslīmenis strauji paceļas arī lejtecē. Ūdens līmeņa svārstības Gaujas senlejā var sasniegt gandrīz 6 m.

Gaujas gultne ir smilšaina, daudz sēres, strauji līkumi, nobrukuši krasti. Palienē daudz vecu attekū. Līgatnes novada teritorijā palienēs un zemākajās terasēs veidojas vecupes. Gauja strauji maina savu gultni un tai ir daudz meandru. Gaujas upe šādu meandru „pārrau” tā šaurākajā vietā, kā rezultātā straume plūst pa taisnāko ceļu un meandrs

pamazām pārtop par vecupi, kuras ar laiku pārveidojas par ezeriem vai atsevišķiem zāļu un sūnu purviem, pārpurvotām pļavām.

Vidējie minimālie caurplūdumi Gaujā ir novērojami vasaras mēnešos. Mazākie caurplūdumi novēroti gada sākumā, bet lielākie – aprīlī, maijā, kā arī novembrī un decembrī. Ziemas periodā Gaujas upē ir ievērojami mazāk atkušņu nekā citos upju baseinos, kā arī pavasarī ledus sega ir ilgāka, savukārt, ziemas periodā ledus sega ir stabila. Pirmā ledus sega veidojas novembra beigās un vidēji ledus sega noturas aptuveni 73 dienas, bet dienu skaits varbūt mainīgs. Ledus iešana parasti sākas martā, upes līkumos ledus reizēm veido sastrēgumus, appludinot tuvējo apkārtni. Sākoties intensīvai sniega kušanai maksimālo caurplūdumu samazina meža masīvi, kas aizņem baseina platību, bet baseina lejtecē tie ir lielāki, jo sākoties intensīvai sniega kušanai mežos, tiem cauri plūst izkusušais sniegs no klajumiem, kas atrodas baseina augštecē.

Līgatnes novada teritorijā Gaujas upes posmā maksimālais ūdens līmenis ir fiksēts 1956.gada 3. un 4.maijā. Ilggadējais vidējais caurplūdums Gaujas upē Līgatnes novadā ir 84,14 m³/s. Maksimālie caurplūdumi parasti Gaujas upē pētāmajā posmā ir novērojami aprīļa vidū, kā arī marta beigās.

Tā, kā Līgatnes novada teritorija ietilpst Gaujas nacionālā parka teritorijā, applūšanai ir pakļautas dabas pamatnes teritorijas, kuras tiek izmantotas rekreācijai.

Līgatnes novadā pastiprināta uzmanība, iespējamajām applūstošajām teritorijām, ir jāpievērš Līgatnes pilsētas Gaujas ielas rajonā, ieskaitot teritoriju pie Līgatnes pārceltuves, jo pie augstiem ūdens līmeņiem Gauja applūst līdz pat Vecupei.

Gauja ir iecienīta upe ūdens tūristiem, it sevišķi Valmieras - Murjāņu posms. Teritorijas plānojumā pie Gaujas Līgatnes pilsētā ir paredzēta peldēšanās vieta.

Amata ir Gaujas kreisā krasta pieteka, kas sākas Vidzemes augstienē un kuras kopējais garums ir 66 km. Kopējais upes kritums ir 193 metri, bet lejtecē vietām tas sasniedz 8-10 m/km. Straumes ātrums mazūdens periodā 0,5 – 2 m/s, palu laikā - aptuveni 3 m/s. Lejasdaļā tek pa senleju stāvos, 15 – 25 m augstos smilšakmens un dolomīta krastos. Amata veido mazu daļu no novada A robežas.

Līgatne ir Gaujas kreisā pieteka, kuras kopējais garums ir 31 km, bet baseina laukums 88,9 km². Upe noteikta kā lašveidīgo zivju ūdeņi. Upe iztek Nītaures pagastā, tek pa novada centrālo daļu, kā arī Līgatnes pilsētas teritoriju. Visstraujākā no Gaujas pietekām, tās relatīvais kritums ir 6 m/km. Novada D daļā tek pa dziļo Bada (Elles) gravu, kas netālu no „Springšļiem” beidzas, bet, sākot no Šķēpeļu dzirnavezera, upe atkal plūst pa labi izteiktu ieleju (tajā Zvaigznes un Ķempju grava), kas lejtecē sasniedz 45 – 60 cm. Kreisā krasta lielākās pietekas ir Liepenes upe un Eglupīte (iztek no Muižnieku ezera).

Vildoga ir Gaujas kreisā pieteka, kuras kopgarums ir 10 km, bet kritums 102 m. Upe noteikta kā lašveidīgo zivju ūdeņi. Iztek no maza dīķīša (tajā ietek grāvis no Sudas –

Zviedru purva), kas atrodas uz R no Līgatnes dzelzceļa stacijas, un tek pa dziļu šauru, kokiem aizaugušu ieleju – Lūsaru gravu, Killas gravu, Bulļu gravu, Ratnieku gravu (tajā daudz sāngravu – Vilkzeķu grava, Andrijāņu grava u.c.). Lielākās kreisā krasta pietekas ir Sprogu urdziņa, Krāčupīte, savukārt labā krasta – Ūdensrijēja upīte un Timermaņu urdziņa.

Skaļupe ir Gaujas kreisā pieteka, tās garums 13 km, bet sateces baseina laukums 43 km². Upe noteikta kā lašveidīgo zivju ūdeņi. Plūst pa Zušu gravu gleznainā apvidū ar mežiem un pakalniem, lejtece atrodas Gaujas senlejā. Upes apkārtnē avotaina, tai ir 10 mazas pietekas, no kurām lielākās ir Kazupīte, Ellīte, Ķikutupe. Mežonīga ir Skaļupes kreisā krasta grava – Ellītes grava ar Elles vārtiem – 4 m platu un 3,5 m augstu grotu, kas atgādina tempļa vārtus ar lokos liegtām arkām. Skaļupes gravas kreisajā krastā starp Zušu un Dravantu mājām atrodas 6 m garā Dravantu ala.

Kumada ir Amatas kreisā krasta pieteka, kas veido daļu no novada A robežas. Upes kopējais garums ir 13 km un tā noteikta kā lašveidīgo zivju ūdeņi. Iztek no Asaru ezera Nītaures pagastā, tek pa dziļu ieleju. Upe ar lielu kritumu, vietām krāčaina ar akmeņainu gultni. Tās lejtecē līdz 12 m augsts smilšakmens atsegums – Cecīļu iezis ar nišām – Velna kambariem. Lejpus Kumadas ietekas – Amatas Incēnu krauja, kuras avotainais, stāvais krasts paceļas līdz 40 m virs upes līmeņa, dažviet atsedzot smilšakmeņus.

Suda ir Lielās Juglas labā satekupe, kas iztek no neliela ezera Sudas – Zviedru purvā. Upes augštece līdz Dibensalai ir regulēta. Pie Bukām un Mālpils uz upes dīķi. Pie Sidgundas satek ar Mergupi izveidojot Lielo Juglu. Suda veido daļu novada D robežas, tajā ietek Zviedrupīte.

Zviedrupīte iztek no Zviedru ezera dienvidaustrumu puses, reizēm uzskata par Sudas sākumu.

Līgatnes pilsētas teritoriju saposmo arī Gaujas kreisā krasta mazās pietekas - Biemupīte, Podupīte, Lielmežu strauts.

Gauja, Līgatne, Kumada, Skaļupe un Vildoga noteiktas kā upes, uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus.

Saskaņā ar MK 2002.gada 12.marta noteikumiem Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”, Amata no tilta Skujenē līdz grīvai, Gauja no Cēsu pilsētas tilta līdz Inčukalna pagasta tiltam, kā arī Kumada, Līgatne Skaļupe un Vildoga visā garumā ir noteikta par prioritārajiem lašveidīgo zivju ūdeņiem.

Saskaņā ar likumu „Civillikums. Pielikumi” I Pielikumu (28.01.1937.) Gauja no Tīrzas upes ietekas līdz ietekai Rīgas jūras līcī (ieskaitot posmu pa robežu), Gaujas-Baltezera kanāls un posmā Lizuma pagasta teritorijā ir noteikta kā publiska upe, savukārt Gaujas

posmā no Braslas upes ietekas līdz ietekai Rīgas jūras līcī zvejas tiesības pieder vienīgi valstij.

Vairums novada ūdenstilpju atrodas Gaujas nacionālā parka teritorijā, galvenokārt Sudas – Zviedru purva ezeru grupā (kopumā vairāki desmiti ezeru). Informācija par Līgatnes novada ūdenstilpēm, kas lielākas par 10 ha dota 5.tabulā.

Tabula Nr.5. Līgatnes novada ūdenstilpju (lielāku par 10 ha) raksturojums

Ūdenstilpes nosaukums	Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods	Platība (ha)	Vidējais dziļums (m)	Hidroloģiskais režīms
Ratnieku ezers	52623	44,1	0,9	caurteces
Zviedru ezers	41284	27,3	0,9	caurteces
Immeru ezers	41283	13,7	2,3	caurteces

Ratnieku ezera spoguļa laukuma platība ir 44,1 ha, tilpums 0,411 milj. m³, vidējais dziļums 0,9 m (maksimālais 2,8 m), krasta līnijas garums 4,25 km. Ezers sadalīts ar dambi divās daļās - Ratnieku (DA) daļā un Muižnieku (ZR) daļā. No ezera iztek grāvis uz Līgatnes upi, ezerā ietek četri grāvji. Kopējais aizaugums 50% (dominē grīšļi, niedres, kosas lēpes). Rekreatīvas iespējas - peldvieta. Sastopamās zivis – līdaka, asaris (tiek ielaistas karūsas un līņi), ligzdo pīles.

Saskaņā ar likumu „Civillikums. Pielikumi” I Pielikumu (28.01.1937.) Ratnieku ezers ir noteikts kā publiskais ezers. Teritorijas plānojumā pie ezera ir paredzēta peldēšanās vieta.

Zviedru ezera spoguļa laukuma platība ir 27,3 ha, tilpums 0,246 milj.m³. Tas ir caurteces ezers ar vidējo dziļumu 0,9 m (maksimālais 2,5 m), ietek grāvis no Immeru ezera un iztek Sudas upe. Sastopamās zivis – asaris, līdaka. Ielido zosis, retāk pīles. Kopējais aizaugums – 10% (grīšļi, cūkauši, sfagni, lēpes).

Immeru ezera (Inderdeļu ezers, Sudas purva ezers) spoguļa laukums ir 13,7 ha, tilpums 0,317 milj.m³, caurteces ezers, vidējais dziļums 2,3 m (maksimālais 4,2 m), krasta līnijas garums 1,5 km, krasti 20 m joslā zemi, tālāk slīps pacēlums. Apkārtnes biotopi – augstais purvs, mežs. Iztek grāvis uz Zviedru ezeru, ietek sīks grāvis no purva. Kopējais aizaugums 30% (grīšļi, niedres, kosas u.c.). Sastopamās zivis – līdaka, asaris.

Sāls ezera spoguļa laukuma platība ir 9,2 ha un tas atrodas Gaujas nacionālā parka teritorijā, no ezera iztek strauts.

Velna ezera spoguļa laukuma platība ir 5,6 ha un tas ir beznoteces ezers.

Pārējo novada teritorijā esošo ezeru platība ir mazāka par 5 ha - Dīķīšu ezers (3,1 ha), Čaulas dzelves (Vilkakalna ezers) (2,9 ha), Piļu dzelves (2,7 ha), Purgaiļu dzelves (1,1 ha) un Dardacis (1 ha).

Novadā atrodas arī vairākas citas dabīgās un mākslīgās ūdenstilpes.

Briņķu ūdensriņķis ir karsta procesā uz plaisainajiem augšdevona Pļaviņu svītas dolomītu slāņiem izveidojies ezers. Atrodas pie Briņķu mājām. Zem ezera izskalojas arvien jaunas atveres, pa kurām pazemē noplūst ezera un apkārtnes ūdeņi (labi novērojams vasarā, kad noplakuši pavasara pali). Atveres darbojas neregulāri – ar laiku tās aizsērē un maina vietu, brīžiem ūdens noplūst ar lielu troksni. Novadgrāvis ezeru savieno ar Ratnieku ezeru.

Ramas dzirnavezers (Rāmju dzirnavdīķis) atrodas 2 km uz ZR no Līgatnes dzelzceļa stacijas. Tā spoguļa laukuma platība ir 3,3 ha, tilpums 82,5 milj.m³, vidējais dziļums 1,3 m, krasti slīpi, augsti, aizauguši ar krūmiem. Ietek avotu strautiņš un iztek strauts (uz Vildogu). Sastopamas līdakas. Kopējais aizaugums 60% (dominē niedres, meldri, ūdens ziedi).

Šķēpeļu dzirnavezera spoguļa laukuma platība ir 1,2 ha, tilpums 0,024 milj. m³, vidējais dziļums 2m. Tas ir mākslīgs, uzpludināts, caurteces ezers (caurtek Līgatnes upe), kurā sastopamas foreles, līdakas. Kopējais aizaugums 20% (dominē kosas).

Līgatnes ezers atrodas Līgatnes pilsētā un ir mākslīgs caurteces ezers ar spoguļa laukuma platību 0,5 ha, maksimālais dziļums 1,5 m. Tajā ietek kanāls no uzpludinājuma uz Līgatnes upes, iztek pārtece uz Līgatnes upi un pārtece uz Līgatnes papīrfabrikas kanālu. Ezers izrakts 19.gs. vidū kā Līgatnes papīrfabrikas ūdensapgādes sistēmas daļa. Kopējais aizaugums 10% (ašķi, grīšļi), sastopami gulbji.

Laivenes dīķis atrodas Augšlīgatnes ciemā. Sakārtojot dīķa apkārtni, tiks izveidots Laivenes atpūtas parks.

Kempju dzirnavu dīķis (Kempju dzirnavezers) ir mākslīgs caurteces ezers, kura platība ir 0,3 ha. Dibens smilšains, krasti apauguši ar kokiem, caurtek Līgatnes upe. Sastopamas foreles, laši.

Kopas dīķis ir mākslīgs ezers ar spoguļa laukuma platību 1 ha, caurtek strauts. Kopējais aizaugums 40%.

Dravnieku dīķi atrodas pie Dravnieku mājām. Spoguļa laukums 9,6 ha, vidējais dziļums 2,5 m. Dīķi ierīkoti 20.gs. 30.gados. Bija vairāki zivju dīķi, no tiem saglabājušies trīs. Sastopamas līdakas, karūsas, pīles. Krasti lēzeni, kopējais aizaugums 70% (vilkvāles, grīšļi).

Visendorfa dzirnavezera cauri tek Līgatnes upe, tā krasti stāvi, apauguši ar kokiem un krūmiem.

Springšļu dzirnavezers atrodas novada DA daļā, to caurtek Līgatnes upe.

2.5.5. Pazemes ūdeņi

Teritorijas hidroģeoloģiskie apstākļi lielā mērā atkarīgi no ģeoloģiskās uzbūves, ģeomorfoloģiskajiem un klimatiskajiem apstākļiem. Novada teritorija atrodas Baltijas artēziskā baseina centrālajā daļā, kur nogulumiežu segas biezums sasniedz 800 m. To veido ūdeni caurlaidīgu iežu slāņi (ūdens horizonti) un ūdeni vāji caurlaidīgu iežu slāņi (sprostslāņi). Divi reģionāli sprostslāņi sadala nogulumiežu segu trijās hidrodinamiskajās zonās - aktīvas ūdens apmaiņas jeb saldūdens izplatības zonā, palēninātas ūdens apmaiņas jeb minerālūdeņu izplatības zonā un stagnantajā ūdens apmaiņas jeb augsti mineralizētu sālsūdeņu izplatības zonā. No ūdensapgādes viedokļa nozīmīga ir tikai aktīvās ūdens apmaiņas zona, kurā pārsvarā izplatīts saldūdens. Šīs zonas biezums (līdz Narvas reģionālajam sprostslānim) ir aptuveni 320 – 330 m.

Aktīvās ūdens apmaiņas zonu novada teritorijā veido kvartāra un pirmskvartāra devona vecuma nogulumi. Aktīvās ūdens apmaiņas zonu no zemāk iegulošās palēninātās ūdens apmaiņas zonas atdala aptuveni 90 m biezais Narvas reģionālais sprostslānis, kuru veido ūdeni vāji caurlaidīgu merģeļu, dolomītmerģeļu un mālu slāņi.

Kvartāra ūdens horizontu ūdens resursi novada teritorijā ir nelieli, galvenokārt to nelielo biezumu un nepastāvīgās izplatības dēļ. Tie papildinās, pateicoties atmosfēras nokrišņu infiltrācijai, bet Gaujas upes ielejā kvartāra ūdens horizonti ir cieši hidrodinamiski saistīti ar Gaujas ūdens režīmu. Gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums lielā mērā atkarīgs no teritorijas reljefa – pacēlumos tā ieguluma dziļums palielinās, bet pazeminājumos un līdzenuma zonās var būt tuvs zemes virsai un svārstīties robežās no pusmetra līdz vairākiem metriem.

Pirmskvartāra nogulumu aktīvās ūdens apmaiņas zonu veido augšdevona Pļaviņu (D_{3pl}) ūdens horizonts un augš-vidusdevona Arukilas-Amatas ($D_{2ar}-D_{3am}$) ūdens horizontu komplekss (Amatas, Gaujas, Burtnieku un Arukilas ūdens horizonti).

Pļaviņu ūdens horizonts (D_{pl}) ieguļ zem kvartāra nogulumiem. Horizonta virsmas dziļums 2 – 7 m, horizonta biezums svārstās no 7 līdz 12 m. Pļaviņu ūdens horizontu galvenokārt veido dolomīti, bet tā pamatnē ir izteikts 2 – 5 m biezs mālu un merģeļu slānis. Pļaviņu ūdens horizonta virsma atrodas Līgatnes pilsētai pieguļošās teritorijas DA daļā un Augšlīgatnes ciema centralizētās ūdensapgādes urbumu rajonā (6 – 19 m dziļumā no zemes virsmas). Horizontu veido karbonātiski ieži - dolomīti ar dolomītmerģeļa starpkārtām.

Ūdensapgādei izmantojamais intervāls atrodas 17 – 29 m dziļumā.

Arukilas-Amatas ūdens horizontu komplekss veido aktīvās ūdens apmaiņas zonas apakšējo daļu, kas sastāv no savstarpēji hidrauliski saistītiem Amatas, Gaujas, Burtnieku un Arukilas ūdens horizontiem, kurus veido terigēnas izcelsmes nogulumi (sīki, smalki un vidēji graudaini smilšakmeņi ar mālu un aleirolītu starpslāņiem). Visu šo horizontu pilns

griezums pārstāvēts novada ZA, laukumos, kur sastopami Pļaviņu svītas dolomīti. Arukilas-Amatas kompleksa nogulumi ir nevienmērīgi apūdeņoti, kas saistīts gan ar iežu ar atšķirīgām kolektorīpašībām miju kompleksa griezumā un iežu neizturētību plānā, kā arī ar nogulumu dažādu drenētības pakāpi. Reģionālais ūdeņu kustības virziens – uz ziemeļrietumiem, galvenā drenētāja - Gaujas upe, pakārtota nozīme ir Līgatnes upei.

Amats ūdens horizonts (D_{3am}) iegul kompleksa augšējā daļā. Horizonts iegul zem Pļaviņu un daļēji zem kvartāra nogulumiem. Horizonta virsmas dziļums līdz 20 m, vidēji 10 – 15 m. Amatas ūdens horizontu galvenokārt veido smilšakmeņi ar nozīmīgiem ūdeni vāji caurlaidīgiem mālu un aleirolītu slāņiem, smilšakmeņu biezums sastāda vairāk kā 60-80% no kopējā Amatas ūdens horizonta biezuma. Ūdeni satur smalkgraudaini smilšakmeņi, kuri ir vāji cementēti ar mālainu un karbonātiski-mālainu cementu. Līgatnes pilsētai piegulošajā teritorijā šis horizonts ir izplatīts tikai D daļā un tas nesatur ūdeņus.

Gaujas ūdens horizonts (D_{3gj}) izplatīts visā novada teritorijā, izņemot tās ziemeļu daļu Gaujas upes ielejā. Tas iegul zem Amatas un daļēji zem kvartāra nogulumiem. Gaujas ūdens horizonta augšējā daļa (līdz 40 – 45% no tā kopējā biezuma) pārsvarā veidota no māliem un aleirolītiem ar niecīgām smilšakmens starpkārtiņām. Horizonta apakšējā daļa veidota no smilšakmeņiem ar plānām aleirolītu starpkārtām. Ūdeni saturošie smilšakmeņi ir smalkgraudaini un vidēji graudaini, reizēm sīkgraudaini, saistvielu veido māla daļiņas un mālaini dzelzs savienojumi. Novada D daļā Gaujas ūdens horizonta ūdeņi ir spiedienūdeņi, bet Gaujas upes ielejas un Līgatnes pilsētas teritorijā kļūst par bezspiediena ūdens horizontu.

Gaujas ūdens horizonts ir galvenais novada ūdensapgādes avots. Horizonta virsma Augšlīgatnes ciema centralizētās ūdensapgādes rajonā atrodas 32 – 33 m dziļumā no zemes virsmas. Ūdensapgādei izmantojamais intervāls atrodas 102 – 145,2 m dziļumā.

Līgatnes pilsētā tā virsmas dziļums D daļā sasniedz 43 m, bet Z daļā 3 – 10 m. Ūdensgūtnes teritorijā - Avotu ielā Gaujas ūdens horizonta biezums sasniedz 85 m un to pārklāj 10 m biezi kvartāra nogulumi. Statiskie līmeņi atkarībā no reljefa absolūtajām augstuma atzīmēm mainās no 65 m D daļā līdz 5 m dziļumam Līgatnes pilsētas un Līgatnes upes ielejas teritorijā.

Burtnieku ūdens horizonts (D_{2br}) izplatīts visā novada teritorijā. Horizonta kopējais biezums ir 80 m un tas iegul zem Gaujas ūdens horizonta nogulumiem. Gaujas ielejā tas pārklāts ar kvartāra aluviāliem nogulumiem. Horizonta virsmas dziļums ir 57 – 145 m, Līgatnes pilsētā, ūdensgūtnes teritorijā Avotu ielā - 95 m. Horizontu veido ritmiska smilšakmeņu un smilšainu aleirolītu ar māla starpkārtām slāņu mija. Ūdens saturošie smilšakmeņi ir smalkgraudaini ar niecīgu vidējgraudainu smilšakmeņu piejaukumu, sastopami arī sīkgraudaini smilšakmeņu paveidi. Cementācijas pakāpe ir vāja un vidēja, saistvielu veido māla daļiņas, dzelzs savienojumi, retāk karbonātiski mālaines daļiņas.

Burtnieku horizonta ūdeņi ir spiedienūdeņi, kuru pjezometriskais līmenis Līgatnē un tās tuvākajā apkārtnē mainās 25 – 35 m robežās v.j.l. Zem zemes virsmas pjezometriskā līmeņa dziļums mainās no 60 m dienvidu daļā līdz +7m ziemeļu daļā (Gaujas upes ielejā Burtnieku ūdens horizontā ierīkotie urbumi fontanē).

Ratnieku ciemā horizonts tiek izmantots ūdensapgādē. Šai rajonā Burtnieku ūdens horizonta virsma atrodas 120 – 125 m dziļumā no zemes virsmas (atkarībā no reljefa).

Arukilas ūdens horizonts (D_{2ar}) sastopams visā novada teritorijā, tā kopējais biezums griezumā ir 90 m. Horizonts iegul zem Burtnieku horizonta nogulumiem. Tā virsmas dziļums mainās no 107 līdz 206m. Horizonts uzguļ Narvas reģionālajam sprostslnāim un noslēdz aktīvās ūdens apmaiņas zonu. Arukilas ūdens horizonts veidots no aleirolītiem, māliem un smilšakmeņiem ar retām merģeļu starpkārtām. Ūdeni saturoši smilšakmeņi ir sīkgraudaini un smalkgraudaini, mālaini, aleirītiski, cementācija - vāja un vidēja, saistvielu veido māla daļiņas, mālaini dzelzs savienojumi un karbonātiski mālaines daļiņas. Horizonta ūdeņi ir spiedienūdeņi, kuru pjezometriskais līmenis Līgatnes apkārtnē atkarībā no reljefa var mainīties no dažiem metriem līdz pat 60 m.

2.5.6. Meliorācija

Līgatnes novadā ir samērā daudz meliorēto zemju platības. Pēc meliorācijas kadastra datiem novadā ir 24 meliorācijas objekti ar kopējo meliorēto platību 3518 ha (61% no visām novada lauksaimniecībā izmantojamām zemēm). Līgatnes pilsētas lauksaimniecībā izmantojamās zemes nav meliorētas.

Novada teritorijā atrodas valsts nozīmes ūdensnotekas Skaļupe (ŪSIK kods 52318, garums 2,54 km), Kumada (ŪSIK kods 52322, garums 3,86 km) un Ķikutupe (ŪSIK kods 523182, garums 4,22 km) ar kopējo garumu 10,62 km.

Novadā atrodas ūdens notekas (novadgrāvji, kontūrgrāvji un susinātājgrāvji) 48,7 km garumā, liela diametra kolektori 2,36 km garumā, drenāža ar kopējo garumu 1865,96 km, 1262 drenu akas un 62 transporta būves.

Daļa no Līgatnes novadā esošajām meliorācijas sistēmām nedarbojas projektētajā režīmā, līdz ar to būtu nepieciešams veikt to rekonstrukciju vai renovāciju.

2.5.7. Derīgie izrakteņi

Saskaņā ar LVĢMC izstrādāto Derīgo izrakteņu (būvmateriālu izejvielu, kūdras un dziedniecības dūņu) krājuma bilanci uz 2010.gadu, Līgatnes novadā neatrodas derīgo izrakteņu atradnes, kurās notiek ieguve.

Dažādos laikos Līgatnes novada teritorijā ir veikti kā ģeoloģiskās kartēšanas, kā arī, nelielos apjomos, derīgo izrakteņu meklēšanas un izpētes darbi, kuru gaitā iegūtas samērā izsmeljošas ziņas ne tikai par zemes dzīļu uzbūvi, bet arī par nogulumu segā sastopamajiem derīgajiem izrakteņiem.

Smilts un grants atradnes

Līgatnes novads ir salīdzinoši maz nodrošināts ar smilts-grants un smilts resursiem. Saskaņā ar LVGMC datu bāzi „Būvmateriālu izejvielu atradnes” Līgatnes novada teritorijā atrodas divas smilts-grants un smilts atradnes.

Līgatnes novada A daļā 1984.gadā izpētīta smilts un smilts-grants atradne „Vaisulji”.

Derīgo izrakteni atradnē veido pārsvarā smilts – no smalkas un putekļainas līdz granšainai, vietām sastopamas smilts-grants starpkārtas. Derīgā slāņa biezums mainās no 1,1 līdz 21,7 m. Krājumi aprēķināti divos blokos, no tiem pirmajā blokā derīgā slāņa – smilts ar smilts-grants starpkārtām, vidējais biezums ir 11,4 m, otrajā blokā iekļauts putekļainas smilts slānis ar vidējo biezumu 3,7 m.

Kopumā abos blokos 1984.gadā aprēķināts 176,3 tūkst.m³ smilts-grants un smilts krājumu, kuru izpētes detalitāte atbilst pašreizējai A kategorijai. Jau izpētes laikā atradnes daļā bijis ierīkots karjers. Par iegūtā derīgā izrakteņa apjomiem pēc 1984.gada nav datu.

2001.gadā Līgatnes pagasta DA daļā izpētīta smilts, smilts-grants atradne „Springšļu dzirnavas”. Arī šīs atradnes izpēte veikta jau agrāk ierīkota karjera tiešā tuvumā. Derīgo slāni atradnē veido galvenokārt smilts – no smalkas un ļoti smalkas līdz granšainai, vietām ar smiltsgrants materiāla starpkārtām. Derīgā slāņa biezumi mainās no 1,2 līdz 13,0 m, vidēji – 5,6 m.

Atradnē aprēķināti A kategorijas krājumi – 13,5 tūkst.m³ smilts-grants un 27,6 tūkst.m³ smilts.

Māla atradnes

Novada centrālajā daļā, Līgatnes pilsētas tuvumā, 1957.gadā, veicot devona mālu meklēšanas darbus toreizējā Siguldas un Cēsu rajonā, vairākos urbumos konstatēti devona māli un aptuveni 10 ha platībā aplēsti 0,6 milj.m³ prognozēto māla krājumu laukumā Līgatne. Urbumos māla slānis atsegts 2,4 līdz 8,7 m biezumā, vidēji tā biezums ir 5,65 m. Tomēr jāuzsver, ka māla nogulumi te bieži mijas ar smilšakmeņiem un aleirolītiem, gan horizontālā, gan vertikālā virzienā, pie tam arī reljefs ir saposmots, tādēļ, visticamāk, veicot turpmākus izpētes darbus, mālu iegula varētu sadrumstaloties vairākos laukumos. Divos urbumos noņemtiem mālu paraugiem noteikts granulometriskais sastāvs un CO² saturs, bet diviem apvienotiem paraugiem veiktas pilnās ķīmiskās analīzes un noteiktas fizikālās, kā arī keramiskās īpašības. Konstatēts, ka māli visumā piemēroti drenu cauruļu ražošanai. Perspektīvas ar Līgatnes mālu prognozēto krājumu laukumu nav saistāmas.

Kūdras atradnes

Reljefa saposmotība un apgrūtinātā notece ir veicinājusi arī purvu attīstību. Atradnes aizņem reljefa pazeminājumus - starppauguru un glaciokarsta ieplakas. Novada teritorijā pēc Kūdras fonda, kas sagatavots uz 1980.gada 1.janvāri, datiem atrodas tikai 9 kūdras atradnes vai to daļas. Lauku darbi, kas saistīti ar pagasta kūdras atradņu apzināšanu veikti 20.gadsimta divdesmito un piecdesmito gadu beigās. Līdz ar to dati par atradnēm ir aptuveni un to precizēšanai būtu nepieciešami papildus pētījumi. Visu atradņu kūdras krājumi aplēsti atbilstoši prognožu P kategorijai. Nav ziņu par to, ka kādā no atradnēm iegūta kūdra. Izvērtējot Kūdras fonda datus jāsecina, ka kūdras atradņu platība mainās no viena līdz 2130 ha, bet kūdras dziļumi svārstās no 0,9 līdz 11,6 m. Visu atradņu kopplatība ir 2295 ha un tajās sakopoti gandrīz 9 milj. m³ lieli kūdras resursi. Lielākā kūdras atradne ir Sudas-Zviedru (Nr.1894), kas novadā atrodas tikai daļēji un tā visa atrodas valsts aizsardzībā GNP teritorijā, Sudas purva rezervāta zonā. Tās platība „nulles” robežās pārsniedz 2300 ha. Pārējās atradnes ir salīdzinoši nelielas. Visas atradnes, kas atrodas ārpus GNP robežām veido zemā tipa kūdra, kuru to īpašniekiem var rekomendēt izmantot kā mēslojumu.

2.5.8. Augsnes

Novada teritorijā esošajām augsnēm raksturīga samērā zema augsnēs auglība, pārsvarā izplatītas velēnu podzolaugsnēs un pseidoglejotās augsnēs. Pazeminājumos tās nomaina velēnu glejaugsnēs, kas pārpurvotajās morēnu grēdu, krumlinu un rievoto morēnu ieplakās pāriet purva kūdraugsnēs vai kūdrainās podzolētās glejaugsnēs. Sastopamas arī velēnu karbonātu augsnēs (teritorijā starp Ratniekiem, Vildogu, Ramām un Paltmali), kas piemērotas augļkopības un dārzenkopības kultūru audzēšanai.

Līgatnes pilsētā lielais nokrišņu daudzums un paugurainais reljefs sekmē erozijas procesus, kas izpaužas ne tikai gravu veidā, bet arī plakniskajā noskalošanā, kas ietekmē augsnēs segas pārmaiņas. Teritorijai raksturīgas vidēji vai pat stipri erodētas podzolaugsnēs. Dažās vietās sastopamas tipiskās podzolaugsnēs, bet mitrajās ieplakās - velēnu glejaugsnēs un citas glejaugsnēs.

2.5.9. Meži

Mežs ir ekosistēma visās tā attīstības stadijās, un tajā dominē koki, kuru augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz septiņus metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainagu projekcija ir vismaz 20% no mežaudzes aizņemtās platības.

Meža zeme ir zeme, uz kuras ir mežs, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, kā arī mežā ietilpstošie un tam piegulošie pārplūstošie klajumi, purvi un lauces.

Pēc VZD datiem Līgatnes novadā 01.01.2011. meži aizņēma 7620,9 ha teritorijas, kas sastāda 45,6% no visas novada kopplatības.

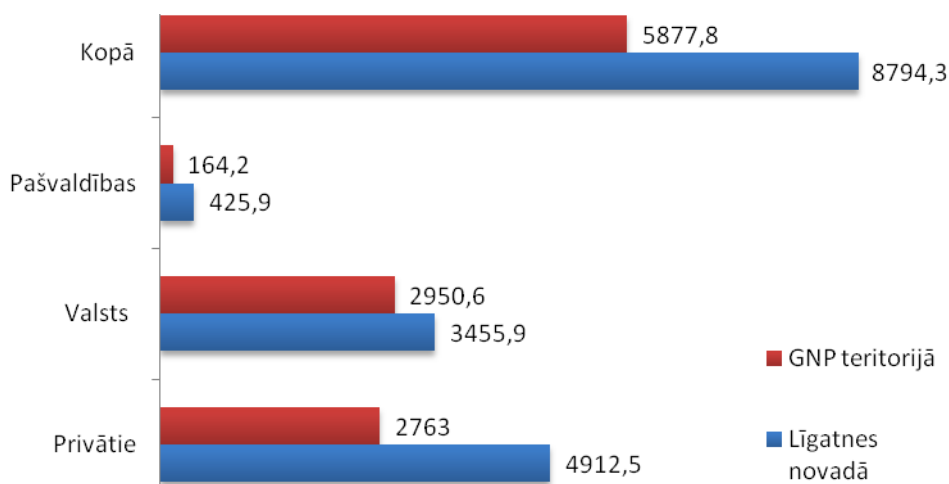
Savukārt pēc Valsts meža dienesta datiem uz 2011.gada sākumu Līgatnes novadā meža zemes aizņēma 8794,3 ha no novada teritorijas (6.tabula).

Tabula Nr.6. Platību sadalījums (ha) meža zemes kategorijās Līgatnes novadā (uz 2011.gada sākumu). Avots: Meža statistika 2011.gads. Valsts meža dienesta dati.

Meža iedalījums	Meži	Purvi	Lauces	Pārplūstoši klajumi	Meža zeme ar infrastruktūras objektiem	Kopā
Privāti	4852,9	15,2	19,1	19,2	6,1	4912,5
Valsts	1721,3	1668,5	27,6	5,5	33,1	3455,9
Pašvaldības	421,6	0	3,5	0,7	0,1	425,9
Kopā	6995,7	1683,7	50,2	25,4	39,3	8794,3

Uz 2011.gada sākumu 55,9% meža zemju platības piederēja privātīpašniekiem, valsts īpašumā atradās 39,3%, savukārt pašvaldības īpašumā bija tikai 4,8% no visām novada meža zemēm.

Saskaņā ar valsts meža dienesta datiem 66,8% no novada mežu teritorijām atrodas GNP teritorijā. GNP teritorijā atrodas 50,2% valsts mežu zemes, 47% privāto mežu zemes un 2,8% pašvaldības mežu zemes (12.attēls).

Attēls Nr.12. Meža zemes platību sadalījums (ha) Līgatnes novada un GNP teritorijā. Avots: Meža statistika 2011.gads. Valsts meža dienesta dati.

Valdošā koku suga ir tā, kurai mežaudzē ir vislielākā koksnes krāja. Līgatnes novadā dominējošie ir mīkstie skuju koki, kas aizņem 57,7% no visām mežaudžu platībām, pēc tam seko mīkstie lapu koki, kas aizņem 41,1% no visām platībām (7.tabula).

Tabula Nr.7. Valdošo koku sugu sadalījums pēc platības (ha un %) Līgatnes novadā (2010.). Avots: Meža statistika 2011.gads. Valsts meža dienesta dati.

Suga	Platība (ha)	Platība (%)
Priede	1651,5	24,3
Lapegle	4,0	0,1
Egle	2263,7	33,3
Bērzs	1845,8	27,2
Melnalksnis	13,2	0,2
Apse	335,2	4,9
Baltalksnis	533,9	7,9
Liepa	55,4	0,8
Vītols	3,4	0,1
Blīgzna	3,9	0,1
Citi mīkstie lapu koki		0,0
Ozols	41,8	0,6
Osis	17,5	0,3
Goba, vīksna	16,8	0,2
Kļava	2,0	0,0
Skuju koki kopā	3919,2	57,7
Mīkstie lapu koki kopā	2790,73	41,1
Cietie lapu koki kopā	78,1	1,2
Visas sugas kopā	6788,0	100

Meža augšanas apstākļu tips ir mežaudžu sistematizācijas vienība. Mežaudzes sistematizē pēc mežaudzes augsnes un mitruma apstākļiem, uzbūves, atjaunošanās gaitas un produktivitātes. Viena meža augšanas apstākļu tipa mežaudzēs piemēro vienveidīgus meža apsaimniekošanas principus. Līgatnes novadā dominē mežaudzes uz sausām minerālaugsnēm, kas aizņem lielāko daļu (80,8%) no visām mežaudzēm. Šādi augsnes apstākļi norāda par salīdzinoši labām meža apsaimniekošanas iespējām un mazākiem kapitālieguldījumiem meža infrastruktūrā.

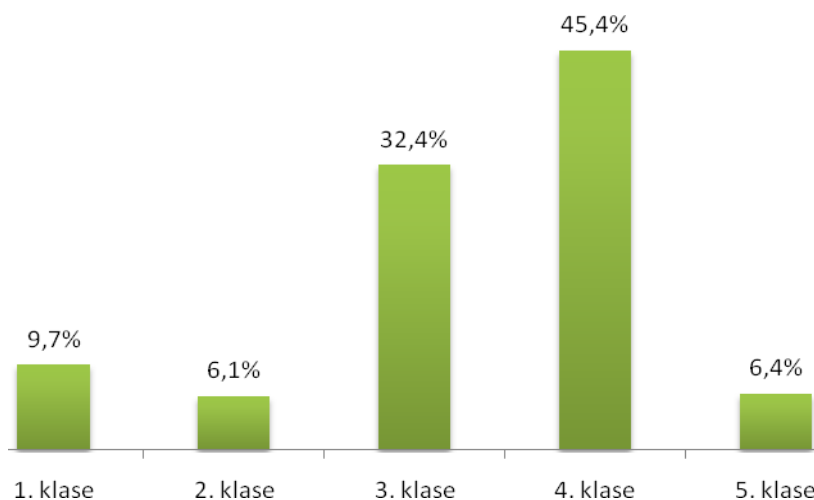
Tabula Nr.8. Mežaudžu sadalījums meža augšanas apstākļu tipos pēc platības (ha un %) Līgatnes novadā (2010.). Avots: Meža statistika 2011.gads. Valsts meža dienesta dati.

Meža augšanas apstākļu tips	Platība (ha)	Platība (%)
Mežaudzes uz sausām minerālaugsnēm (80,8%)		
Sils	1,9	0,0
Mētrājs	35,4	0,6
Lāns	366,4	6,7
Damaksnis	2180,7	39,8
Vēris	2674,9	48,8
Gārša	226,0	4,1
Kopā	5485,2	100,0
Mežaudzes uz slapjām minerālaugsnēm (5,6%)		
Grīnis	1,4	0,4
Slapjais mētrājs	33,9	9,0
Slapjais damaksnis	174,6	46,2
Slapjais vēris	161,5	42,7
Slapjā gārša	6,7	1,8
Kopā	378,1	100,0
Mežaudzes uz slapjām kūdras augsnēm (6,6%)		
Purvājs	153,6	34,1
Niedrājs	231,0	51,3
Dumbrājs	61,6	13,7

Liekņa	4,3	1,0
Kopā	450,5	100,0
Mežaudzes uz nosusinātām minerālaugsnēm (2,7%)		
Mētru ārenis	12,2	6,7
Šaurlapu ārenis	127,4	70,3
Platlapju ārenis	41,6	23,0
Kopā	181,2	100,0
Mežaudzes uz nosusinātām kūdras augsnēm (4,3%)		
Viršu kūdrenis	33,5	11,4
Mētru kūdrenis	47,4	16,2
Šaurlapu kūdrenis	171,0	58,4
Platlapju kūdrenis	41,0	14,0
Kopā	292,9	100,0
Pavisam kopā	6788,0	100

Meža ugunsbīstamība ir atkarīga no meža augšanas apstākļu tipa, meža vecuma, koku sugas, zemsegas, paaugas, pameža un pielūžņojuma. Mežus pēc to ugunsbīstamības iedala piecās klasēs (13.attēls).

Saskaņā ar 2010.gada datiem vairāk kā puse (51,8%) no mežiem iekļauti 4. un 5. klasē, kurām ugunsbīstamība ir zema vai ļoti zema. No visām mežu platībām 32,4% iekļautas 3. klasē ar vidēju ugunsbīstamību un tikai 15,8% mežiem ir noteikta paaugstināta vai augsta ugunsbīstamība (1. un 2. klase).

Attēls Nr.13. Meža zemes platību sadalījums (%) ugunsbīstamības klasēs Līgatnes novada mežos. Avots: Meža statistika 2011.gads. Valsts meža dienesta dati.

1. un 2. klases meži ir sevišķi ugunsbīstami un prasa speciālu uzmanību organizējot mežu apsardzību pret ugunsgrēkiem, īpaši pavasara un vasaras sezonās. Šajos mežos ir vislielākā degamība vai aizdegšanās iespēja, kas atkarīga no mežu apmeklētības, pilsētu, apdzīvotu vietu, dzelzceļu un ceļu tuvumā.

Ceļu tīkla biežība meža zemju platībās ir kopumā apmierinoša. Valsts meža teritorijā meža ceļu remontu un būvi organizē AS „Latvijas valsts meži”, citu īpašnieku mežos dažkārt rodas sarežģījumi par meža ceļa uzturēšanu, kas galvenokārt saistīts ar vairāku meža apsaimniekotāju esamību vienā teritorijā, kas savukārt rada savstarpēju nesaskaņotību par ceļa uzturēšanu kārtībā.

2.5.10. Purvi

Purvi aizņem 1770,6 ha (10,6%) no novada kopplatības un lielākie no tiem atrodas DR daļā (Sudas purvs). Vairāki mazāki purvi atrodas novada A daļā – Jānišpurvs, Kaparpurvs, Žuburu, Lūsaru un Siena purvs.

Novada DR atrodas plašais Sudas - Zviedru purvs, kura platība ir 2575 ha (kopā ar teritoriju Mores pagastā). 2339 ha no tā aizņem augstais purvs, 188 ha pārejas purvs un 48 ha zemais purvs. Sudas purva centrālajai daļai noteikts dabas rezervāta režīms, bet Z daļā dabas lieguma režīms. Šis ir lielākais un dabas vērtībām bagātākais purvs Gaujas nacionālā parka teritorijā. Tā vidējais dziļums 3,9 m (maksimālais 13 m). Vairākas minerālaugšnes salas ar veciem jauktajiem mežiem. Purvā pārsvarā aug retas priedes un sīki krūmi, purvu apņem galvenokārt vidēja vecuma skujuoku meži, bet nelielā platībā arī slapjie platlapju meži. Purvā aug reti un aizsargājami augi - mellenāju kārkls, palu stapeknītis, pundurbērzs. Raksturīgs spēcīgi attīstīts hidroloģiskais tīkls. Purva centrālajā daļā vairāki izteikti ciņu-lāmu, ciņu-akaču un ezeriņu kompleksu rajoni. Purva malās ir vairāki ezeri (lielākais Ratnieku - 58,2 ha). No purva iztek Sudas upe, kas tā teritorijā veido labi izteiktu ieleju.

2.5.11. Ainavu raksturojums

Pēc Latvijas ainavu rajonēšanas shēmas, ko izstrādājis K.Ramans, Līgatnes novada teritorijas lielākā daļa iekļaujas Gaujaszemes ainavzemes Gaujavas ainavapvidū. Teritorijas R daļā raksturīga līdzenuma ainava - smilšaino līdzenumu mežaine, bet A pusē – viļņota reljefa ainava - smilšmāla un mālsmilts mežāru viļņaine.

Ainavu telpas tiek izdalītas ņemot vērā ainavsegas specifiku, ģeomorfoloģisko faktoru (zemes virsas forma un litoloģiskais sastāvs (reljefs, augšnes u.c.)), kā arī ainavu veidojošo elementu daudzveidību, to sociāli ekonomiskās funkcijas, vizuāli estētisko vērtību u.c. kritērijus.

Ainavas vizuālo vērtību veido ainavas kvalitāte, saskatāmība un pieejamība. Nozīmīgi, vai ainava izceļas uz kopējā teritorijas fona un no cik skatu punktiem to iespējams vērot. Novērtējums ainavai ir daudz augstāks, ja tā atrodas ceļu vai apdzīvotu vietu tuvumā, kā arī ainavā ir daudz skatu punkti, no kurienes, pārvietojoties ainavā skats saglabājas ilgāku laiku.

Tā kā novada teritorija atrodas gan Piebalgas paugurainē, gan Viduslatvijas nolaidenumā un Gaujas senlejā, ainavas vizuālo raksturu nosaka galvenokārt ģeomorfoloģiskie faktori un ainavsegas specifika. Teritorijas A daļā reljefs ir izteikti paugurains, DR plešas purvu ainavas apgabali, bet teritorijas centrālajā daļā ap Augšlīgatni un Z daļā ap Līgatnes pilsētu vērojama daļēji urbanizētā ainava.

Novadā izdalāmas vairākas ainavu telpas ar tām raksturīgām ainavām un ainavu elementiem.

Gaujas senlejas ainavu telpa veido unikālu ainavas telpu ar terasēm un pazeminājumiem. Gaujas senleja ietver Gaujas upes ieleju un tās pieteku ieleju lejasdaļas, kā arī šauri pieguļošo reljefa joslu abos Gaujas krastos. Upes krasti ir stāvi un klinšaini. Raksturīgi ierobežoti skati vai arī šauras skatu perspektīvas pa Gaujas gultni, tomēr ainavas daudzveidība un dinamiskums nosaka, ka Gaujas senlejas ainavu vizuāli estētiskā ziņā var pieskaitīt pie Latvijas unikālajām un izcilajām ainavām. Ainavas vizuālo vērtību palielina smilšakmens un māla nogulumu atsegumi, gravas un to saposmotās senlejas nogāzes. Izcila skatu vieta ir skats no Līgatnes – Kārļu ceļa uz Skaļupes ieleju, Skaļupes kalnu un Gaujas senlejas mežiem.

No saskatāmības viedokļa labi pārskatāmas ir ainavas Līgatnes dabas takās (Cepurīšu kalna skatu tornis, no kura paveras izcils skats uz Gaujas senleju), kā arī no vairākiem skatu punktiem Gaujas senlejā un to pieteku ielejās.

Līgatnes ielejas ainavu telpas raksturu nosaka upes senleja ar stāvām vai terasētām senlejas nogāzēm, kas apaugušas ar priežu, priežu – egļu, vietām ar platlapju mežaudzēm. Raksturīgi ierobežoti skati, vai arī šauras skatu perspektīvas pa gultni, tomēr ainava ir daudzveidīga un dinamiska, jo saskatāma no ceļiem, kas iet paralēli ielejai. Ielejā vai tās tuvumā atrodas tādi vizuāli augstvērtīgi ainavu elementi, kā Ķempju dzirnavas un Jaunķempju muiža.

Līgatnes – Mores mežāru vilņaines ainavu telpa raksturojas ar vaļņu un pauguru miju ar reljefa pazeminājumiem, kuros atrodas pļavas un nelieli purvi. Vaļņu virsotnēs lauksaimniecības zemes mijas ar mežu masīviem, kur dominē egļu – sīklapju meži. Ainavas kopējā struktūra ir mozaīkveida. Šeit atrodas pagasta augstākie punkti – Vaisulkalns un Grantskalns.

Pārsvarā dominē tuvas un vidēji tuvas skatu perspektīvas. Svarīgs ainavu elements ir viensētas, kas papildina ainavas mozaīku un ir izvietotojušās galvenokārt lielceļu malās. Lielākā daļa no lauksaimniecības zemēm ir meliorētas, bet diemžēl daudzi tīrumi ir aizauguši ar krūmājiem un meliorācijas sistēmas ir bojātas.

Sudas – Zviedru purva ainavu telpa veido atsevišķu, no bioloģiskās daudzveidības viedokļa vērtīgu un unikālu purvainas ainavas telpu, kur dominē purvu un mitrāju ainavas. Raksturīgs līdzens reljefs. Daudz dažādu unikālu ainavu elementu – ezeri, akači, purva salas u.c. Liela bioloģiskā daudzveidība un maz pārveidota dabiskā ainava ar plašiem un tāliem skatiem.

Augšlīgatnes daļēji urbanizētā ainavas telpa aizņem Augšlīgatnes teritoriju un tās tuvējo apkārtni, kas koncentrējusies autoceļu A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene) un P32 Līgatne (Vidzemes šoseja) - Skrīveri tuvumā. Ainavu telpu veido vēsturiski

izveidojusies apbūve, tehniskās un ražošanas infrastruktūras objekti, ielas, kā arī kultūrvēsturiskie un dabas elementi un teritorijas.

Līgatnes pilsētas urbanizētā ainavas telpa aizņem Līgatnes pilsētas teritoriju, kas ir unikāla ar savu ainavu daudzveidību un izteikti krāšņo reljefu. Pilsētas ainavisko savdabību veido Gaujas un Līgatnes upītes ielejas reljefs un stāvie krasti ar smilšakmens atsegumiem. Gaujas senieleja ar priežu mežu apaugušām nogāzēm un virspalu terasēm ir pieskaitāma pie Latvijas unikālākajām ainavām. Ainavas vizuālo vērtību paaugstina senielejas morfoloģija (plašums un dziļums), daudzās sāngravas, Devona noguluma smilšakmens un māla atsegumi.

Pilsētas teritorijā var izdalīt vairākas ainavu telpas.

Gaujas senlejas ainavu telpa aizņem praktiski visu pilsētas teritoriju, izņemot pašu tās D daļu, kuru veido Līgatnes senlejas ainavu telpa. Ielejās atrodas tādi vizuāli augstvērtīgi ainavu elementi kā Lustūzis un Anfabrikas klintis.

Kā unikālu ainavu teritoriju Līgatnes pilsētā var izdalīt Līgatnes pilsētas vēsturisko centru (vēsturiskais fabrikas ēkas apbūves komplekss - Līgatnes papīrfabrika, dzīvojamo rindu māju komplekss).

Teritorijas plānojumā kā ainaviski vērtīgās teritorija ir izdalītas Gaujas senlejas ainavu telpa un Līgatnes ielejas ainavu telpa.

2.6. Dabas un kultūras mantojums

2.6.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti

Līgatnes novada teritorijā atrodas Gaujas nacionālais parks, 6 aizsargājamie ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, 6 dižkoki un 9 mikroliegumi.

Gaujas nacionālais parks dibināts 1973.gadā un tā kopējā platība ir 91390 ha. Tas izveidota, lai aizsargātu Gaujas senlejas un tās apkārtnes unikālās dabas vērtības, vienlaikus nodrošinot teritorijā gan rekreācijas, gan dabas aizsardzības funkcijas. Izdalītas vairākas īpaši bioloģiski vērtīgas teritorijas - Nurmižu gravu, Roču meža, Inciema senkratu un Sudas purva rezervāta zonas. Gaujas un tās pieteku krastos īpaši reprezentatīvi ir devona smilšakmens atsegumi, kas lielākoties ir arī ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi. Izcili bagāta flora un fauna: konstatētas vairāk nekā 800 vaskulāro augu sugas, 170 putnu sugas u.c. vērtības. Vairākos ezeros ir retas oligotrofu ezeru augu sabiedrības ar dortmaņa lobēliju, ezerenēm un ežgalvītēm. Kopš 2004.gada GNP ir daļa no NATURA 2000 tīkla kā teritorija, kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai.

Nacionālā parka teritorijā izdalītas vairākas īpaši bioloģiski vērtīgas teritorijas un objekti.

Gaujas senleju saposmo dziļas un krāšņas Gaujas pieteku gravas un sāngravas (Ratnieku, Bulļu, Spainieku, Zušu, Andrijāņu, Vilkzeķu grava). Gaujas un tās pieteku krastos īpaši reprezentatīvi ir devona vecuma smilšakmeņu atsegumi un ar tiem saistītie sufozijas procesi.

Gaujas nacionālā parka teritorijā atrodas visa Līgatnes pilsēta un lielākā daļa (67%) novada teritorijas.

Nacionālā parka teritorijā izdalītas piecas funkcionālās zonas, no kurām novada teritorijā iekļaujas:

- 1) dabas rezervāta zona (Sudas purva rezervāts, Roču meža rezervāts),
- 2) dabas lieguma zona (Gaujas senielejas liegums, Amatas ielejas liegums, Līgatnes upes liegums, Ratnieku ezera un purva liegums, Sudas purva liegums),
- 3) ainavu aizsardzības zona,
- 4) kultūrvēsturiskā zona (Līgatnes vēsturiskā apbūve),
- 5) neitrālā zona (Līgatnes blīvi apdzīvotā teritorija, Augšlīgatnes blīvi apdzīvotā teritorija, Līgatnes pilsētas Gaujas malas blīvi apdzīvotā teritorija).

Gaujas nacionālajam parkam ir izstrādāts Dabas aizsardzības plāns (2004.-2013.) un Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (22.05.2012.).

Novadā atrodas 6 aizsargājamie ģeoloģiskie un ģeomoroloģiskie dabas pieminekļi.

Zanderu dolomīta alas atrodas Līgatnes ielejas kreisajā nogāzē. Lielākās - Stalaktītu alas platība ~50 m². Griestos dažus centimetrus gari stalaktīti. Teritorijā iekļautas trīs alas ar platību 1,5 ha. Alas noteiktas kā ziemojošo sikspārņu monitoringa stacija. Netālu no alām ~500 m gara kanjonveida grava ar baltu smilšakmeņu klintīm.

Anfabrikas klintis (dabas piemineklis kopš 2001.gada) atrodas Līgatnes upes kreisajā krastā augšpus estrādei. Skaista, iesarkana klints. Pakājē vairāki taisnstūrainsi caurumi - te bijuši pagrabi, kuri jau sen pamesti. Zemākā ieža daļa kā šaurs klinšu bluķis guļ pār ūdeņiem - ap 4 m augstāk ir caurums - pagrabs. Tas ir 4,2 m garš, izlūzusi dibensiena un tas tagad veido ap 2 m platu tuneli. Pie klintīm atrodas dambis pāri Līgatnes upei.

Lustūzis (Līgatnes Lustūzis, Beverīna, Alu iezis) (dabas piemineklis kopš 2001.gada) atrodas Līgatnes pilsētas centrā, iepretim Sprinģu ielai. Klintī sevišķi daudz cilvēka izdobtu alu - pagrabi, u.tml, no kuriem liela daļa pamesti.

Sprinģu iezis (dabas piemineklis kopš 1975.gada) atrodas Gaujas kreisajā krastā starp Skaļupi un Līgatnes upi, 250 m augšpus Līgatnes ietekas. Iezis stiepjas vairāk kā 600 m ar diviem pārtraukumiem. Augšmalu veido 8 m (7,7 m) sarkanīgi brūnu un zaļganpelēku aleirolītu slānis, zemāk ir 10 – 12 m biezi sarkanbrūni, slīpslāņoti Gaujas smilšakmeņi, te atrod arī bruņuzivju drumsas, fosforītu konkrēcijas, aleirolīta oļus. Gaujas svītas vidusdaļas stratotips. Ziemā te veidojas ap 6m augsts, viens no Latvijas krāšņākajiem

leduskritumiem, diemžēl labi apskatāms tikai no upes. Pāri klints pārkarei krīt ledus kritums, kurš beidzas nedaudz virs upes, ja tā nav aizsalusi. Netālu gar klintīm nolīst vēl viens leduskritums.

Titmaņu iezis atrodas Gaujas kreisajā pamatkrastā ap 0,5 km no upes starp Vildogu un Līgatnes dabas takām, vecupes ezeriņu krastā. Tās ir ļoti skaistas, līdz 12 m augstas, ap 200 m platas ēnainas klintis, veidojušās Gaujas svītas smilšakmenī. Piekļūt te var tikai ejot gar pamatkrastu. Te ir interesanti objekti - nišas, 3 alas, kolonnas. Stāvajā sienā izaugušas egles, bērzi, siena ir aizsegta, pat saulainā laikā te mijkrēslis. Abās pusēs mežonīgas sāngravas. Vidusdaļā Līgotņu ala - ap 15 m gara ar nedaudz sašaurinātu ieeju (maksimālais platums - 2,7 m, augstums 2 m).

Elpju iezis un Vecandrijāņu klintis atrodas Vildogas kreisajā krastā pie Vecandrijāņiem, platība 20,962 ha. Elpju iezis ir 9 m augsts, ap 50 m plats, sarkans iezis tieši Gaujas krastā. Vecandrijāņu klintis ir nelielas smilšakmens klintis ar senām zīmēm kraujas augšmalā. Liepu strauta krastā lejpus Elpju ieža atrodas 8 m garā Dagnes ala (Sūruma ala).

Līgatnes novadā atrodas 6 reģistrēti dižkoki (9.tabula), bet informācija par aizsargājamajiem kokiem novadā var tikt papildināta veicot koku apsekošanu. 10 m rādiusā ap aizsargājamajiem kokiem (mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas) saskaņā ar MK noteikumiem Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (16.03.2010.) aizliegta virkne darbību.

Tabula Nr.9. Aizsargājamie dižkoki Līgatnes novadā. Avots: Dabas aizsardzības pārvalde

Suga (latīniskais nosaukums)	Atrašanās vietas apraksts	Apkārtmērs (m)	Augstums (m)	Stumbru skaits
Parastais ozols (Quercus robur L.)	Pie „Vecindrāņiem”, 100 m uz ZA, gravas malā	6,10	35,0	1
Parastais ozols (Quercus robur L.)	Pie „Vecindrāņiem”, 100 m uz ZA, gravas malā	5,20	29,0	1
Parastais ozols (Quercus robur L.)	„Elpi”, 150 m Z virzienā no mājām	6,00	30,0	1
Parastais ozols (Quercus robur L.)	„Silavēveri”, meža malā	5,20	28,0	1
Parastais ozols (Quercus robur L.)	Ceļa no Vidzemes šosejas - Līgatne 1500 m R virzienā pie gatera sētas	6,15	35,0	1
Vītols (Salix.sp.)	Augšlīgatne. Rīgas-Pleskavas šosejas kreisajā malā, 440 m aiz dzelzceļa, netālu no Tenisonu mājām	5,05		

Bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai, saglabājot Latvijai raksturīgo faunu, floru un biotopus, sugu un biotopu aizsardzības, apsaimniekošanas un uzraudzības regulēšanu, kā arī īpaši aizsargājamo sugu un biotopu noteikšanas kārtības regulēšanai Latvijā spēkā ir „Sugu un biotopu aizsardzības likums” (16.03.2000.).

Līgatnes novadā atrodas 9 mikroliegumi ar kopējo platību 49,3 ha, 2 no tiem izveidoti nogāžu un gravu mežiem, 2 primāriem mežiem upju meandru lokos, 3 daudzgadīgajai mēnesenei, 1 Brauna cietpapardei un 1 Tūbainajai bārkstlapei. Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas kārtību nosaka MK noteikumi Nr.45 „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi” (30.01.2001.).

Augšlīgatnes ciemā kā īpaši aizsargājami biotopi ir attēlotas četras karsta kritenes teritorijas: pie Augšlīgatnes ciema R robežas, Augšlīgatnes ciema centrālajā daļā (2) un ciema D pie Briņķu mājām.

2.6.2. Valsts aizsargājамie kultūras pieminekļi

Līgatnes novada kultūras pieminekļu saraksts veidots saskaņā ar Valsts kultūrvēsturisko pieminekļu sarakstu, kas apstiprināts ar Kultūras ministrijas rīkojumu Nr.128 „Par valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu” (29.10.1998.) un to vispārīgais raksturojums dots 1.pielikumā.

Kopumā novadā atrodas 12 aizsargājамie kultūras pieminekļi, no kuriem 8 arheoloģijas, 2 mākslas, 1 arhitektūras un 1 pilsētbūvniecības piemineklis.

Līgatnes pilskalns (485) - atrodas 400 metrus no Līgatnes pilsētas Cēsu ielas (pie pilsētas A robežas).

Zanderu senkapi (486) - atrodas 400 m uz ZR no Zanderu kapsētas kapličas. Agrā dzelzs laikmeta piemineklis (1.- 4. gs.).

Ratnieku senkapi (487) - atrodas pie Briņķiem.

Kalnamuižnieku viduslaiku kapsēta (488) - atrodas pie Kalnamuižniekiem.

Kalnatītmaņu pilskalns (489) - atrodas pie Kalnatītmaņiem.

Incēnu viduslaiku kapsēta un kapelas vieta (Kapu kalniņš) (490) - Atrodas pie Lielincēniem.

Vecsprinkšļu senkapi (491) - atrodas pie Springšļu dzirnavām, Līgatnes upītes kreisajā krastā. Iespējams, lībiešu apbedījumu vieta (9.- 12. gs.)

Upesmuižnieku viduslaiku kapsēta (492) - atrodas pie Upesmuižniekiem.

Interjera dekoratīvā apdare (3130) – datējums - 1905. gads, atrodas Līgatnes pilsētas Centra kapu kapličā.

Interjera dekoratīvā apdare (3 telpās) (3131) - datējums - 20. gs. 50. g., atrodas Līgatnes pilsētas kultūras namā.

Līgatnes papīrfabrikas ciemata vēsturiskais centrs (7427) – datējams ar 19. gs., atrodas - Dārza iela, ceļš no Līgatnes stacijas uz Gaujasleju, Gaujas ielas nepāra numuru puses

apbūve, taka A virzienā līdz Līgatnes upei pie papīrfabrikas ziemeļu vārtiem, Līgatnes upes labais krasts virzienā pret straumi, papīrfabrikas teritorijas A robeža, Pilsoņu iela, kapsētas austrumu robeža, līnija DR virzienā līdz Līgatnes upei, Līgatnes upe virzienā pa straumi, parka ar estrādi D robeža, diķa D krasts, Dārza iela.

Līgatnes papīrfabrikas direktoru viesu nams (vēlāk bērnudārzs) (8812) – datējums - 1914.gads, atrodas Līgatnē Gaujas ielā 7.

2.6.3. Novada nozīmes kultūras pieminekļi

Novada nozīmes kultūras pieminekļi ir unikāli objekti, kuriem nav noteikts valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa, bet kas ir kultūrvēsturiski interesanti un nozīmīgi un būtu saglabājami, plānojot Līgatnes novada teritorijas attīstību.

Piemineklis kritušajiem karavīriem - atrodas Paltmales kapos, tēlnieks K.Jansons, uzstādīts 1937.gadā un tas ir veltīts 1. pasaules karā kritušajiem karavīriem.

Kempju muižas ēkas – celtas 1930.gados Ķempjos, bijušās Jaunkempju muižas apbūves ansamblī.

Kempju luterāņu baznīca – neogotiskā stilā celtā mūra baznīca iesvētīta 1882.gadā. Tā izceļas ar harmonisku būvapjomu, gaišu un plašu draudzes telpu. Smailloka logus un durvis akcentē dekoratīvs sarkanu ķieģeļu ierāmējums. Torni balsta kāpienveidīgi kontroforsi. Kā vienots ansamblis neogotiskā stilā darināts altāris, kancele, kā arī ērģeļu prospekts.

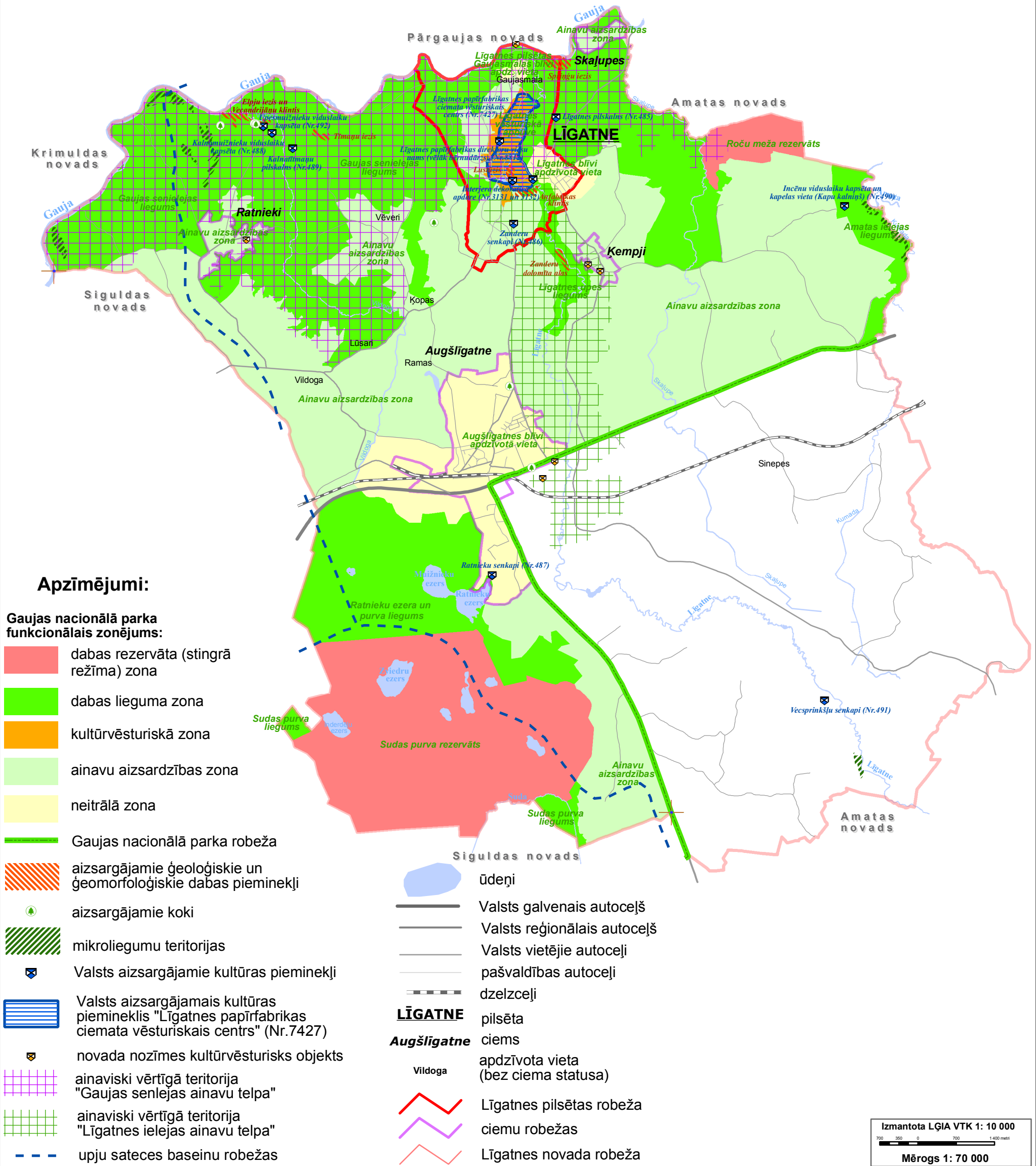
2. pasaules karā kritušo karavīru brāļu kapi - atrodas autoceļa A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene) malā pie Visendorfa dzirnavām.

V.Hirša bijušais īpašums „Ratnieki” - pirmās neatkarīgās Latvijas industriālā mantojuma izcilākā pārstāvja - tekstiluzņēmuma „Rīgas audums ” īpašnieka un vadītāja Roberta Hirša (1895.-1972.) bijušais lauku īpašums. 30. gadu vidū tas bija izveidots kā viena no lauku paraugsaimniecībām ar vismodernāko tā laika ražošanu. Pašlaik īpašumu apsaimnieko Latvijas Universitāte un tajā izveidots konferenču un atpūtas komplekss, kuru veido vairākas ēkas.

Pārceltuve - prāmis pār Gauju - prāmis pār Gauju Līgatnē ir vienīgā šāda tipa pārceltuve Baltijā. Prāmi veido 2 kopā sastiprinātas laivas, uz kurām ir dēļu klājs. Pāri upei nostieptā trose neļauj prāmi aiznest pa straumi uz leju, bet no krasta uz krastu to pārvieto straumes spēks. Savā laikā Līgatnē pār Gauju ir bijuši 3 tilti. Līgatnes pārceltuvi pēc otrā pasaules kara, kad tiltus iznīcināja, ierīkoja Līgatnes papīrfabrika, lai fabrikas strādnieki tiktu uz darbu no Pārgaujas. Tagad pārceltuve atrodas Dabas aizsardzības pārvaldes valdījumā.

Līgatnes novada aizsargājamās dabas teritorijas un Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi

2. karte

2.7. Transporta infrastruktūra

Kvalitatīvs ceļu un ielu tīkls ir viens no svarīgākajiem Līgatnes novada attīstības priekšnoteikumiem.

Autoceļš ir kompleksa inženierbūve ārpus pilsētas robežām, kas izmantojama transportlīdzekļu satiksmei ar noteikto ātrumu, normatīvos paredzētajām slodzēm un gabarītiem.

Autoceļu kompleksā ietilpst: zemes klātne, ceļa braucamā daļa, mākslīgās būves (tilti, ceļu pārvadi, tuneļi, estakādes, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas u. c.), ceļu inženierbūves (autobusu pieturvietas un paviljoni, paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, pasažieru atpūtas laukumi, sniega aizsarglētas, apstādījumi, veloceliņi un ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi (ceļa zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, vertikālais un horizontālais marķējums u. c.).

Autoceļu kompleksā ietilpst arī gaisa telpa un zemes dzīles ceļu zemes nodalījuma joslā, ciktāl tas nepieciešams transportlīdzekļu satiksmei un ceļa elementu izmantošanai un aizsardzībai.

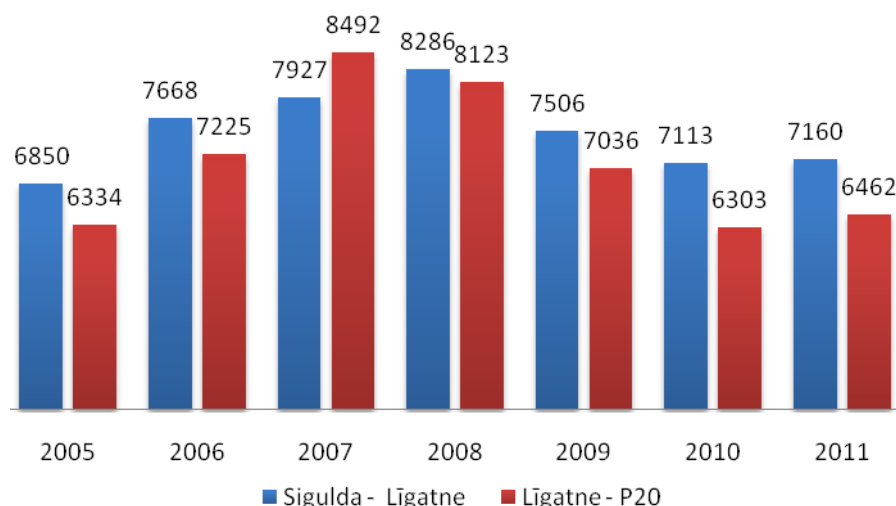
Līgatnes novada teritoriju šķērso 1 valsts galvenais autoceļš (valsts autoceļu tīklu savieno ar citu valstu galvenās nozīmes autoceļu tīklu un galvaspilsētu - ar pārējām republikas pilsētām), 1 valsts reģionālie autoceļi (novadu administratīvos centrus savieno savā starpā vai ar republikas pilsētām vai galvaspilsētu, vai ar galvenajiem vai reģionālajiem autoceļiem vai savā starpā republikas pilsētas) un 7 valsts vietējie autoceļi (novada administratīvos centrus savieno ar novada pilsētām, novada apdzīvotām teritorijām, kurās atrodas pagastu pārvaldes, ciemiem vai citiem valsts autoceļiem vai savā starpā atsevišķu novadu administratīvos centrus). Kopējais valsts autoceļu raksturojums Līgatnes novadā dots 10.tabulā.

Tabula Nr.10. Valsts autoceļi Līgatnes novadā. Avots: VAS „Latvijas Valsts ceļi”

N.p.k.	Autoceļa šifrs	Autoceļa nosaukums	Zemes nodalījuma josla (m)	Aizsargjosla (m) no autoceļa ass	Apbūves līnija (m) no ceļa ass
1.	A2	Rīga-Sigulda-Igaunijas robeža (Veclaicene)		100	
2.	P32	Augšlīgatne-Skrīveri	22	60	30
3.	V83	Sigulda-Vildoga-Līgatne	19	30	30
4.	V282	Līgatnes stacija-Vildoga	19	30	30
5.	V283	Mūrnieki-Līgatne-Augšlīgatne	19	30	30
6.	V284	Līgatne-Asaru ezers-Nītaure	19	30	30
7.	V326	Līgatnes stacija-Augšlīgatne	19	30	30
8.	V327	Līgatnes stacija-Līgatne	19	30	30
9.	V328	Pievedceļš Ratniekiem	19	30	30

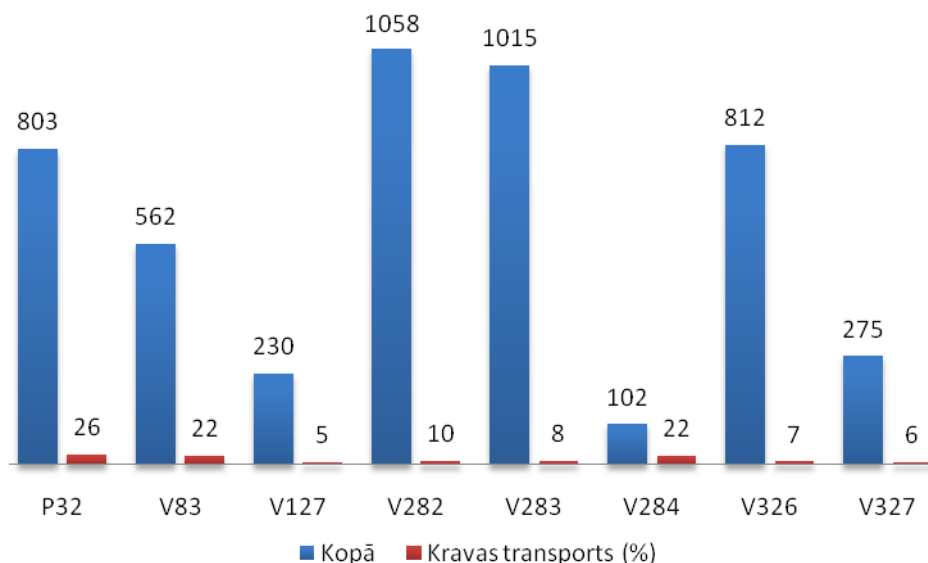

Līgatnes novadu un Augšlīgatnes ciemu šķērso valsts galvenais autoceļš A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene), kas ir nozīmīgs transporta koridors un sadala ciemu divās daļās. Kā redzams 14.attēlā, tad pēdējo gadu laikā vidējā diennakts satiksmes intensitāte uz ceļa līdz Augšlīgatnei ir aptuveni 7000 transporta vienības, savukārt posmā pēc ciema aptuveni 6400 transporta vienības. Lai arī pēdējo gadu laikā intensitāte uz ceļa ir samazinājusies, jāņem vērā, ka tam ir samērā liels tranzīta satiksmes īpatsvars (aptuveni 19% no visiem transporta līdzekļiem ir kravas transports), ieskaitot smagsvara autotransportu, kas apvienojoties ar šim ceļam piegulošo teritoriju apkalpojošu funkciju izraisa bīstamību satiksmes drošībai.

Attēls Nr.14. Vidējā diennakts satiksmes intensitāte (aut./dienn.) uz ceļa A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene). Avots: VAS „Latvijas valsts ceļi”.

Satiksmes intensitāti uz valsts reģionālajiem un valsts vietējiem autoceļiem dota 15.attēlā.

Attēls Nr.15. Vidējā diennakts satiksmes intensitāte (aut./dienn. un kravas transports %) uz valsts reģionālajiem un valsts vietējiem autoceļiem. V283 dati par 2008.gadu (posms 18,27-22,43 km), V284 dati par 2005.gadu, V326 un V327 dati par 2004.gadu. Avots: VAS „Latvijas valsts ceļi”.

Pašvaldības autoceļi galvenokārt savieno pagastu apdzīvotās vietas savā starpā, kā arī ar augstākas klases valsts autoceļiem.

Kopējais pašvaldības ceļu garums novadā ir 95,135 km, no kuriem 4,485 km atrodas Līgatnes pilsētas teritorijā, bet 90,650 km pārējā novada teritorijā. No visiem pašvaldības ceļiem tikai 1,928 km ir ar asfaltbetona segumu, pie tam Līgatnes pilsētā visi ir ar grants segumu. Detalizēts pagasta ceļu un ielu saraksts sniegts 2.pielikumā.

Kopējais Līgatnes novada ielu kopgarums sastāda 26,601 km, no kurām 13,337 km ir ar asfaltbetona segumu (3.pielikums).

Līgatnes pilsētas ielu kopgarums sastāda 20,098 km, no kurām ar asfaltbetona segumu ir tikai puse. Noslogotākās (ar vislielāko satiksmes intensitāti) ir Gaujas iela, ko izmanto tūristi nokļūšanai Līgatnes dabas takās, un Cēsu iela - ceļš uz rehabilitācijas centru „Līgatne” Skaļupēs.

Augšlīgatnes ciema ielu kopgarums sastāda 6,503 km, no tām apmēram puse ir asfaltētas. Noslogotākie ir caur pilsētu ejošie valsts autoceļi A2 Rīga - Sigulda -Igaunijas robeža (Veclaicene), P32 Līgatne (Vidzemes šoseja) - Skrīveri un V283 Līgatnes stacija - Vildoga.

Teritorijas plānojuma II. sējumā „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” un III. sējumā „Grafiskā daļa” autoceļiem ir noteiktas ceļu aizsargjoslas.

Kopumā pašvaldības ceļu stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Novadā nav grants karjera un šobrīd grants tiek vesta no karjeriem citās pašvaldībās, kas sadārdzina apsaimniekošanas izmaksas. Pašvaldības ceļu apkopi (greiderēšanu u.tt.) uz līguma pamata veic privātuzņēmēji.

Novada teritoriju vidusdaļā ~11,2 km garumā šķērso publiskās lietošanas stratēģiskās nozīmes II kategorijas dzelzceļa sliežu iecirknis Rīga - Ieriķi - Lugaži - valsts robeža. Dzelzceļa stacija „Līgatne” atrodas 64 km attālumā no galvaspilsētas Rīgas. Novada teritorijā ir 4 dzelzceļa pārbrauktuves un 1 dzelzceļa tilts (būvēs 1955.gadā, kopgarums 50 m).

Novadā 2011.gada 1.janvārī bija reģistrēti 1502 transportlīdzekļi, tai skaitā 1233 vieglās automašīnas, 100 kravas automašīnas, 95 motocikli un tricikli, 29 piekabes un puspiekabes, un 1 kvadricikls. Vidēji pagastā uz 10 iedzīvotājiem ir 3 vieglās automašīnas un šis rādītājs ir mazliet zemāks, nekā kaimiņu pašvaldībās.

Izmantojot AS „CATA” nodrošinātos maršrutus Gaujasmala - Līgatnes stacija (6 reisi dienā) un Gaujasmala - Cēsis (2 reisi dienā) no Līgatnes iespējams nokļūt Augšlīgatnē un Cēsīs, kā arī atpakaļ.

Izmantojot vairāku pasažieru pārvadātāju nodrošinātos starppilsētu maršrutus pa valsts autoceļu A2 Rīga - Sigulda -Igaunijas robeža (Veclaicene), no Augšlīgatnes Rīgā un

atpakaļ ar autotransportu iespējams nokļūt ar vairāk kā 30 reisiem dienā (ne visi autobusi kursē katru dienu), ceļā pavadot aptuveni stundu un 25minūtes.

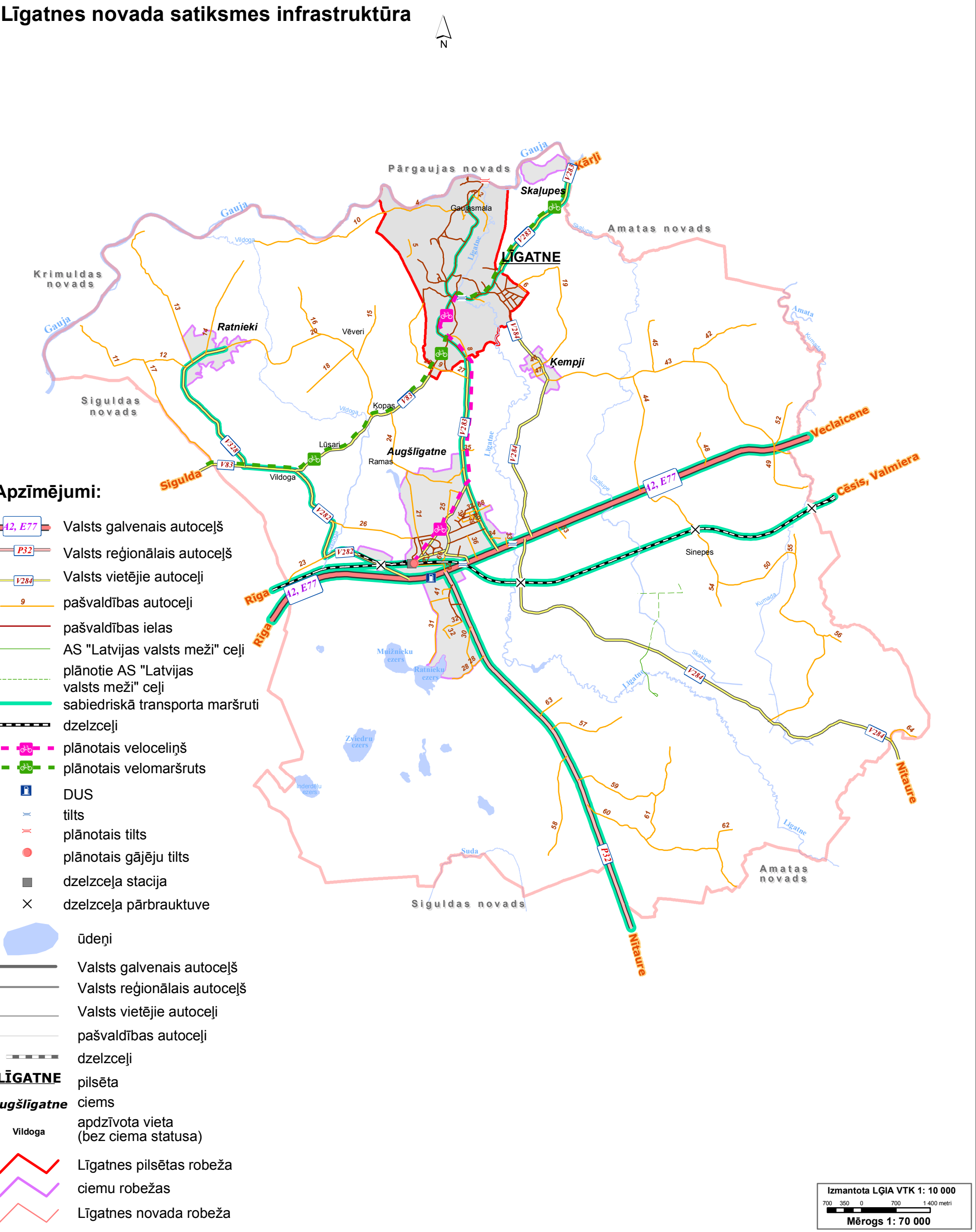
Dzelzceļa satiksmi novadā nodrošina AS „Pasažieru vilciens”, kas kopumā turp un atpakaļ veic 5 reusus dienā maršrutos Rīga – Valga, Rīga – Cēsis un Rīga – Valmiera. Ceļā uz Rīgu pasažieriem jāpavada stunda un 20 minūtes, Cēsīs iespējams nokļūt ~30 minūšu laikā, bet līdz Valmierai jābrauc stunda un 20 minūtes.

Līgatnes novadā darbojas viena DUS, kas atrodas Augšlīgatnē, savukārt bijušā DUS Līgatnes pilsētā pašlaik nedarbojas.

Līgatnes pilsētā Gaujasmaļā darbojas pārceltuve pār Gauju. Tās celbspēju ir līdz 3 tonnām un ar to iespējams nokļūt Pārgaujas novadā. Pārceltuve nav populāra kā tranzīta ceļš, bet ir iecienīta tūristu vidū.

Lai nākotnē nodrošinātu labāku Līgatnes pilsētas sasniedzamību un saistību ar teritorijām Gaujas labajā krastā, tiek plānota tilta būvniecība pār Gauju. Teritorijas plānojumā tiltam ir rezervēta vieta Gaujas ielas galā. Tilta uzdevums galvenokārt būtu nodrošināt ātru un efektīvu satiksmi vieglā un sabiedriskā transporta satiksmi pāri Gaujai, labāku pieeju darba tirgum un pakalpojumiem. Nav atbalstāma ideja izmantot tiltu smago kravu transportam, jo tranzīta kustība cauri Līgatnes pilsētai nav pieļaujama.

Līgatnes novada satiksmes infrastruktūra

2.8. Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti

2.8.1. Ūdensapgāde

Līgatnes novada domes Komunālo pakalpojumu un teritoriju labiekārtošanas nodaļa nodrošina pašvaldības saimniecisko funkciju realizāciju – pašvaldības pārziņā esošo sabiedrisko ēku apsaimniekošanu, komunālo pakalpojumus sniegšanu – ūdensapgāde, kanalizācija, asenizācija, atkritumu apsaimniekošana, siltumapgāde, sabiedriskā pirts, kā arī novada parku, ceļu, teritorijas un kapu uzturēšanu un labiekārtošanu.

Saskaņā ar LVGMC sniegto informāciju, Līgatnes novadā dažādos laikos ir izurbti 54 ūdensapgādes urbumi, taču centralizētai ūdensapgādei izmanto tikai dažus urbums.

Vispārīga informācija par ūdens urbumiem, kas tiek izmantoti centralizētai ūdensapgādei dota 11.tabulā.

Tabula Nr.11. Līgatnes novada centralizēto ūdensapgādes urbumu raksturojums. Avots: Līgatnes novada domes Komunālo pakalpojumu un teritoriju labiekārtošanas nodaļa

Urbuma Nr. Datu bāzē „Urbumi”	Atrašanās vieta	Ierīkošanas gads	Dziļums (m)	Ūdens horizonts
14586.	„Līgatne-jaunais”, Līgatne, Avotu iela 2	2010.	130	D ₂ br+D ₃ gj Gaujas
13107.	„Nr.2”, Līgatne, Avotu iela 2 (rezervē)	1973.	130	D ₂ br+D ₃ gj Gaujas
14014.	„Kempji”			D ₃ gj+am
21479.	Birzes, Augšlīgatne	2006.	30	
14016.	Gaismas, Augšlīgatne			D ₃ pl
14013.	Centrs, Augšlīgatne (rezervē)			D ₃ gj+am
20384.	Līgatnes pamatskola			D ₃ gj+am
14234.	Urbums „Nr.3” Skaļupēs			D ₃ gj
18068.	Skaļupes (rezervē)			
21208.	Ratnieki			

Līgatne

Ar centralizētas ūdensapgādes pakalpojumiem ir nodrošināti aptuveni 85% pilsētas iedzīvotāju. Pilsētas ūdensapgāde pilnībā tiek nodrošināta no pazemes ūdens resursiem, kas tiek ņemti no augšējiem Devona ūdeni nesošajiem slāņiem. Iegūtā ūdens kvalitāte, visumā, ir laba, paaugstināts ir dzelzs saturs, kā arī nedaudz lielāka ir mangāna un amonija koncentrācija. Esošā ūdensapgādes sistēma Līgatnē nodrošina pienācīgu pakalpojumu līmeni attiecībā uz teritorijas pārklājumu, spiedienu tīklā un plūsmas rādītājiem. Būtiski ir tas, ka pilsētā ir uzstādītas atdzelžošanas iekārtas, tomēr atsevišķās vietās ūdensapgādes drošību pasliktina veco ūdens vadu un armatūras sliktais tehniskais stāvoklis.

Līgatnes pilsētā ūdens padeve centralizētajos ūdensvada tīklos tiek nodrošināta no urbuma „Līgatne-jaunais” (Nr.14586), kurš nodots ekspluatācijā 2010.gada decembrī. Urbums izveidots tajā pašā ūdens ieguves iecirknī, kura līdz tam tika iegūts pazemes

ūdens. Urbuma dziļums ir 130 m un tā debits ir 5,88 l/sek. Ūdens ieguves apjoms ir pietiekams iedzīvotāju un uzņēmumu patēriņam, kā arī ugunsdzēsības vajadzībām.

Urbums Nr.2 (Nr.13107), kurš izurbts 1973.gadā un kura dziļums ir 130 m, ir atstāts rezervē. Urbuma filtrs ierīkots D_2br+D_3gj ūdens horizontā. Urbšanas laikā iegūtais urbuma debits sastādīja 5 l/sek., īpatnējais debits 0,58 l/sek. Ūdeni no tā iegūst tikai tad, kad to nevar no urbuma „Līgatne-jaunais” remonta vai avārijas gadījumā.

Ūdenstornis atrodas Gaujas ielā 13b un pilsētā līdzsvaro dienas ūdens patēriņa svārstības, kā arī nodrošina atbilstošu ūdens rezervi avārijas situācijās un ugunsdzēsības vajadzībām. Esošais ūdenstornis tika uzcelts 1973.gadā, bet tvertnes sliktā stāvokļa dēļ tā darbība 2003.gadā tika pārtraukta. Pēc rekonstrukcijas 2010.gadā, kā arī atdzelžošanas stacijas uzstādīšanas, ūdenstornis atkal tiek izmantots.

Centralizētās ūdensapgādes tīkls sastāv galvenokārt no čuguna caurulēm. Kopējais tīklu garums ir aptuveni 5 km un 2011.gadā tas pagarināts ar jauniem ūdensapgādes tīkliem Gaujas ielā (~ 786 m) un Gaujasmalas rajonā (~ 185 m). Pateicoties pēdējo gadu laikā veiktajiem rekonstrukcijas un paplašināšanas darbiem, tīkla stāvoklis ir vērtējams starp labu un ļoti labu.

SIA „Līgatnes papīrfabrika” teritorijā atrodas trīs ūdens ieguves urbumi, kurus neizmanto un neplāno izmantot. Dziļurbumu tehniskais stāvoklis ir slikts un tos paredzēts tamponēt. Papīrfabrika ražošanas un sadzīves vajadzībām ūdeni iegūst no Līgatnes upes (2009.gadā patērētais un 2010.gadam prognozētais ūdens apjoms ražošanā vidēji sastāda – 531996 m³/gadā). Svaigais ūdens pamatā tiek lietots ražošanas procesu nodrošināšanai. Sadzīves vajadzībām ūdens tiek tērēts tikai pārvaldes ēka un mehāniskajā iecirknī.

Pilsētā pastāv atsevišķa ūdensapgāde apmēram 60 privātmājām pilsētas DA - Sprinģu teritorijā. Ūdeni šajā rajonā privātmājas iegūst no avota ar sūkņa palīdzību un sistēmā tiek izmantoti divi ūdenstorņi.

Līgatnes pilsētā ugunsdzēsības vajadzībām ir uzstādīti 13 hidranti (12.tabula).

Tabula Nr.12. Hidrantu saraksts Līgatnes pilsētā. Avots: Līgatnes novada domes Komunālo pakalpojumu un teritoriju labiekārtošanas nodaļa

Nr.	Atrašanās vieta	Nr.	Atrašanās vieta
1.	Anfabrikas vārti	8.	Lāču mīga (Gaujas iela 22)
2.	Gulbju māja (pie dīķa)	9.	Gaujas iela 20
3.	Vidusskola (Strautu-Kalna ielas krustojumā)	10.	Gaujas iela 24
4.	Gaujas iela 7	11.	Gaujas iela 32
5.	Gaujas iela 9	12.	Miera iela 6
6.	Gaujas iela 11	13.	Miera iela 11
7.	Ūdenstornis (Gaujas iela 13b)		

Augšlīgatne

Ciema teritorijā izbūvētas divas centralizētas ūdenssaimniecības sistēmas, kuras apkalpo ap 1150 patērētāju. Tīklu kopgarums - 12,438 km (PVC cauruļvadi).

Ūdensapgādes sistēmas izbūvētas laika posmā no 1966. - 2001.gadam (pārsvārā no 1966. - 1985.gadam). No 2005.gada līdz 2007.gadam veikta maģistrālo ūdensvadu nomaina uz PVC caurulēm. Izbūvēti tīrā ūdens rezervuāri ar tilpumu $2 \times 42 \text{ m}^3$. Savienotas divas ūdensapgādes sistēmas „Centrs” un „Birzes”, turpmāk veidojot sistēmu „Centrs”.

Sistēma „Centrs” apkalpo ap 1100 patērētāju, tīklu kopgarums 11,138 km. Ūdens tiek iegūts no artēziskās akas „Gaismas” (DB Nr.14016) un „Birzes” (DB Nr.21479). 2011.gadā iegūti $60,664 \text{ tūkst.m}^3$ ūdens. Artēziskā aka „Centrs” (DB Nr.14013) atrodas rezervē.

Ūdens tiek uzkrāts tīrā ūdens rezervuārā (izbūvēts 2007.gadā, darba tilpums $2 \times 42 \text{ m}^3$). Spiediena nodrošināšanai ūdensvada tīklā tiek darbināti otrā pacēluma sūkņi. No akas „Gaismas” ūdens tiek padots tīklā bez apstrādes (ūdens kvalitāte teicama). No akas „Birzes” (izbūvēta 2006.gadā) padotais ūdens tiek atdzelžots.

Sistēmas „Skola” ūdenssaimniecības sistēma apkalpo ap 160 patērētāju (papildus tiek gatavotas pusdienas 300 cilvēkiem), tīklu kopgarums - 1,3 km. Ūdens tiek iegūts no artēziskās akas „Līgatnes pamatskola” (DB Nr.20384). 2011.gadā iegūti $1,481 \text{ tūkst.m}^3$.

Sistēmai ir ūdens sagatavošanas iekārta, kas uzstādīta 2006.gadā. Ūdens spiediens sistēmā tiek automātiski uzturēts ar frekvenču pārveidotāja un spiedkatla palīdzību.

Kempji

Centralizēto ūdensapgādes sistēmu apsaimnieko pašvaldība, nodrošinot ar ūdeni apmēram 30 iedzīvotājus. Ciemu ar ūdeni apgādā no artēziskās akas „Kempji” (DB Nr. 14014). Kopējais tīklu kopgarums ir aptuveni 1,3 km, bet no urbuma tiek apgādāti arī Līgatnes pilsētas iedzīvotāji (aptuveni 71%).

Skaļupes

Ar centralizētu ūdensapgādi tiek nodrošināts rehabilitācijas centrs „Līgatne” un 3 daudzdzīvokļu mājas. Skaļupēs atrodas 3 urbumi, bet tikai viens (Nr.14234) tiek izmantots, pārējie atrodas rezervē.

Ciemā ir plānots uzlabot ūdensapgādes kvalitāti, kā arī paplašināt ūdensapgādes pakalpojumu pieejamību. Projekta ietvaros plānots izbūvēt ūdens sagatavošanas ietaises ar uzkrāšanas tilpnēm un otro pacēluma sūkņu staciju, veikt artēziskās akas rekonstrukciju, rekonstruēt ūdensvada tīklus 760 m garumā un izbūvēt četrus hidrانتus.

Ratnieki

Ūdensapgādes sistēmu apsaimnieko SIA „Latvijas Universitātes nekustamā īpašuma aģentūra”. Ūdens tiek iegūts no vienas akas (Nr.21208), bet nav pieejama informācija par ūdensapgādes tīklu garumu, patērētāju skaitu un iegūtā ūdens apjomu .

2.8.2. Kanalizācija

Centralizēta kanalizācijas sistēma Līgatnes novadā pieejama Līgatnes pilsētā, kā arī Augšlīgatnes, Skaļupju un Ratnieku ciemos.

Līgatne

Līgatnes pilsētas robežās darbojas divas nelielas centralizētās kanalizācijas sistēmas - Remdenkalna rajona kanalizācijas sistēma un Gaujasmalas kanalizācijas sistēma. Katra no sistēmām ir pieslēgta savai NAI. Ar notekūdeņu kanalizācijas pakalpojumiem ir nodrošināti ~26% pilsētas iedzīvotāju.

Remdenkalna rajona kanalizācijas sistēma ir ~1,5 km gara un apkalpo pilsētas centrālo daļu (~370 iedzīvotāji) un 1 uzņēmumu.

NAI Dārza ielā 1a apkalpo Remdenkalna rajona mājas, tās jauda ir $75 \text{ m}^3/\text{dnn}$, jeb $27375 \text{ m}^3/\text{gadā}$. Plūsma pa paštesces vadu tiek novadīta uz NAI, kuras uzbūvētas 1996.gadā (1997.gadā papildinātas ar sakņu zonu). NAI atrodas pilsētas centrālajā daļā, 15 m attālumā no Dārza ielas. No tuvākās dzīvojamās mājas tās atrodas ~150 m attālumā, ~50 m attālumā atrodas mežs un lauksaimniecībā izmantojamās zemes. NAI atrodas Gaujas nacionālā parka teritorijā, ~2 km attālumā no Gaujas upes un ~800 m attālumā no Līgatnes upes. Tuvākā daudzstāvu dzīvojamā māja atrodas ~ 1 km attālumā.

Notekūdeņi no pilsētas uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām nokļūst paštesces ceļā. NAI darbības pamatprincips – notekūdeņus mehāniski attīra restes, kuras aiztur cietos atkritumus, kas lielāki par 15 mm. Tālāk notekūdeņi plūst cauri sedimentācijas tvertnei uz bioreaktoru. Sedimentācijas tvertnē uzkrājas nosēdumi un smiltis, kas tiek tīrītas un izvestas uz Augšlīgatnes ciema attīrīšanas iekārtām (gadā tas sastāda ~ 2 tonnas). Bioreaktorā notiek aerobioloģisks process. Organiskās vielas tiek pārvērstas dūņās, kas aug uz biobloka virsmas un vēlāk atdalās sīku plāksnīšu veidā. Attīrītais ūdens plūst cauri kārklu sakņu zonai, kur pārstrādā barojošo sāļu pārpalikumu. Notekūdeņi pa ~ 27 m slēgtu kolektoru ieplūst novadgrāvī, bet pēc tam ietek Gaujā. Bioloģiskajās NAI saražoto dūņu daudzums ~ $10 \text{ m}^3/\text{gadā}$.

Gaujasmalas kanalizācijas sistēma atrodas pilsētas Z, kur vairākām māsaimniecībām ir pieslēgums kanalizācijas sistēmai. NAI apkalpo Gaujasmalas dzīvojamo rajonu, šī tīkla pieslēgumu izmanto ~340 iedzīvotāji.

2010.gadā Gaujas ielā 34a tika uzbūvētas jaunas NAI, kas nodrošina centralizētu sadzīves notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Iekārtu

jauda ir $100 \text{ m}^3/\text{dnn}$ un ir paredzētas 500 kanalizāciju pakalpojumu lietotājiem. Līdz ar to ir likvidētas vecās, savu laiku nokalpojušās mehāniskās NAI.

NAI atrodas $\sim 200 \text{ m}$ no Gaujasmalas dzīvojamā kvartāla, 80 m attālumā no Gaujas ielas un $\sim 120 \text{ m}$ no Līgatnes upes. NAI no tuvākās dzīvojamās mājas atrodas $\sim 100 \text{ m}$ attālumā. Blakus atrodas mežs. Tuvākā daudzstāvu dzīvojamās mājas atrodas $\sim 150 \text{ m}$ attālumā.

Uz NAI tiek novadīti tikai mājstaimniecības radītie notekūdeņi, kopumā $28100 \text{ m}^3/\text{gadā}$ vai $77 \text{ m}^3/\text{dnn}$.

Notekūdeņi paštesces ceļā no pilsētas ieplūst kanalizācijas sūkņu stacijā, kas izbūvēta tieši pirms NAI priekšattīrīšanas iekārtas. Pēc notekūdēns priekšattīrīšanas tas tiek novadīts uz bufertvertni mehāniskai attīrīšanai – pirmreizējai nostādināšanai. Tālāk notekūdeņi tiek padoti uz bioloģiskajiem attīrīšanas blokiem, kuros ir ierīkoti arī otrreizējie nostādinātāji.

Attīrītie notekūdeņi pa segtu $\sim 120 \text{ m}$ garu kolektoru izplūst Līgatnes upē.

Līgatnes pilsētas teritorijas lietus ūdeņi, sniega un ledus kušanas ūdeņi netiek savākti organizētā veidā, vidē tie noplūst paštesces ceļā.

Pilsētas teritorijā kultūras namam un pašvaldības ēkai Sprinģu ielā 4 un vidusskolas ēkai Strautu ielā 4 ir uzstādītas atsevišķas bioloģiskās NAI šo ēku vajadzībām.

SIA „Līgatnes papīrfabrika” ražošanas notekūdeņi tiek attīrīti papīrfabrikas bioloģiskajās NAI. Lietus un sniega kušanas ūdeņu savākšana no ražotnes teritorijas tiek veikta daļēji, savācot tos no atsevišķu ēku, piemēram, gatavas produkcijas noliktavas ēkas, jumtiem. Savāktos lietus ūdeņi novada ražošanas notekūdeņu attīrīšanas iekārta. NAI nonāk arī komunālie notekūdeņi no papīra ražošanas un pārstrādes korpusa, katlu mājas un elektroiecirkņa.

Komunālos notekūdeņus no pārvaldes un mehāniskā iecirkņa ēkām savāc un attīra atsevišķi. Komunālie notekūdeņi tiek attīrīti mehāniski, izmantojot septiķi un tālāk novadīti Līgatnes upē.

Komunālos notekūdeņus pēc pilsētas kanalizācijas sistēmas pieslēgšanas bioloģiskajām NAI arī komunālos notekūdeņus no pārvaldes un mehāniskā iecirkņa ēkām ir paredzēts novadīt NAI, izveidojot atsevišķu pieslēgumu.

Ražošanas notekūdeņus attīra bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, kuru jauda saskaņā ar projektētajiem tehniskajiem parametriem ir $3500 \text{ m}^3/\text{dnn}$ un tā tiek panākta darbojoties abiem attīrīšanas lokiem.

2010.gadā tika uzstādītas divas otrās pakāpes notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtas, lai nodrošinātu pietiekošu notekūdeņu priekšattīrīšanu pirms esošajām flotācijas iekārtām.

Viena no tām izmantojot centrālās principu atdala no notekūdeņu plūsmas vieglas, peldošas daļiņas (piemēram, plastmasu, putuplastu), bet otra ar papildu sietu (biezinātāju) palīdzību daļēji atdala organiskas papīra šķiedras masu no notekūdeņu plūsmas. Rezultātā organiskās papīra šķiedras masa tiek atgriezta masas attīrīšanas sistēmā pirms papīrmašīnas un notekūdeņos nenonāk. Tam ir liela nozīme, lai uz esošajām flotācijas iekārtām tiktu padoti notekūdeņi, kuru piesārņojošo vielu koncentrācijas nepārsniegtu flotācijas iekārtas ražotāju noteikto. Šobrīd darbojas bioloģiskās attīrīšanas iekārtas ar mehānisko pirmapstrādi (flotāciju) Piesārņojošo vielu koncentrācija tiek samazināta, izmantojot aerācijas (aktivācijas) baseinus.

SIA „Līgatnes papīrfabrika” teritorijā esošā kanalizācijas cauruļvadu kopējais garums ir 2,084 km. Kanalizācijas sistēmas izbūve ir sākta ap 1815.gadu. Ielu tīklus veido caurules no azbestcements, keramikas un dzelzsbetona. Galveno cauruļvadu diametrs ir 1000, 500 un 400 mm, tie izgatavoti no dzelzsbetona. Cauruļvadu ar diametru 1000 mm kopgarums ir 45 m, bet ar diametru 500 mm – 146 m, savukārt 400 mm caurules ir 311 m garas. Pievadi ir ar diametru 150 un 200 mm, to kopgarums 1332 m.

Mājsaimniecības, kurām nav pieslēguma centralizētajām kanalizācijas sistēmām, pārsvarā izmanto individuālos kanalizācijas risinājumus (krājbedres, septiņus vai sausās tualetes). Dūņas no septiņiem savāc Līgatnes komunālās saimniecības uzņēmums vai uzņēmumi no Siguldas un Cēsīm. Daudzas mājsaimniecības, kurās ir sausās tualetes, sadzīvē izmantotu ūdeni novada atsevišķi uz infiltrācijas bedrēm vai tieši blakus esošajos skepiņos.

Pilsētā nav ierīkota lietus ūdeņu kanalizācijas sistēma. Lietus ūdeņi neattīrītā veidā no ielām nonāk grāvjos un tālāk Līgatnes upē un Gaujā bez iepriekšējas nostādināšanas. Iespējams, ka daļa no lietus ūdeņiem iekļūst arī sadzīves kanalizācijas sistēmā, taču nekādi mērījumi esošajās kanalizācijas sistēmās nav veikti.

Augšlīgatne

Augšlīgatnes kanalizācijas sistēma izbūvēta laika posmā no 1968. - 1974.gadam (Līvānu mājām no 1985. - 1986.gadam, sešām daudzdzīvokļu mājām no 1985. - 1990.gadam).

Pašplūsmas tīklu kopgarums – 8549 m (tai skaitā PVC– 3919 m, azbestcements – 1740 m, keramikas – 2890 m), spiedvadu kopgarums – 1872 m (tai skaitā – ķeta – 550 m, PVC – 1322 m). No 2006.gada līdz 2007.gadam veikta kanalizācijas tīklu paplašināšana un daļēja rekonstrukcija.

Notekūdeņi pa pašteces kolektoru un ar 7 sūkņu staciju palīdzību tiek novadīti uz NAI.

Augšlīgatnes ciema NAI izbūvētas 2007.gadā un notekūdeņu attīrīšanu nodrošina divas paralēlas bioloģiskās NAI „BIO M-125” ar kopējo ražību 250 m³/dnn, kas sastāv no notekūdeņu plūsmas sadales akas, smilšķērājiem, diviem aerotankiem, četrām dūņu

mineralizācijas akām ar membrāndifuzoriem dūņu aerēšanai. Notekūdeņi pa slēgtu kolektoru pēc ~ 160 m tiek novadīti Līgatnes upē.

Lietus un sniega kušanas ūdeņus ciemā nesavāc organizētā veidā un tie neattīrīti noplūst dabiskajās ūdens notecēs. NAI teritorijā saglabāts veco NAI bioloģiskais dīķis (~ 12 m attālumā no asenizācijas punkta un ~ 15 m attālumā no NAI), kas tagad tiek izmantots kā lietus un sniega kušanas ūdeņu savākšanas un uzkrāšanas dīķis. Dīķī uzkrātais ūdens ar sūkņa palīdzību tiek izmantots decentralizēto notekūdeņu atšķaidīšanai. No NAI teritorijas lietus un sniega kušanas ūdeņi tiek novadīti NAI drenāžas sistēmā, tālāk tie dabīgā ceļā noplūst pa notekgrāvi uz Līgatnes upi.

Skaļupes

Skaļupju kanalizācijas sistēma sāka izbūvēt un ekspluatēt laikā no 1972. - 1984.gadam. Visi sadzīves notekūdeņi pa pašteses kanalizācijas tīkliem bez kanalizācijas sūkņu stacijām nonāk NAI un tālāk Gaujā. Pašteses kanalizācijas tīkli ir no keramikas caurulēm un to stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Kopējais tīklu garums ir 1630 m.

NAI atrodas Skaļupju R daļā, tuvu rehabilitācijas centram „Līgatne” un tās apkalpo ~370 patērētājus. NAI projekts izstrādāts 1972.gadā, bet ekspluatācijā tās nodotas 1982.gadā. NAI darba tilpums ir 250 m³, bet notekūdeņu caurlaidības spēja 200 m³/dnn. NAI fiziskais nolietojums ir 60%. NAI aerotanki, kas tiek izmantoti kā nostādinātāji, atrodas slēgtā akā. Attīrīšanas procesā notekūdeņu dūņas nerodas, jo NAI darbojas mehāniskajā režīmā.

Pēc nostādinātāja notekūdeņi izplūst cauri diviem kontaktbaseiniem un tālāk nonāk biodīķos, katrs ar tilpumu 450 m³, kur notiek papildattīrīšana. Tālāk attīrītais ūdens pats filtrējas gruntī (ar noteci Gaujā). Lietus un palu ūdeņi noplūst dabīgā ceļā.

Ciemā ir plānots uzlabot notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas kvalitāti, kā arī paplašināt notekūdeņu savākšanas pakalpojumu pieejamību. Projekta ietvaros plānots rekonstruēt kanalizācijas tīkla vadus 755 m garumā un veikt NAI rekonstrukciju.

2.8.3. Elektroapgāde

Līgatnes novada teritorijā elektroapgādes līnijas apkalpo AS „Sadales tīkls”, kura pārziņā ir vidējā sprieguma (20 kV) un zemsprieguma (0,4 kV) elektrolīnijas, kā arī 20/0,4 kV transformatoru apakšstacijas.

Novada teritoriju DA daļā šķērso divas pārvades tīkla 110 kV gaisvadu elektrolīnijas.

2.8.4. Telekomunikācijas

Telekomunikāciju sektorā novadā darbojas vairāki operatori. Fiksēto publisko telekomunikāciju tīkla operators ir uzņēmums SIA „Lattelecom”.

Novada teritoriju tā DA daļā šķērso SIA „Lattelekom” optiskais kabelis.

Mobilos sakarus novadā nodrošina mobilo sakaru operatori. Līgatnes novada teritorijā mobilo sakaru pārklājumu nodrošina SIA „Latvijas Mobilais telefons”, SIA „Tele 2” un SIA „Bite Latvija” bāzes stacijas.

SIA „Latvijas Mobilais Telefons” bāzes stacijas atrodas Līgatnes pilsētas A daļā Meža ielā 2, un Augšlīgatnē. SIA „TELE2” bāzes stacija atrodas netālu no Līgatnes skolas Augšlīgatnē un netālu no Līgatnes pilsētas robežas (pie Ķempju ielas). Savukārt SIA „Bite Latvija” bāzes stacija atrodas Augšlīgatnē.

AS „Latvijas pasta” pasta nodaļas Līgatnes novadā atrodas Līgatnē, Brīvības ielā 5 un Augšlīgatnē, „Pasts”.

2.8.5. Siltumapgāde

Līgatnes novadā centralizētas siltumapgādes pakalpojumus pilsētā sniedz Līgatnes novada Komunālo pakalpojumu un teritoriju labiekārtošanas nodaļa.

Līgatnes pilsētā:

1. Gaujas iela 21 - apkurina 5 mājas, kā kurināmo izmanto gāzi.

Pilsētas lielākais centralizētais siltumtīkls kvartālā „Gaujasmala” būvēts 1967.gadā, tam pieslēgtas 5 mājas, maģistrālo siltuma cauruļvadu garums – 250 m, kā kurināmais tiek izmantota gāze.

2. Gaujas iela 7 - autonomā katlu māja, apkurina PII, kurināmais gāze.
3. Strautu iela 4 - autonomā katlu māja, apkurina vidusskolas ēku, kurināmais - gāze.
4. Sprīņģu iela 4 - autonomā katlu māja, kā kurināmo izmanto gāzi, apkurina kultūras nama ēku.
5. Gaujas iela 12b - autonomā katlu māja, apkurina daudzdzīvokļu dzīvojamo māju, kurināmais – gāze.

Līgatnes papīrfabrika apkurei izmanto šķeldu.

Augšlīgatne:

1. Sporta centrs - apkurina sporta zāli un divas skolas ēkas, kā kurināmo izmanto gāzi.
2. Birzes - apkurina Augšlīgatnes pakalpojuma centru, kā kurināmo izmanto kokskaidu granulas.
3. Kastaņi, Vīksnas, Gobas - kā kurināmo izmanto gāzi, apkurina daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas.
4. Dārza iela 8 – apkurina 10 daudzdzīvokļu mājas un PII, kā kurināmo izmanto šķeldu/malku.

2.8.6. Gāzes apgāde

Līgatnes novada teritoriju šķērso augstā spiediena gāzesvads ar spiedienu virs 1,6 MPa (pārvades gāzesvads) Rīga – Pleskava DN 700 mm un Rīga - Izborska DN 700 mm, pārvades gāzesvada atzars uz GRS „Līgatne” DN 100 mm, teritorijā atrodas gāzes regulēšanas stacija „Līgatne”, kā arī krānu laukumi, anodu zonējumi, anodu kabeli, sakaru kabeli, pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības stacija „Nr.3 PI-Līgatne” un augstā spiediena ($P < 0,6$ MPa) sadales gāzesvadi un to iekārtas.

Vidēja spiediena gāzesvads ir izbūvēts Līgatnes pilsētā visā Gaujas ielas garumā. Pašlaik gāzes apgāde nodrošināta SIA „Līgatnes papīrfabrika”, dzīvojamo māju kvartāla „Gaujasmala” ēkām, pirmskolas izglītības iestādei un Līgatnes vidusskolai. Augšlīgatnē ar gāzes apgādi nodrošināti tikai patērētāji Skolas ielā.

Saskaņā ar A/S „Latvijas Gāze” sniegto informāciju, izstrādāts perspektīvais Stacijas, Dārza, Ozolu, Ķiršu ielu un Nītaures šosejas 1.kilometra gāzes apgādes plānojums, pēc kura realizācijas ar gāzes apgādi tiks nodrošināta lielākā daļa Augšlīgatnes ciema teritorijas un rehabilitācijas centrs „Līgatne”.

Individuālais sektors izmanto SIA „Latvijas propāna gāze” gāzes balonus, kurus tirdzniecības vietās izplata privātie uzņēmēji.

2.8.7. Ģeodēziskie atbalsta punkti

Valsts ģeodēziskais tīkls ir ģeodēzisko punktu kopums visas valsts teritorijā, kas nodrošina vienotu ģeodēziskās atskaites sistēmu visā valsts teritorijā. Līgatnes novada teritorijā atrodas 24 ģeodēziskie atbalsta punkti (4.pielikums), kas tiek noteikti lai nodrošinātu valsts ģeodēzisko atbalsta punktu ilgstošu saglabāšanos un stabilitāti.

2.9. Kapsētas

Līgatnes novadā atrodas 4 kapsētas un tajās visās notiek apbedīšana.

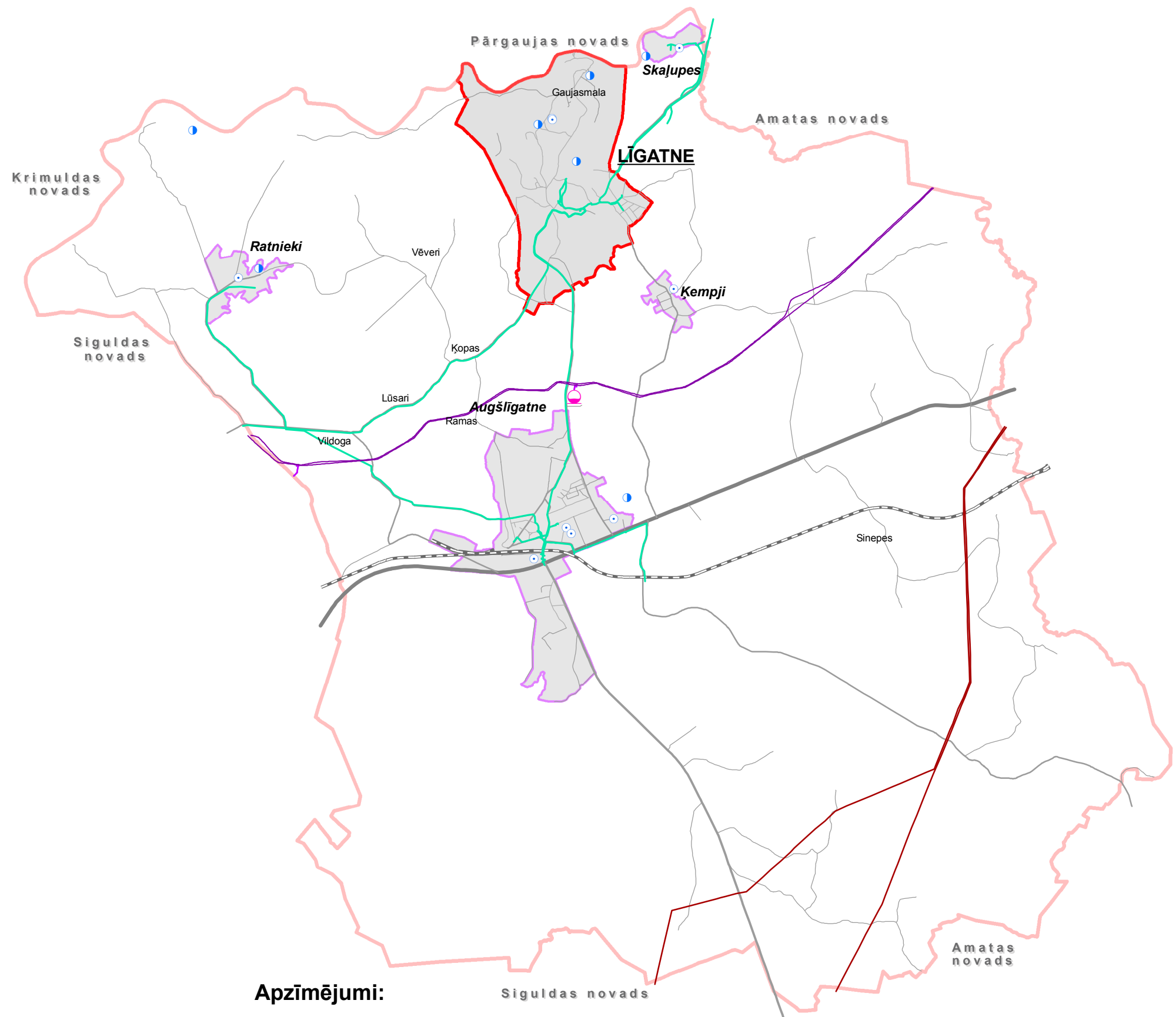
Līgatnes pilsētā atrodas divas kapsētas: Centra kapi - 1,1 ha un Zanderu kapi - 1 ha, to teritorijas ir nepietiekamas.

Ārpus pilsētas atrodas Paltmales un Ķempju kapsētas. Papildus teritoriju rezervēšana nav nepieciešama.

Pašvaldības teritorijā nav dzīvnieku kapsētas (beigto dzīvnieku apbedīšanas vietas). Kritušie dzīvnieki tiek utilizēti saskaņā ar LR likumdošanas prasībām.

Līgatnes novada maģistrālie inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti

4. karte

Apzīmējumi:

	110 kilovoltu elektrolīnija		Valsts galvenais autoceļš
	maģistrālais gāzesvads		Valsts reģionālais autoceļš
	maģistrālā gāzesvada atzars		Valsts vietējie autoceļi
	notekūdeņu attīrīšanas iekārtas		pašvaldības autoceļi
	centralizētais artēziskais ūdensapgādes urbums		dzelzceļi
	gāzes regulēšanas stacija (GRS)		LĪGATNE pilsēta
	maģistrālie sakaru kabeli un gaisvadu līnijas		Augšlīgatne ciems
			Vildoga apdzīvota vieta (bez ciema statusa)
			Līgatnes pilsētas robeža
			ciemu robežas
			Līgatnes novada robeža

2.10. Vides situācija

2.10.1. Gaisa kvalitāte

Kā gaisa piesārņojuma avotus Līgatnes novadā var izdalīt stacionāros (katlu mājas, kokzāģētavas) un mobilos piesārņojuma avotus (autotransports, dzelzceļš).

Lielākie gaisa piesārņojuma avoti novada robežās atrodas Līgatnes pilsētā un Augšlīgatnes ciemā.

Līgatnes pilsētā lielākais atmosfēras gaisa piesārņotājs ir papīrfabrika „Līgatne”, kuras teritorijā atrodas katlu māja, mehāniskā darbnīca ar akumulatoru lādēšanas iecirkni, kā arī mehāniskā iecirkņa metinātava. No šiem objektiem rodas emisijas gaisā, taču emisiju avots ir arī papīrmašīnas un papīra sagriešanas iekārtas, kuru darbības rezultātā rodas putekļi.

Uzņēmuma ēku un ražošanas korpusu siltumapgādei izmanto lokālo katlu māju. No katlu mājas atmosfērā izdalās izkliedētās cietās daļiņas, oglekļa dioksīds, oglekļa oksīds un slāpekļa oksīdi. Cieto daļiņu uztveršanai ir uzstādītas attīrīšanas iekārtas – multiciklons. Katlu mājā ir uzstādīts tvaika katls ar nominālo jaudu 5,8 MW, kura lietderības koeficients ir 80%. Kā kurināmo izmanto šķeldu. Tvaika katlu izmanto tehnoloģisko procesu nodrošināšanai, tāpēc tas darbojas nepārtrauktā režīmā.

Piesārņojuma avots ir 65 m augstais un 0,9 m diametra dūmenis. Pie šī paša dūmeņa ir piesaistīts arī rezerves tvaika katls ar nominālo jaudu 26,5 MW (katlu nav plānots darbināt ar nominālo jaudu, jo siltuma pīķa slodze papīrfabrikā nepārsniedz 5,8 MW), kurā par kurināmo izmanto dabas gāzi.

Žāvējot papīra masu un griežot papīru gaisā nonāk cietās daļiņas, kas no ražošanas ceha nonāk atmosfērā.

Pārējie lielākie stacionārie gaisa piesārņotāji novadā ir katlu mājas Līgatnes pilsētā un Augšlīgatnes ciemā (skatīt sadaļu 2.8.5. Siltumapgāde).

Ārpus pilsētas un ciemiem nav lielu piesārņojuma avotu, kas varētu būtiski ietekmēt vides kvalitāti un cilvēku veselību, šeit neatrodas lieli rūpnieciska rakstura uzņēmumi, kā arī liela apjoma naftas produktu vai ķīmikāliju glabātuvju vai cita līdzīga rakstura uzņēmumu, kas varētu radīt piesārņojuma risku, līdz ar to var teikt, ka lauku teritorijās ir relatīvi tīra vide.

Gaisa kvalitāti lauku teritorijā galvenokārt ietekmē emisija no autotransporta un no apkures rezultātā radītajiem izmešiem.

Mājokļu apkurē par kurināmo pārsvarā tiek izmantota koksne, apjomi ir nelieli, līdz ar to siltumapgādes objekti nav uzskatāmi par nozīmīgiem vides kvalitāti pazeminošiem faktoriem.

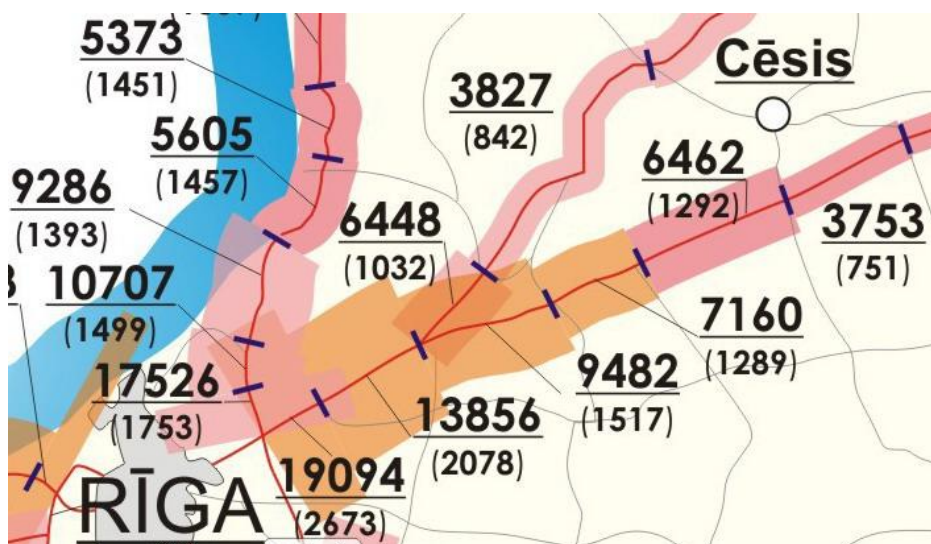
Aktivitātes kokapstrādes u.c. jomās saistīta ar dažu nelielu uzņēmumu darbību (izsniegtas „C” kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas) un to darbība vērtējama kā vides situāciju būtiski neietekmējoša.

Stacionāro piesārņojuma avotu inventarizācija pilnīgu priekšstatu par atmosfēras gaisa piesārņošanu nedod, jo piesārņojošo emisiju daudzums ir iegūts aprēķinu ceļā.

Jāatceras, ka ir iespējams lokāls, mazāka mēroga piesārņojums, piemēram, mazās katlumājas tuvējā apkārtnē, ja tā darbojas ar nekvalitatīvu kurināmo vai iekārtām. Taču šāda veida gaisa piesārņojuma problēmas ir arī lokāli risināmas, jo ir skaidri nosākams piesārņojuma avots un parasti ir zināmi arī tehniskie risinājumi.

Tāpat netiek apkopoti dati par piesārņojuma daudzumu no individuālo māju apkures, lauksaimnieciskās darbības, minerālmēslu un pesticīdu lietošanas, celtniecības un remontu darbiem.

Tā kā Līgatnes novadu un Augšlīgatnes ciemu šķērso valsts galvenais autoceļš A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene), tad būtisku piesārņojumu šeit rada mobilie piesārņotāji (autotransports). Autotransporta bīstamākie atgāzu sārņi ir svins, oglekļa oksīds, slāpekļa oksīdi, ogļūdeņraži un aldehīdi. Saskaņā ar VAS „Latvijas valsts ceļi” informāciju vidējā diennakts satiksmes intensitāte 2011.gadā uz valsts galvenā autoceļa A2 posmā Sigulda – Līgatne bija 7160 automašīnas diennaktī, no kurām 1289 bija kravas transports. Savukārt valsts galvenā autoceļa A2 posmā Līgatne – P20 diennaktī vidēji pārvietojās 6462 automašīnas, no kurām 1292 bija kravas transports (16.attēls).

Attēls Nr.16. Vidējā satiksmes intensitāte uz ceļa A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene). Avots: VAS „Latvijas valsts ceļi”.

Kopumā atmosfēras kvalitāte Līgatnes novadā var raksturot kā labu un atbilstošu normatīvu prasībām, līdz ar to gaisa kvalitāte novadā nav atzīmējama kā vides problēma.

2.10.2. Ūdeņu kvalitāte

Virszemes ūdeņu kvalitāti, t.sk. upju bioloģisko kvalitāti galvenokārt ietekmē Līgatnes novada un kaimiņu pašvaldību teritorijās esošo attīrīšanas iekārtu darbība (nepietiekoši attīrītu notekūdeņu ieplūdes), atsevišķu ūdensteču tuvumā esošo saimniecisko objektu darbība.

Virszemes ūdens piesārņojumu galvenokārt izraisa notekūdeņu novadīšana. To stāvoklis savukārt ir atkarīgs no attīrīšanas iekārtu esamības, komunālo notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes, rūpniecisko notekūdeņu sastāvā esošajām bīstamajām vielām, difūzā piesārņojuma no lauksaimnieciskās ražošanas, kā arī no robežšķērssojošā un vēsturiskā piesārņojuma, lietus ūdens noteces un meliorācijas sistēmu ekspluatācijas.

Virszemes ūdensobjektu ķīmiskā kvalitāte tiek vērtēta pēc tā, vai ūdens videi kaitīgu vielu koncentrācijas nepārsniedz normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Ja robežvērtības nav pārsniegtas, tad ķīmisko kvalitāti uzskata par labu, ja ir pārsniegtas – par sliktu.

Lai precīzi novērtētu ūdeņu ekoloģisko un ķīmisko kvalitāti, izvirzītu prasības to vēlamajam stāvoklim un izlemtu, kā tos racionāli aizsargāt un apsaimniekot, ir izdalīti virszemes ūdensobjekti – dabisko apstākļu un slodžu ziņā vienvērtīgi upju vai jūras piekrastes ūdeņu posmi vai ezeri.

Lielākā Līgatnes novada daļa ietilpst Gaujas baseina ūdensšķirtnes Gaujas (G209) ūdensobjekta teritorijā, līdz ar to virszemes ūdeņu kvalitāti novadā var raksturot šī ūdensobjekta upes.

Saskaņā ar Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plānu Gaujas ūdensobjekta provizorisks ekoloģiskā kvalitāte ir vidēja.

Punktveida piesārņojuma slodzes būtiskuma analīzē tiek novērtēts notekūdeņu radītais piesārņojums un piesārņotās vietas. Notekūdeņu radītā slodze ir būtiska tajos ūdensobjektos, kuros atrodas lielākās pilsētas vai kuros ir liels apdzīvoto vietu blīvums, jo lielāko piesārņojumu pēc apjoma un piesārņojošo vielu koncentrācijas rada komunālais sektors.

Kopumā Gaujas baseina apgabalā par būtiskām uzskatāma punktveida un izkliedētā piesārņojuma, kā arī morfoloģisko pārveidojumu radītā slodze. Dati par vidē paliekošo piesārņojumu liecina, ka punktveida piesārņojums visvairāk ietekmē Gaujas vidusteci un lejteci, kur tā tek caur lielākajām pilsētām (arī ūdensobjekts G209).

Lielākais kanalizācijas un notekūdeņu daudzums tiek attīrīts Līgatnes pilsētas un Augšlīgatnes ciema NAI. Notekūdeņus caur divām Līgatnes pilsētas NAI tiek novadīti Gaujā, savukārt no Augšlīgatnes NAI Līgatnes upē.

Viens no lielākajiem punktveida piesārņotājiem novadā ir SIA „Līgatnes papīrfabrika”, kura NAI attīrītie komunālie notekūdeņi no papīra ražošanas tiek novadīti Līgatnes upē.

Informācija par pazemes ūdeņu aizsargātību dota nodaļā 2.5.5. „Pazemes ūdeņi”. Kopumā Gaujas baseina apgabals ir pietiekami apgādāts ar dzeramā ūdens resursiem, turklāt tiem ir arī pietiekami laba kvalitāte. Vienlaikus jāņem vērā, ka pazemes ūdeņu lielākie izmantotāji ir dzeramā ūdens apgādes un pārtikas ražošanas uzņēmumi, tāpēc ir svarīgi arī nākotnē nepasliktināt pazemes ūdeņu kvalitāti.

Ūdeņu piesārņojumu var radīt arī piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas (skatīt nodaļu 2.10.4. „Potenciāli piesārņotās teritorijas”). Jāņem vērā, ka punktveida avotu radītie piesārņotie gruntsūdeņi sastopami nelielos lokālos laukumos ap šiem avotiem, arī izkliedētajam piesārņojumam nav raksturīga reģionāla izplatība, tādējādi piesārņojums ir koncentrēts pašos augšējos gruntsūdeņu slāņos.

2.10.3. Atkritumu apsaimniekošana

Līgatnes novada dome, atbilstoši likumam „Par pašvaldībām”, nodrošina atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu Līgatnes novadā. Darbības regulēšanai ir izdoti saistošie noteikumi par atkritumu apsaimniekošanu Līgatnes novadā. Ar atkritumu apsaimniekošanā novadā nodarbojas SIA „Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija”, kas savāktos atkritumus nogādā cieto sadzīves atkritumu noglabāšanas poligonā „Daibe” Pārgaujas novadā.

Licences darbībai minētajā jomā saņēmusi arī SIA „Jumis”, kas nodrošina „Latvijas Zaļā punkta” sistēmas ieviešanu Latvijā, veicot cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, lieltgabarieta atkritumu izvešanu, izgāztuves apsaimniekošanu un izlietotā iepakojuma dalīto vākšanu.

Atkritumu izvešanas tarifs Līgatnes novadā ir apstiprināts ar Līgatnes novada domes lēmumu. Šāds tarifs nodrošina visu ar atkritumu apsaimniekošanu (izvešana, laukumu uzturēšana) izdevumu segšanu. Lai noturētu atkritumu apsaimniekošanas tarifu esošajā līmenī, pašvaldība lielu uzmanību pievērš šķirotu atkritumu vākšanai. Šim nolūkam lielākajos atkritumu savākšanas laukumos tiek palielināts šķirotu atkritumu konteineru skaits proporcionāli samazinot sadzīves atkritumu konteineru skaitu.

Liela gabarīta atkritumi tiek izvesti ne retāk kā vienu reizi gadā. Šādu atkritumu savākšanai tiek organizētas speciālas kampaņas, kuru laikā, īpaši atzīmētās vietās, novada iedzīvotāji var novietot liela gabarīta atkritumus. Būtisks ieguldījums atkritumu savākšanā ir Līgatnes novada vidusskolai, kas sadarbībā ar SIA „Papīrfabrika Līgatne” vairākas reizes gadā rīko makulatūras vākšanas kampaņas.

2005.gadā izveidots šķirotu atkritumu laukums Augšlīgatnē pie katlu mājas Dārza ielā.

Novada teritorijā līdz 2001.gadam atradās atkritumu izgāztuve „Garteči” 2 ha platībā, kas 2004.gadā ir slēgta un rekultivēta.

2.10.4. Potenciāli piesārņotās teritorijas

Potenciāli piesārņotas vietas ir augsne, zemes dzīles, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kuri, pēc nepārbaudītas informācijas, satur vai var saturēt piesārņojošas vielas. Potenciāli piesārņotās vietas ir izveidojušās cilvēka darbības rezultātā - ražojot, uzglabājot indīgas vielas, veidojot izgāztuves.

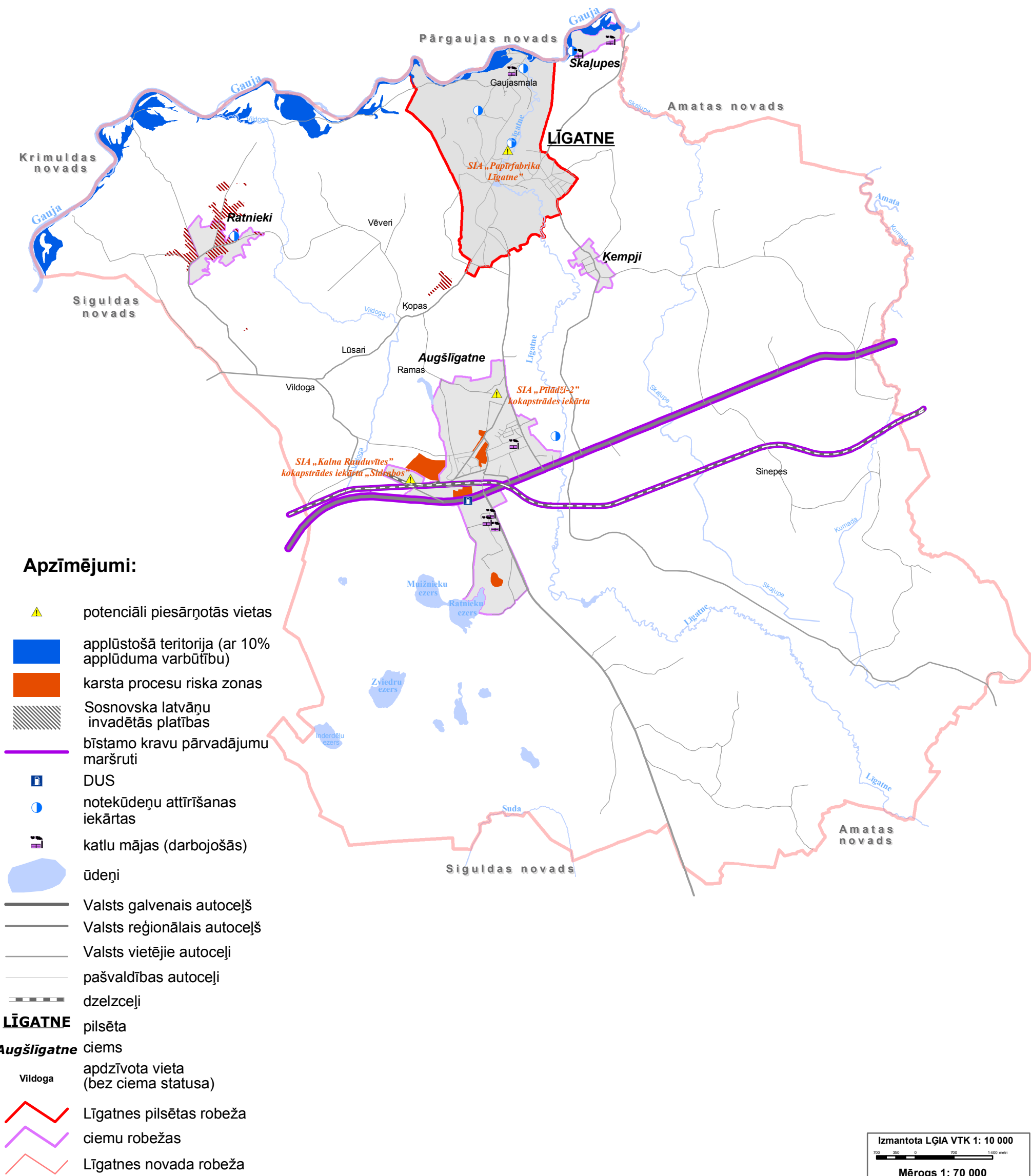
Saskaņā ar likumu „Par piesārņojumu” (15.03.2001.) noteikto, LVĢMC apkopo ziņas par piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām valstī Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu informācijas sistēmā.

Līgatnes novadā ir reģistrētas trīs potenciāli piesārņotās vietas:

- 1) SIA „Papīrfabrika „Līgatne”, kurā notiek papīra un kartona ražošana (reģistrācijas Nr. 42115/4206).
- 2) SIA „Pīlādži-2” kokapstrādes iekārta (reģistrācijas Nr.42628/4471).
- 3) SIA „Kalna Rauduvītes” kokapstrādes iekārta „Sidrabs” (reģistrācijas Nr. 42628/4529).

Līgatnes novada vides
riska teritorijas un objekti

5. karte

2.11. Publiskās apbūves teritorijas

2.11.1. Izglītības iestādes

Līgatnes novadā izglītības apguvi nodrošina Līgatnes novada Pirmskolas izglītības iestāde (bērnudārzs) ar grupām Līgatnē un Augšlīgatnē, Līgatnes novada vidusskola ar mācību bāzi Līgatnē un Augšlīgatnē un Līgatnes Mūzikas un mākslas skola.

Savukārt interešu izglītību un mūžizglītību novadā piedāvā Dienas un interešu centrs „Saulespuķe”.

Līgatnes novada pirmsskolas izglītības iestāde

Līgatnes novada PII ir Līgatnes novada domes dibināta un pakļautībā esoša vispārējās izglītības iestāde, kura īsteno pirmsskolas izglītības programmu grupās Līgatnē (Gaujas iela 7) un Augšlīgatnē (Sporta iela 14).

Ar vietām Līgatnes novada PII 2010.gadā tika nodrošināti visi bērni, kuriem tās bija nepieciešamas. Pamatojoties uz saņemtajiem iesniegumiem 2010.gada 31.decembrī rindā uz vietām PII ir 46 bērni, no kuriem 35 gatavojas uzsākt mācības 2011.gadā, 10- 2012.gadā un 1 – 2013.gadā.

Iestādē strādāja 12 pedagoģiskie darbinieki un 12 tehniskie darbinieki. 2010.gada 1.martā darbu uzsāka pirmsskolas vecuma bērnu deju pulciņš, kurā tika uzņemti visi Līgatnes novadā dzīvojošie dejojot gribētāji vecumā no 3- 7 gadiem. Tika izveidotas 4 grupas, divas katrā iestādes ēkā, kurās dejoja 89 bērni.

Iestādē tiek nodrošināta 5-6 gadīgo bērnu obligātā apmācība pamatizglītības ieguvei. 2010.gada 1.septembrī apmācības uzsāka 29 5- gadīgie bērni un 27 6- gadīgie bērni (24 Līgatnē un 32 Augšlīgatnē).

No 2010.gada 1.septembra Līgatnes novada PII ēkā Augšlīgatnē tika atvērta grupa ar 16 vietām 1,5- 3 gadīgiem bērniem, līdz ar to iestādē darbojas 6 grupas, kurās nodrošinātas vietas 131 bērnam.

Līgatnes novada vidusskola

Līgatnes novada vidusskola ir Līgatnes novada domes struktūrvienība un pakļautībā esoša vispārējās vidējās izglītības iestāde, kura īsteno vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un interešu izglītības programmas. Skola mācības nodrošina divās ēkās - Strautu ielā 4, Līgatnē un „Līgatnes pamatskolā”, Augšlīgatnē.

Skolas ēka Līgatnē celta 1959.gadā, pēc tam, kad vidusskolas telpas Skolaskalna skoliņā kļuva pārāk šauras. Skolai ir sporta zāle ar kopējo platību 900 m², bet tā nav piemērota fiziskās audzināšanas izglītības programmas pilnvērtīgai apguvei. Skolas stadions atrodas neapmierinošā stāvoklī, tam nepieciešams remonts un jauns aprīkojums.

Līgatnes (tolaik Paltmales) skola dibināta 1875.gadā un atradās 1868.gadā celtā ēkā, kura mūsdienās ir skolas darbnīcas un palīgtelpas.

Pedagoģiskais darbs izglītības iestādē tiek veikts saskaņā ar licencētām un akreditētām programmām: vispārējās pamatzglītības programma, un vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma.

2009./2010. mācību gada noslēgumā skolā mācījās 244 skolēni, 21 klašu komplekts, strādāja 29 skolotāji.

Skolā darbojās 8 interešu pulciņi, no kuriem īpaši izceļas tautisko deju pulciņš, kur no 5 deju grupām divas piedalījās skolēnu Dziesmu un deju svētkos. Skola piedalās valsts mēroga starptautiskos projektos un konkursos.

Līgatnes Mūzikas un mākslas skola

Līgatnes Mūzikas un mākslas skola ir Līgatnes novada domes dibināta profesionālās ievirzes izglītības iestāde profesionālās ievirzes mūzikas un mākslas izglītības programmu īstenošanai.

Skola atrodas divās ēkās – „Kārkliņos” un Sporta ielā 14, Augšlīgatnē. Skolā mācās 80 audzēkņi (no tiem mūzikas izglītības programmās – 50, dejas izglītības programmā – 11, mākslas izglītības programmā – 19), interešu izglītības programmas ietvaros sagatavošanas klasēs mūzikā un mākslā – vēl 10 bērni. Skola īsteno 9 licencētas izglītības programmas.

Skolā strādā 13 pedagogi, no tiem mūzikas izglītības programmās – 10, dejas izglītības programmā – 1, mākslas izglītības programmā – 2, kā arī 2 tehniskie darbinieki – 2 apkopējas.

Līgatnes novada Dienas un interešu centrs „Saulespuķe”

Dienas un interešu centrs „Saulespuķe” savu darbību uzsāka 2006.gada 24.martā kā Līgatnes pilsētas domes struktūrvienība, ar mērķi izveidot telpas, kur bērniem un jauniešiem iespējams saturīgi pavadīt brīvo laiku.

Dienas centrā tiek organizēti izglītojoša rakstura pasākumi, reizi nedēļā darbojās 3 interesentu grupas – rotu meistardarbnīca, ģitārspēles ansamblis un radošā darbnīca. Interešu nodarbības notiek dažāda vecuma Līgatnes novada iedzīvotājiem, veicinot to sociālo integrāciju. Katrā interešu grupā darbojas 10 -15 dalībnieki.

Ikdienā dienas centru apmeklē bērni un jaunieši, lai saturīgi pavadītu brīvo laiku profesionālu pedagogu uzraudzībā. Bērniem ir iespēja iesaistīties audzinātāju organizētajās spēlēs un attīstošos pasākumos, kā arī pašiem organizēt dažādas spēles, izrādīt savu iniciatīvu, darboties pie datora vai skatīties multfilmās. Dienas centrā pieejams plašs grāmatu klāsts. Katru dienu brīvo laiku Dienas centrā pavada 6 – 15

apmeklētāji. Dienas centrs veic arī atbalsta funkciju sociālā riska ģimenēm, kuru bērni tiek pieskatīti un izglītoti dažādām sociālām prasmēm, kuras nav apguvuši mājās.

2.11.2. Kultūras un sporta iestādes

Līgatnes kultūras nams

Līgatnes kultūras nams celts 1897.gadā kā Saviesīgās biedrības nams (klubs) Līgatnes papīrfabrikas strādnieku vajadzībām. Ēku projektējis pirmais akadēmiski izglītais arhitekts Jānis Frīdrihs Baumanis. Saviesīgās biedrības namā darbojās teātris, koris, deju kopas, orķestris, kā arī lasāmgalds (bibliotēka), savukārt ēkas pagrabstāvā atradās t.s. „bumbotava” jeb ķegļu spēles telpa (ķegļi - boulinga spēles priekštecis). Bumbotava, iespējams, bijusi pirmā „boulinga halle” Latvijā.

1944.gadā ēku sabombardēja. Fabrikas direktora vadībā līgatnieši klubu atjaunoja, un 1950.gada novembrī ēka tika atklāta pašreizējā izskatā.

Kopš ēkas atjaunošanas mazo zāli rotā 2 panno „Uguns un nakts” un „Pūt vējiņi” (katras gleznas izmērs ir 3 x 9 m), ko speciāli gleznojis Rūdolfs Pīlādzis. Ievēribu pelnījuši foajē griesti, ko klāj latviskie ornamentu, savukārt lielo zāli rotā divas no ģipša veidotas lustras.

Līgatnes estrāde

Līdzās Līgatnes novada kultūras namam atrodas estrāde, kas izvietota ainaviski skaistā vietā, Līgatnes upītes krastā. Estrādē ir 800 skatītāju vietas. Vasarā kultūras pasākumi tiek rīkoti estrādē. Ik gadu maijā brīvdabas sezonu atklāj mūzikas festivāls „Pūtēju orķestru svētki”, kura ietvaros estrādē ieskandina mūzikas un ritma skaņas pūtēju orķestru, vokālo un instrumentālo mākslinieku, kā arī dejotāju izpildījumā.

Līgatnes novada bibliotēkas

Līgatnes novadā darbojas divas pašvaldības publiskās bibliotēkas (Līgatnes pilsētā Sprīņģu ielā 4 un Līgatnes pagastā „Birzēs”) un divas izglītības iestāžu bibliotēkas. Līgatnes pašvaldības publisko bibliotēku darbu koordinē Līgatnes novada Kultūras un tūrisma centrs.

Līgatnes novada Sporta centrs

Līgatnes novada Sporta centrs savu darbību uzsāka 2010.gada 24.jūlijā ar mērķi nodrošināt piemērotus apstākļus sporta nodarbībām Līgatnes vidusskolas skolēniem, radīt iespēju Līgatnes pagasta, Līgatnes pilsētas un tuvāko pašvaldību iedzīvotājiem iesaistīties dažādās sporta aktivitātēs, uzlabot iedzīvotāju dzīves kvalitāti, nodrošināt apstākļus sporta aktivitātēm cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, radīt iespēju organizēt sacensības Vidzemes reģiona iedzīvotājiem, radīt iespēju organizēt starptautiskas sacensības florbolā, volejbolā, basketbolā, zāles futbolā.

2.11.3. Veselības un sociālās aprūpes iestādes

Augšlīgatnē, daudzdzīvokļu mājas Dārza ielā 2 pirmajā stāvā divos savienotos dzīvokļos, medicīnisko palīdzību iespējams saņemt pie ģimenes ārstiem un zobārsta. Atsevišķās dienās ģimenes ārsti apmeklētājus pieņem Līgatnes pilsētā Sprīņu ielā 1.

Novada iedzīvotāji izmanto arī Cēsu un Siguldas poliklīniku pakalpojumus, neatliekamo medicīnisko palīdzību sniedz Cēsu slimnīca.

Līgatnē, Sprīņu ielā 7 atrodas pašvaldības aģentūra „Līgatnes pilsētas sociālās aprūpes centrs”, kas rūpējas par pakalpojumu sniegšanu sociālās aprūpes un veselības jomā. Centrs aprūpē I un II grupas invalīdus un pensijas vecumu sasniegušas personas, kurām nepieciešama regulāra aprūpe un uzraudzība visu diennakti. 2010.gadā vidējais klientu skaits bija 18, bet darbinieku skaits 10 cilvēki.

Skaļupēs pie Gaujas atrodas rehabilitācijas centrs „Līgatne”, kura darbības joma ir medicīniskā rehabilitācija. Šeit ik gadu veselību uzlabo ap 1300 pacientu.

Medicīnas preces iespējams iegādāties divās novada aptiekās - Augšlīgatnē „Mēness aptieka Līgatnē” („Zālītes”) un Līgatnē „Bite” (Sprīņu ielā 3).

Līgatnes novada Sociālais dienests ir Līgatnes novada domei pakļauta iestāde, kas sniedz sociālo palīdzību, organizē un nodrošina sociālos pakalpojumus Līgatnes novada iedzīvotājiem.

2.12. Civilā aizsardzība, ugunsdrošība un paaugstināta riska objekti

Līgatnes novadā pasākumus civilās aizsardzības jomā nepieciešams veikt atbilstoši Civilās aizsardzības likumam (05.10.2006.). Lai iedzīvotājus varētu informēt par avārijas vai ārkārtas situācijas gadījumiem, pašvaldības teritorijā vajadzētu izveidot apziņošanas sistēmu, savukārt pamatojoties uz iespējamā riska novērtējumu pašvaldībai un citām institūcijām būtu jāparedz resursu un līdzekļu iesaistišana ārkārtas situācijas gadījumos. Pašvaldībā strādā koordinators civilās aizsardzības un ugunsdrošības jautājumu risināšanai, kā arī ir izstrādāts civilās aizsardzības plāns.

Līgatnes novadā ir izveidots ugunsdzēsības un glābšanas formējums un ugunsdzēsības vajadzībām izmanto divas automašīnas, no kurām viena atrodas Augšlīgatnē (Dārza ielā 8), bet otra Līgatnes pilsētā.

Plānojumā ir paredzēts nodrošināt ugunsdzēsības un glābšanas tehnikas piekļūšanu visiem nekustamiem īpašumiem. Ugunsdzēsēju vajadzībām Līgatnes pilsētā ir izveidoti 13 hidranti (skatīt 12.tabulu), savukārt Augšlīgatnes ciemā ir izveidotas 6 ūdens ņemšanas vietas.

Saskaņā ar Civilās aizsardzības likumu paaugstinātas bīstamības objekti ir:

1) objekti, kuru saimnieciskā vai cita veida darbība ir saistīta ar enerģijas ražošanu un uzkrāšanu, elektromagnētisko starojumu, ugunsnedrošu, sprādzienbīstamu, bīstamu ķīmisku vielu un produktu, bīstamo atkritumu, augu karantīnas organismu, bioloģiski aktīvu un radioaktīvu vielu, kodolmateriālu un to atkritumu pārstrādi, apstrādi, ražošanu, lietošanu, uzglabāšanu un transportēšanu tādos daudzumos, kas katastrofu vai citu faktoru iedarbības dēļ var nodarīt kaitējumu cilvēkiem, īpašumam un videi ārpus objekta teritorijas;

2) hidrotehniskās būves.

Savukārt atbilstoši kaitējuma iespējamam apjomam paaugstinātas bīstamības objektus iedala trijās bīstamības grupās: valsts nozīmes objekti, reģionālas nozīmes objekti un vietējas nozīmes objekti.

Līgatnes novadā kā paaugstināta riska objekti un teritorijas nosakāmi:

1) Bīstamo kravu tranzīts un transports pa autoceļiem.

Kā paaugstinātas bīstamības teritorija nosakāms valsts galvenais autoceļš A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene).

2) Dzelzceļa līnija.

Dzelzceļa līnija Rīga – Ieriķi – Lugaži – valsts robeža. Paaugstinātas bīstamības zonas ir 4 dzelzceļa pārbrauktuves un 1 dzelzceļa tilts.

3) Degvielas uzpildes stacijas.

Līgatnes novadā atrodas 2 DUS, no kurām viena atrodas Augšlīgatnes ciemā un viena Līgatnes pilsētā (pašlaik nedarbojas).

4) 110 kV gaisvadu elektrolīnija.

Elektrolīnija šķērso Līgatnes novadu tā DA daļā.

5) Gāzes vads.

Līgatnes novada teritoriju šķērso augstā spiediena gāzesvads ar spiedienu virs 1,6 MPa (pārvades gāzesvads) Rīga – Pleskava DN 700 mm un Rīga - Izborska DN 700 mm, pārvades gāzesvada atzars uz GRS „Līgatne” DN 100 mm, gāzes regulēšanas stacija „Līgatne”, kā arī krānu laukumi, anodu zonējumi, anodu kabeli, sakaru kabeli, pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības stacija „Nr.3 PI-Līgatne” un augstā spiediena ($P < 0,6$ MPa) sadales gāzesvadi un to iekārtas.

6) Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un katlu mājas.

Novada teritorijā atrodas vairākas NAI un katlu mājas (skatīt sadaļu 2.8.2. „Kanalizācija” un 2.8.5. „Siltumapgāde”).

7) Applūstošās teritorijas.

Novada teritorijas Z daļa var tikt appludināta Gaujas upei izejot no krastiem pie stiprām lietussgāzēm vai sniegu puteņiem, kā arī pavasaru palu laikā, veidojoties ledus aizsprostojumiem. Teritorijās ar applūdinājuma varbūtību vismaz reizi desmit gados netiek plānota perspektīvā apbūve.

Lai konstatētu, vai šīs norādītās teritorijas tiešām applūst, kā izejas dati ņemti ūdens maksimālie ūdenslīmeņa novērojumi Hidroloģiskajā stacijā Sigulda un Līgatne, kuri ir attiecīgi ir pārrēķināti Līgatnes novada teritorijai. Gaujas upes maksimālā ūdens līmeņa ar 10% pārsniegšanas varbūtību novērojumu stacijā Līgatne posmā tika iegūts, veicot teorētiskajos aprēķinos, kas balstīti uz augstāk minēto novērojumu staciju datiem.

Gaujas upes maksimālais ūdens līmenis ar 10% pārsniegšanas varbūtību novērojumu stacijas Līgatne posmā ir 21,17 m Baltijas jūras sistēmā.

Tā, kā Līgatnes novada teritorija ietilpst Gaujas Nacionālā parka teritorijā, applūšanai ir pakļautas dabas pamatnes teritorijas, kuras tiek izmantotas rekreācijai. Ūdens līmeņa svārstības Gaujas senlejā Līgatnes novada teritorijā var sasniegt 4 m.

Līgatnes novadā pastiprināta uzmanība, iespējamajām applūstošajām teritorijām, ir jāpievērš Gaujas ielas rajonā Līgatnes pilsētā, ieskaitot teritoriju pie Līgatnes pārceltuves, jo pie augstiem ūdens līmeņiem Gauja applūst līdz pat Vecupei.

8) Mūsdienu ģeoloģisko procesu teritorijas.

Augšlīgatnes ciemā kā nelabvēlīgi rajoni ir izdalītas 4 teritorijas, kurās norisinās karsta procesi: Augšlīgatnes ciema R robežas, Augšlīgatnes ciema centrālajā daļā un ciema D pie Briņķu mājām.

Kā upju erozijas riska teritorija ir izdalītas Gaujas, Vildogas un Līgatnes upju ģeoloģiskā darbība.

9) Mežu ugunsgrēka riska teritorijas.

Līgatnes novadā meži aizņem 45,6% no visas novada kopplatības. Lai arī gandrīz puse (51,8%) no mežiem iekļauti 4. un 5. klasē, kurām ugunsbīstamība ir zema vai ļoti zema, no visām mežu platībām 32,4% iekļautas 3. klasē ar vidēju ugunsbīstamību un 15,8% mežiem ir noteikta paaugstināta vai augsta ugunsbīstamība.

Papildus ugunsbīstamību rada tas, ka Līgatnes pilsētā mežu teritorijas aizņem 48,7%, jeb gandrīz pusi no pilsētas teritorijas.

10) Piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas

Novada teritorijā atrodas 3 potenciāli piesārņotās vietas (SIA „Papīrfabrika „Līgatne”, kurā notiek papīra un kartona ražošana, SIA „Pīlādži-2” kokapstrādes iekārta un SIA „Kalna Rauduvītes” kokapstrādes iekārta „Sidrabos”).

11) Nesakārtotie ražošanas objekti.

12) Sosnovska latvāņu izplatības teritorijas.

13) Cilvēku masu pulcēšanās vietas.

14) Avārijas enerģētikas objektos

Iespējami elektroenerģijas piegādes pārtraukumi spēcīgu vētru gadījumā, krītošiem kokiem pārraujot gaisvadu elektrolīnijas.

3. ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA

3.1. Teritorijas attīstības mērķi un virzieni

Saskaņā ar likumu „Teritorijas attīstības plānošanas likums” (13.10.2011.) teritorijas plānojumu izstrādā atbilstoši vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un ievērojot citus nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus.

Tā kā Līgatnes novadam nav izstrādāta ilgtspējīgas attīstības stratēģija, tad izstrādājot teritorijas plānojumu, tika izvērtēta vienlaicīgi ar tā izstrādi uzsāktā Attīstības programma.

Līgatnes novada attīstības programma 2012.-2018.gadam ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kas izstrādāta saskaņā ar Līgatnes novada domes 2011.gada 17.marta lēmumu (protokola Nr.4, 3.§) „Par Līgatnes novada attīstības programmas izstrādes uzsākšanu”. Attīstības programmas izstrādes uzdevums ir izvirzīt mērķus un noteikt pašvaldības plānoto darbību un atbalstāmos pasākumus, kuri sekmētu novada harmonisku attīstību.

Programmā kā novada vērtības ir noteiktas:

- 1) Gaujas senlejas ainavas un dabas teritorijas;
- 2) labi kopti lauki - lauksaimniecības zemes, kuras apsaimnieko lauksaimnieciskai ražošanai;
- 3) attīstīta ražošana un industriāli vēsturiskā apbūve;
- 4) brīvas teritorijas ražošanas attīstībai;
- 5) ārstniecības tradīcijas.

Izvērtējot novada resursus un vērtības, kā novada specializācija ir noteikta: lauksaimniecība, tūrisms, ražošana un ārstniecība.

Savukārt kā nākotnes redzējums novada attīstībai ir noteikts: Līgatnes novads ir drošas mājas laimīgai dzīvei.

Attīstības programmā kā ilgtermiņa prioritāte ir noteiktas:

- 1) „Cilvēkresursi un demogrāfija”, kas rūpējas par to lai novadā veidotos pozitīva demogrāfiskā situācija un iedzīvotājiem būtu visas attīstības un izaugsmes iespējas, kā arī sociālā drošība.
- 2) „Ekonomiskā attīstība un nodarbinātība”, kuras darbība ir vērsta uz uzņēmējdarbības attīstību un darba vietu izveidi, nodrošinot novada iedzīvotājiem iespējas strādāt gan kā darba ņēmējiem (ražošanā, ārstniecībā, lauksaimniecībā), gan arī pašiem radīt darba vietas tūrisma apkalpojošā jomā un mazajā uzņēmējdarbībā.

- 3) Horizontālā prioritāte, kura aptver visas attīstības jomas ir „Dabas vides ilgtspēja”, kuras uzdevums ir nodrošināt dabas vides kā novada vērtības ilgtspēju visos plānotajos projektos un aktivitātēs.

Līgatnes novada attīstības pamatvirzieni ir uzņēmējdarbības attīstība – ražošana, pārstrāde, lauksaimniecība, kā arī tūrisms un saistītie pakalpojumi, arī ārstniecības tūrisms un SPA.

Šai dokumentā, kas tuvākajos gados būs novada attīstības pamatdokuments, iezīmējas Līgatnes novada perspektīva, kur Līgatnes pilsēta ir kultūrvēstures un tūrisma zona, Augšlīgatne ir rūpnieciskās attīstības zona, bet citas teritorijas – lauksaimnieciskās attīstības zona.

3.2. Teritoriālais konteksts

3.2.1. Nacionālais konteksts

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam jeb „Latvija2030” ir hierarhiski augstākais valsts ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kas ietver valsts ilgtspējīgas attīstības vadlīnijas un telpisko perspektīvu. Tajā izvirzītie valsts ilgtermiņa attīstības mērķi, prioritātes un telpiskas attīstības perspektīva tiek īstenotas, realizējot pakārtotas nozaru un teritoriju attīstības politikas. Dokumentu izstrādāja RAPLM un ekspertu grupa, bet 2010.gadā tas tika apstiprināts Saeimā. Līdz ar to visi stratēģiskās plānošanas un attīstības dokumenti jāveido saskaņā ar šīs stratēģijas noteiktajiem virzieniem un prioritātēm.

Izstrādājot Teritorijas plānojumu, svarīga ir stratēģijā iekļautā telpiskās attīstības perspektīva, kurā aplūkota Latvijas ilgtermiņa attīstība no vietas kapitāla izmantošanas viedokļa. Telpiskās attīstības perspektīvas uzdevums ir iezīmēt integrētu skatījumu valsts teritorijas līdzsvarotai un ilgtspējīgai attīstībai, lai Latvijas galvenās vērtības, resursi un priekšrocības tiktu izmantotas visefektīvākajā veidā. Tā piedāvā vadlīnijas turpmākai attīstības plānošanai un sekmēšanai nacionālā, reģionālā un vietējā pārvaldes līmenī atbilstoši teritorijas izaugsmes potenciālam un vajadzībām.

Telpiskās attīstības perspektīvā uzsvērts, ka iekšējās sasniedzamības nodrošināšanā galvenā loma joprojām ir autoceļiem. Latvijas autoceļu tīkls ir pietiekami blīvs, taču autoceļu kvalitāte ir ievērojami zemāka par Eiropā pieņemto. Kaut arī lielākā daļa pasažieru pārvadājumu tiek veikti, izmantojot autotransportu, valstī nav neviena automaģistrāles parametriem atbilstoša autoceļa, un autotransporta maksimālais atļautais pārvietošanās ātrums ir mazāks nekā citās valstīs. (280)

Valsts iekšējās sasniedzamības uzlabošanai, reģionālās attīstības sekmēšanai un reģionu iedzīvotāju mobilitātes veicināšanai jāuzlabo reģionālo un vietējo autoceļu, kā arī

sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāte ar mērķi samazināt ceļā pavadīto laiku. Jāsamazina brauciena ilgums sabiedriskajā transportā, ceļojot no nacionālās un reģionālās nozīmes centriem uz Rīgu, kā arī jānodrošina iespējas 45 minūšu laikā no jebkuras apdzīvotās vietas nokļūt tuvākajā nacionālās vai reģionālās nozīmes centrā pa līdzenu un satiksmes drošības tehniskajiem līdzekļiem aprīkotu autoceļu, tai skaitā asfaltētu. Lai to panāktu, ir jāuzlabo to autoceļu kvalitāte, kas savieno kādreizējos pagastu administratīvos centrus ar novadu centriem, reģionālās un nacionālās nozīmes centriem. (286)

No teritorijas attīstības viedokļa ir svarīgi, lai sabiedriskā transporta sistēmu funkcionētu savstarpēji saskaņoti. Ir jārada ērta un vienota sabiedriskā transporta sistēma, panākot dažādu transporta veidu savstarpēju saskaņotību un atbilstošu sabiedriskā transporta komforta līmeni. Saskaņojot sabiedriskā transporta maršrutus un to apkalpošanas laika grafikus, ir jāsamazina kopējais ceļā pavadītais laiks. (290)

Valsts autoceļu kvalitāte jāceļ līdz tādām līmenim, kas nodrošina ērtu, ātru un drošu pārvietošanos, samazina nepieciešamo ceļojuma laiku pa starptautiskās un nacionālās nozīmes autoceļiem. Jānodrošina visu valsts reģionālo autoceļu iekļāums ar melno segumu, kā arī ievērojami jāpalielina ar melno segumu iekļāto vietējo valsts un pašvaldību autoceļu īpatsvars, savienojot apdzīvotās vietas lauku teritorijas. Tādejādi tiks sekmēta novadu attīstība un iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanās, garantējot lauku teritoriju iedzīvotājiem nepieciešamās mobilitātes iespējas jebkuros laika apstākļos. Ir jāuzlabo arī satiksmes drošība un jāsamazina transporta radītā kaitīgā ietekme uz vidi. (293)

Perspektīvā norādīts, ka par galvenajiem ekonomiskās attīstības centriem kļūs pilsētas, pieaugs to ekonomiskā kapacitāte un konkurētspēja. Pilsētām jāklūst par katra reģiona un visas valsts attīstības virzītājspēku. Pilsētvides kvalitātes paaugstināšana nodrošinās estētiski un funkcionāli piemērotu un drošu dzīves telpu iedzīvotājiem, radīs priekšnosacījumus investīciju piesaistei, uzņēmējdarbības attīstībai un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai. Ir jāpanāk pilsētas teritoriju sabalansēta attīstība, tostarp atjaunojot pilsētas degradētas teritorijas. Katrai pilsētai ir jāspecializējas, izmantojot savas unikālas īpatnības, stiprinot savu īpašo lomu un identitāti. (318)

Mazajām pilsētām un atsevišķos gadījumos lielākajām lauku apdzīvotajām vietām ir jāpilda novadu nozīmes attīstības centru loma, sniedzot apkārtējo teritoriju iedzīvotājiem pakalpojumus un nodrošinot darba vietas. Novadu nozīmes attīstības centriem ir jāiekļaujas kopējā nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centru funkcionālajā tīklā. Tāpēc novadu nozīmes attīstības centros ir jākoncentrē pakalpojumi, kas nodrošina pievilcīgu dzīves vidi un priekšnoteikumus ekonomikas attīstībai. Novada nozīmes attīstības centrus nosaka reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentos. (330)

Pilsētas ir apkārtējo lauku teritoriju, t.sk. viensētu un ciemu, atbalsta centri, noieta tirgus lauksaimniecības produkcijai, darba un dažādu pakalpojumu saņemšanas vietas lauku iedzīvotājiem. Savukārt lauki, paralēli lauksaimnieciskās un mežsaimnieciskās produkcijas ražošanai, nodrošina rekreācijas iespējas pilsētu iedzīvotājiem, kvalitatīvu dzīves telpu pilsētās strādājošajiem, kā arī teritorijas nelauksaimnieciskai uzņēmējdarbībai. Attīstot lauku tūrismu un citus alternatīvos nodarbes veidus, it sevišķi e-darba iespējas, izmantojot lauku viensētas arī kā brīvdienu un vasaras mājas, jāveicina Latvijai raksturīgā dzīvesveida ar vēsturisko apdzīvojuma struktūru, kultūrainavu un tradīcijām saglabāšana. (332)

Turpmākai novadu nozīmes attīstības centru (mazpilsētu, lielo ciemu) sekmīgai attīstībai nepieciešams nodrošināt visa veida infrastruktūras attīstību un tās kvalitātes uzlabošanu, pamata (izglītības, veselības, sociālo u.c.) pakalpojumu un kvalitatīvu mājokļu pieejamību, kultūras un brīvā laika pavadīšanas iespējas, kā arī uzņēmējdarbības aktivitāti, radot darba iespējas iedzīvotājiem, tostarp attīstības centram piegulošajās lauku teritorijās. (348)

Īstenojot ilgtspējīgu pilsētplānošanu, pilsētvides attīstībai nepieciešams komplekss atbalsts. Jāveic pasākumi pilsētas degradēto teritoriju revitalizācijai, pilsētu telpiskās un vizuālas identitātes saglabāšanai un attīstībai (pilsētas centrālo daļu sakārtošana), laikmetīgās kultūrtelpas attīstībai, publiskās infrastruktūras sakārtošanai, pilsētu zaļo zonu un publiskās telpas uzturēšanai, mobilitātes sekmēšanai starp dažādām pilsētas daļām un piepilsētu, t.sk. iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem. (349)

Pilsētu un lauku sadarbību stiprina katras teritorijas īpašo priekšrocību (dabas, kultūras, ekonomiskā, sociālā potenciāla) izmantošana, novēršot nevajadzīgu savstarpējo konkurenci. Būtiski ir nodrošināt pakalpojumu (izglītības, veselības, sociālos, kultūras, izklaides u.c.) un darba vietu pieejamību un sasniedzamību lauku iedzīvotājiem, kā arī rekreācijas un dzīvošanas iespējas pilsētas iedzīvotājiem, attīstot kvalitatīvu un savstarpēji savienojamu transporta infrastruktūru, īpaši uzlabojot ceļu kvalitāti, elektroniskos sakarus un sabiedrisko infrastruktūru, tā radot dzīvošanai pievilcīgu vidi lauku teritorijās. (350)

Lai sekmētu pilsētu un lauku teritoriju integrēšanos savstarpēji papildinošos tīklos, jāievēro integrēta pieeja attīstības un atbalsta plānošanā un īstenošanā. Definējot savu lomu funkcionālajos tīklos, katrai pilsētai ir jāfokussējas uz savām priekšrocībām un jāveic pasākumi fiziskās, ekonomiskās un sociālās infrastruktūras un pakalpojumu attīstībai, atsevišķu pilsētas daļu sasaistes uzlabošanai un degradēto teritoriju atjaunošanai. Vienlaikus plānojot un īstenojot attīstību lauku teritorijās, jāparedz pasākumi lauku ekonomikas dažādošanai un pieejamo izaugsmes resursu efektīvākai izmantošanai, tādā veidā sekmējot dzīves kvalitātes uzlabošanos. Lai to panāktu, ir jānodrošina arī nozaru attīstības prioritāšu savstarpējā koordinācija un sasaiste ar teritoriju attīstības

prioritātēm, apvienojot fiziskos, sociālos, infrastruktūras, kultūras un vides aspektus, kā arī paredzot ietekmi uz apkartējām teritorijām. (352)

Pilsētu attīstības plānošanā ir jānovērš pilsētu turpmākās izplešanās tendences, saglabājot piepilsētas dabas resursus, kā arī piemērojot „kompaktas” pilsētas modeli ar jauktu zonējumu, dažādotu zemes izmantošanu, blīvāku apbūvi. (353)

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2007. - 2013.gadam

Latvijas Nacionālais attīstības plāns ir vidēja termiņa stratēģiskais plānošanas dokuments 2007. - 2013.gadam, kurš apstiprināts MK 2006.gada 4.jūlijā, pieņemot noteikumus Nr.564.

Saskaņā ar „Attīstības plānošanas sistēmas likuma” (08.05.2008.) 12.panta otro daļu, Nacionālais attīstības plāns ir hierarhiski augstākais vidējā termiņa attīstības plānošanas dokuments. Tas ir valsts galvenais stratēģijas īstenošanas instruments, kas nosaka nozaru un teritoriju attīstības prioritātes vidējam termiņam jeb laika posmam līdz septiņiem gadiem. Plāns tiek īstenots ar nozaru un teritoriju (reģionu, pašvaldību) attīstības politiku starpniecību, t.sk., plānojot valsts un pašvaldību, ES politiku instrumentu un citu finanšu avotu investīciju programmas.

Plānā ir teikts, ka reģionālās attīstības mērķis ir veicināt un nodrošināt līdzsvarotu un ilgtspējīgu valsts attīstību, ievērojot visas valsts teritorijas un atsevišķu tās daļu īpatnības un iespējas, samazinot nelabvēlīgas atšķirības starp tām, kā arī saglabāt un attīstīt katras teritorijas dabai un kultūrvidei raksturīgās iezīmes un attīstības potenciālu.

Dažādām teritorijām ir iespējams izvēlēties dažādus attīstības ceļus, balstoties uz konkrētai vietai raksturīgām iezīmēm un salīdzinošajām priekšrocībām.

Policentriskā attīstība, veidojot pilsētu tīklu, rada priekšnosacījumus līdzsvarotas valsts attīstībai. Pilsētām jāklūst par nozīmīgu katra reģiona un visas valsts attīstības virzītājspēku, kuru potenciālu un perspektīvo attīstības virzienu nosaka reģiona telpiskās plānošanas procesā, sadarbojoties valsts institūcijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām un sabiedrībai. Pilsētu tīklu radīšana un nostiprināšana palielina šo pilsētu savstarpējās papildināšanas spēju un ir efektīvs instruments līdzsvarotai attīstībai nepieciešamo sinerģiju izmantošanai.

Kā risināmie uzdevumi tiek noteikti:

- (1) nodrošināt vienotas attīstības plānošanas sistēmas izveidošanu valstī, lai panāktu vertikālo un horizontālo sadarbību visos plānošanas līmeņos, pamatojoties uz regulāru valsts attīstības analīzi un paredzot iespēju nepieciešamības gadījumā koriģēt nozaru attīstības plānus atbilstoši reģionu līdzsvarotas attīstības vajadzībām;
- (2) izstrādāt un īstenot teritoriāli diferencētus reģionālās attīstības atbalsta instrumentus, nodrošināt to savstarpējo papildinātību, veidojot labvēlīgus priekšnosacījumus (sakārtota infrastruktūra, uzņēmējdarbību veicinošo un tās uzsākšanu atvieglojošo īpašo pasākumu un pakalpojumu esamība u.c.) tautsaimniecības attīstībai;

- (3) stiprināt reģionu kapacitāti plānošanas jomā, nodrošinot reģionos gan materiāli tehnisko bāzi, gan cilvēkresursus;
- (4) sekmēt pilsētu – lauku sadarbības veidošanos, radot jaunas un nostiprinot esošās funkcionālas saites starp pilsētu un lauku teritorijām;
- (5) akcentēt un iekļaut teritoriālajā plānošanā reģiona un lokālās kultūrvides savdabību un kvalitāti kā ilgtspējīgas teritoriju attīstības un konkurētspējas nosacījumu. Dažādot un pastiprināt kultūrvēsturiskā mantojuma un laikmetīgās kultūrvides sociālekonomisko ietekmi;
- (6) PPP principa plaša izmantošana reģionu attīstības nodrošināšanai.

Plānā uzsvērts, ka mūsdienu pieaugošajām kvalitātes prasībām atbilstoša nacionālas, reģionālas un vietējas nozīmes infrastruktūra ir viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem, lai ilgtermiņā nodrošinātu valsts ekonomisko izaugsmi un konkurētspēju globālajā tirgū. Mūsdienīga un kvalitatīva infrastruktūra sevī ietver gan satiksmes, komunālo un sociālo infrastruktūru, gan arī dažāda veida pakalpojumus, kas saistīti ar šīs infrastruktūras izmantošanu.

Tāpat secināts, ka mūsdienīga transporta sistēma ir viens no kvalitatīvas uzņēmējdarbības un dzīves vides radīšanas pamatelementiem. Transporta sistēmas efektivitāte un sniegto pakalpojumu kvalitāte paaugstinās, savstarpēji integrējot dažādus transporta veidus un to piedāvāto pakalpojumu iespējas. Tas ļauj nodrošināt iedzīvotājiem un uzņēmējiem, kā arī valsts viesiem ērtu satiksmi un kvalitatīvus transporta pakalpojumus.

Savukārt sabiedrisko pakalpojumu kopums ietver ūdenssaimniecības, atkritumu apsaimniekošanas, siltumapgādes un citus līdzīga veida pakalpojumus un to infrastruktūru. Šo pakalpojumu esamība uzlabo dzīves vides kvalitāti, palielina saimnieciskās darbības aktivitāti, veicina efektīvu un ilgtspējīgu energoresursu izmantošanu.

3.2.2. Reģionālais konteksts

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007. -2027.gadam

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums ir ilgtermiņa teritorijas plānošanas dokuments, kas nosaka plānošanas reģiona attīstības iespējas, virzienus un ierobežojumus 20 gadiem. Reģiona teritorijas plānojums ir saistošs vietējām pašvaldībām, izstrādājot un realizējot savu teritoriju plānojumus un attīstības programmas.

Plānojuma izstrādes mērķis ir noteikt Vidzemes attīstībai stratēģiski nozīmīgus attīstības virzienus un teritorijas, nodrošinot ilgtspējīgu un sabalansētu reģiona teritorijas attīstību, kvalitatīvu darba un dzīves vidi.

Vidzemes reģiona teritorijas telpiskā plānojuma II. daļa – Telpiskās attīstības perspektīva nosaka pamatnostādnes, kas atspoguļo plānoto teritorijas izmantošanu kā reģiona

telpisko struktūru un izmantošanas aprobežojumus, apraksta un grafiskā veidā ietver reģiona vēlamās telpiskās struktūras vīziju pēc 20 gadiem, stratēģiju un rīcības tās sasniegšanai.

Teritorijas plānojumā reģiona urbānā attīstība balstīta uz diviem funkcionālajiem tīkliem: labos spārnu un kreiso spārnu. Līgatnes novads iekļaujas kreisajā spārnā, kuru veido ziemeļu pilsētu tīkls – Cēsis, Valmiera, Valka – Valga un Smiltene ar mazpilsētām un lauku apdzīvojuma centriem.

Plānojumā noteikts, ka katras pilsētas potenciāls tiks izmantots visefektīvākajā veidā, nosakot katras pilsētas vietu, lomu un funkciju, atbilstoši tās iedalījumam un līmenim. Tiks stiprināta pilsētu loma un kapacitāte, kur attīstīsies jaunas ražošanas un tirdzniecības teritorijas, dzīvojamā apbūve, koncentrēsies ekonomiskās aktivitātes un daudzveidīgi pakalpojumi. Tiks attīstīts ilgtspējīgs un labi funkcionējošs pilsētu tīkls, kas balstīsies uz savstarpējas sadarbības un papildinātības principiem. Reģiona pilsētas nekonkurēs viena ar otru, bet sadarbosies gan savā starpā, gan ar citu reģionu pilsētām.

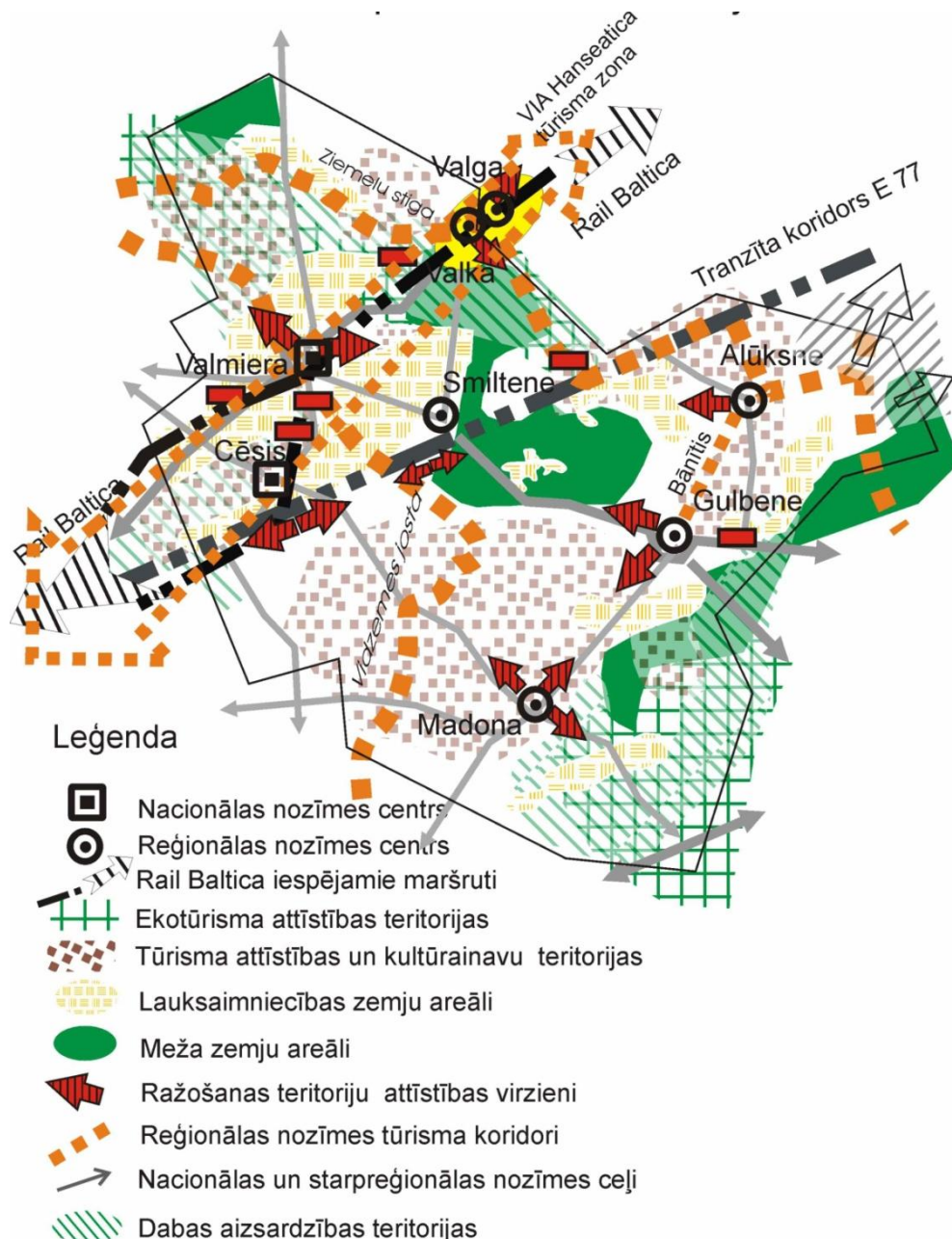
Reģiona telpisko vīziju (17.attēls) veido telpiskās struktūras (apdzīvojuma, atklātās telpas un infrastruktūras) redzējums pēc 20 gadiem. Plānojumā Vidzeme šajā vīzijā noteikta kā dinamisks un konkurētspējīgs reģions, ar dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma daudzveidību lauku teritorijās, ar nozīmīgiem transporta koridoriem Rail Baltica, VIA Hanseatica un Vidzemes šoseju, ar pilsētām - reģiona ekonomiskās attīstības dzinējspēku.

Plānojumā ir noteikts, ka nākotnē tiks stiprināti tie atvērtās telpas elementi un teritorijas, kas īpaši svarīgi visa reģiona ilgtspējīgai attīstībai. Pēc Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma Līgatnes novads iekļaujas vairākās reģiona vēlamās telpas struktūrās:

- 1) Reģiona nozīmes lauksaimniecības zemju areāli tiek noteiktas teritorijas, kurās ir potenciāls konkurētspējīgai lauksaimniecībai un lauksaimniecība tiek noteikta kā prioritāte, to saglabājot, attīstot un atbalstot. Šāda vieta ir arī teritorija starp Gauju un Vidzemes šoseju Līgatnes novadā. Ilgtermiņa mērķis šajās teritorijās ir nodrošināt lauksaimniecības attīstību un intensīvu lauksaimniecības zemju izmantošanu.
- 2) Dabas aizsardzības teritorijas ir areāli, kur koncentrētas starptautiskās, nacionālas un reģionālas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas un objekti. Līgatnes novadā tādas teritorijas veido Gaujas nacionālais parks ar Gaujas senleju. Šo teritoriju ilgtermiņa mērķis ir ilgtspējīgas dabas aizsardzības teritoriju apsaimniekošanas politikas īstenošana, ietverot ekonomiskos un sociālos aspektus.
- 3) Ainaviski nozīmīgās teritorijas ir reģiona nozīmes ainaviskās teritorijas, ko raksturo augsta estētiskā un kultūrvēsturiskā kvalitāte un kuru ilgtermiņa mērķis ir saglabāt un nostiprināt Vidzemes ainavas daudzveidību un savdabību.

4) Tūrisma attīstības areāls reģiona vēlamās telpas struktūrā tiek skatīts kā dažāda veida tūrisma attīstībai nozīmīga un piemērota teritorija. Kā ilgtermiņa mērķis šīm teritorijām noteikts ilgtspējības nodrošināšana un daudzveidīgu tūrisma pakalpojumu ar augstu pievienoto vērtību attīstība.

5) Pamata infrastruktūras teritorijas, kur izvietoti valsts galvenie autoceļi, dzelzceļi, maģistrālie gāzes vadi, augstsprieguma elektropārvades līnijas, to infrastruktūra un to aizsargjoslas. Līgatnes novada teritoriju šķērso gan valsts galvenais autoceļš, gan dzelzceļš, augstsprieguma līnija un maģistrālais gāzes vads.

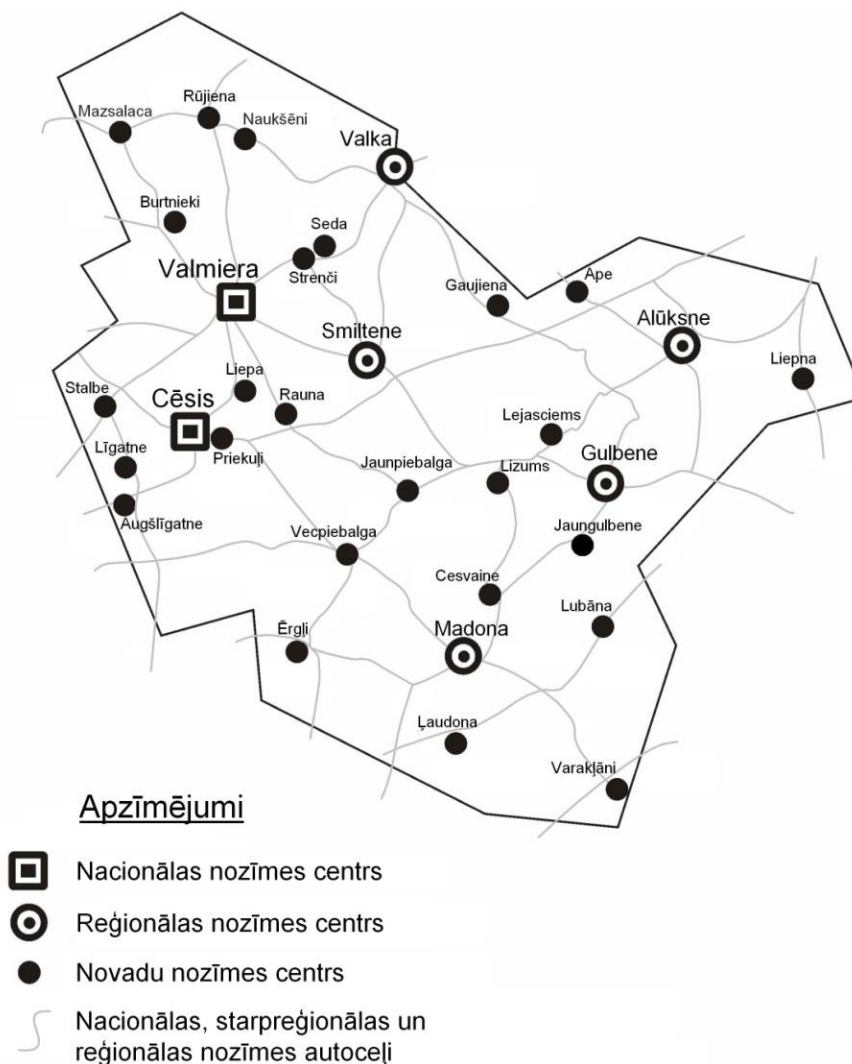

Attēls Nr.17. Vēlamās telpiskās struktūras vīzija Vidzemes plānošanas reģionā. Avots: Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007. -2027.gadam.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā ir noteikta reģiona apdzīvojuma struktūras attīstība (18.attēls). Tā balstās uz policentrisku struktūru ar pastāvošām

ciešām funkcionālām saiknēm, kur sava vieta ir gan nacionālas, gan reģionālas, gan novada un vietējas nozīmes centriem, to skaitā viensētām. Apdzīvojuma centru iedalījuma veidošanai tiek noteikti arī konkrēti kritēriji.

Apdzīvojuma centri ir pilsētas un lauku apdzīvojuma centri, kuri iedalās četros līmeņos: nacionālas nozīmes centri, reģiona nozīmes centri, novadu nozīmes centri un vietējas nozīmes centri, ko reģiona plānojumā nenosaka.

Attēls Nr.18. Attīstības centru iedalījums Vidzemes plānošanas reģionā. Avots: Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007. -2027.gadam.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā kā novada nozīmes centri (3.līmenis) ir noteikti Līgatnes pilsēta un Augšlīgatnes ciems. Pēc definīcijas tie nodrošina vienas vai vairāku vietējās pašvaldības iedzīvotājiem regulāri un epizodiski nepieciešamos pakalpojumus un ir vietējo pašvaldību administratīvie centri vai pakalpojumu saņemšanas vietas.

Kā ilgtermiņa mērķis novada nozīmes centriem ir noteikts, ka tiem jāklūst par policentriskās apdzīvojuma struktūras balstu nodrošinot apkārtējo lauku teritoriju

attīstību un dzīvotspējas saglabāšanu. Tiem jāattīstās kā daudzfunkcionāliem pakalpojumu centriem.

Kā vidēja termiņa mērķis novada nozīmes centriem ir noteikts nodrošināt novadu pašvaldību noteiktos administratīvos pakalpojumus un pakalpojumus ciemiem un citām mazākām lauku apdzīvotām vietām un viensētām, saglabājot lauku teritoriju identitāti.

Līgatnes pilsēta un Augšlīgatnes ciems pilda arī funkcionālo tīklu funkcijas, jo tajās ir lielāks blīvums, ar saistītu labi funkcionējošu infrastruktūru, augstāku mobilitāti un iedzīvotāju interesi pakalpojumu saņemšanā.

Kā ilgtermiņa mērķis tam noteikts veidot ilgtspējīgu un labi funkcionējošu pilsētu tīklu, kas balstīts uz savstarpējās sadarbības un papildinātības principiem.

Savukārt kā vidēja termiņa mērķis ir noteikts veidot un stiprināt sadarbību starp pilsētām, savstarpēji papildinot funkcijas un kopīgi veidojot pakalpojumus, nodrošinot Vidzemes pilsētu konkurētspēju ar citu reģionu pilsētām Latvijā un Baltijā.

Līgatnes pilsēta un Augšlīgatnes ciems ir noteikti kā novada nozīmes ražošanas centri, kuros būtu nepieciešams rezervēt platības jaunu ražotņu izveidei vietēja līmeņa uzņēmumu piesaistei.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā atsevišķa sadaļa pievērsta infrastruktūrai. Nozīmīgākās infrastruktūras teritorijas, kuras šķērso Līgatnes novadu ir:

1) Autoceļi.

Vidzemes plānošanas reģionā līdz 2027.gadam sasniegt autoceļu iedalījumu, kurā autoceļš A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Vecclaicene) būtu kā nacionālas nozīmes autoceļš, savukārt P32 Līgatne (Vidzemes šoseja) – Skrīveri kā starpreģionālais ceļš.

Kā ilgtermiņu mērķis ceļu attīstībai ir noteikts attīstīt ilgtspējīgu un drošu ceļu tīklu starp pilsētām un citām apdzīvotām vietām, nodrošinot apdzīvojuma struktūras attīstību, saikni reģiona iekšienē un ar citu reģionu pakalpojumu sniegšanas centriem.

2) Dzelzceļš.

Līgatnes novadu šķērso stratēģiskas nozīmes dzelzceļš Rīga - Ieriķi - Lugaži - valsts robeža virzienā uz Pleskavu un Tallinu, kas ieņems galveno lomu preču tranzītā un pasažieru pārvadājumos reģionā.

Ilgtermiņa mērķis ir iekļauties Trans - Eiropas dzelzceļa tīklā, uzlabot reģiona starptautisko sasniedzamību un attīstīt multimodālos pārvadājumus, transporta mezglus un jaunus kravu un pasažieru terminālus.

3) Veloceļi.

Ilgtermiņa mērķis ir paaugstināt Vidzemes reģiona iedzīvotāju mobilitāti izveidojot veloceļu tīklu, garantējot gājēju un velosipēdistu drošību un nodrošinot alternatīvas pārvietošanās iespējas.

4) Sabiedriskais transports

Vēlamo sabiedriskā transporta attīstības struktūru reģiona līmenī nosaka starptautiskiem maršrutiem un nacionālas, reģionālas nozīmes centru mobilitātes paaugstināšanai.

Kā starptautiskie maršruti minami Pleskavas virziens pa autoceļu A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene).

Kā ilgtermiņa mērķis ir noteikts attīstīt efektīvu un ilgtspējīgu sabiedriskā transporta sistēmu, integrējot Vidzemes reģionu sabiedrisko transportu starptautisko pasažieru pārvadājumu tīklā.

3.2.3. Kopīgās interešu teritorijas

Līgatnes novads robežojas ar 4 novadiem: Pārgaujas, Amatas, Siguldas un Krimuldas.

Ar kaimiņu pašvaldībām Līgatnes novadam ir sekojošas kopīgās intereses:

- 1) Gaujas nacionālā parka izmantošana un aizsardzība.
- 2) Rekreācijas un tūrisma iespēju paplašināšana, tai skaitā sadarbība kopīgu tūrisma piedāvājumu izstrādē, jaunu maršrutu un kopīgu mārketinga pasākumu organizēšanā.
- 3) Gaujas un tās baseinā ietilpstošo ūdensteču apsaimniekošana.
- 4) Veselības pakalpojumi.
- 5) Reģionālā atkritumu poligona izmantošana.
- 6) Pārrobežu sadarbība.
- 7) Dabas resursu izmantošana un izpēte robežteritorijās.
- 8) Autoceļu A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene) un P32 Līgatne – Skrīveri attīstība.
- 9) Ceļu struktūras attīstība sasaistē ar valsts nozīmes ceļiem, satiksmes ceļu izkārtojums pie kopējām robežām.
- 10) Tilta būvniecībā pār Gaujas upi (ar Pārgaujas novadu).
- 11) Stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnijas Rīga - Ieriķi - Lugaži - valsts robeža izmantošana un pasažieru pārvadājumu saglabāšana.
- 12) Iekļaušanās starptautiskajā velomaršrutu tīklā „Euro Velo 11”, papildinot to ar vietējiem atzariem, maršruta plānošanu sasaistot ar esošajiem tūrisma objektiem un tūrisma infrastruktūru.
- 13) Sabiedriskā transporta organizēšana un saskaņošana.

3.3. Teritorijas attīstības risinājumi un pamatojumi

3.3.1. Apdzīvojuma struktūra

Pēdējo gadu laikā notikušās pārmaiņas ir būtiski ietekmējušas dzīves vides kvalitāti Līgatnes novada apdzīvotajās vietās, jo tajās ir uzlabots gan inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu, gan apkārtējās vides stāvoklis. Lielākas problēmas gan nākotnē varētu radīt iedzīvotāju skaita samazināšanās dabīgo procesu un migrācijas rezultātā, pie tam šim procesam nav vērojama tendence samazināties. Kopš 2007.gada iedzīvotāju skaits novadā ir samazinājies par 3%.

Teritorijas plānojumā apdzīvojuma sistēma veidota saskaņā ar „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu” (18.12.2008.) un ņemot vērā Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma 2007.-2027. III daļas vadlīnijas. Saskaņā ar tiem Līgatnes novada Teritorijas plānojumā apdzīvojuma struktūru veido šādas apdzīvotās vietas: Līgatnes pilsēta, 4 ciemi (Augšlīgatne, Skaļupe, Ratnieki un Ķempji) un viensētas.

Par nozīmīgākajām apdzīvotajām vietām Līgatnes novadā uzskatāmas Līgatnes pilsēta, kurā dzīvo 30,4% no visiem novada iedzīvotājiem un Augšlīgatnes ciems, kurā dzīvo 39% no visiem novada iedzīvotājiem. Kopā ar pārējiem novada ciemiem (Skaļupes, Ratnieki un Ķempji), blīvi apdzīvotajās teritorijās dzīvo 76,6% no visiem iedzīvotājiem.

Teritorijas plānojums paredz, ka blīvā apbūve un ekonomiskās aktivitātes galvenokārt tiek koncentrētas pilsētas un ciemu teritorijās un to tiešā tuvumā, maksimāli izmantojot esošo ceļu infrastruktūru un inženiertīklus.

Saskaņā ar Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā 2007.-2027. I.daļā Telpiskās struktūras apraksts noteikto Līgatnes novadā kā novadu nozīmes centrs ir noteikta Līgatnes pilsēta un Augšlīgatnes ciems. Šīs apdzīvotās vietas nodrošina vienas vai vairāku vietējas pašvaldības iedzīvotājiem regulāri un epizodiski nepieciešamos pakalpojumus, ir vietējo pašvaldību administratīvie centri vai pakalpojumu saņemšanas vietas.

Līgatnes pilsētas galvenie resursi ir pilsētas dabīgā, nepiesārņotā vide, skaistais reljefs, dabas objekti, kas var kļūt par pamatu arī tūrisma nozares attīstībai pilsētā. Pie tam jāņem vērā, ka pilsēta atrodas GNP teritorijā, līdz ar to, tas ir ne tikai pilsētas attīstību kavējošs, bet arī veicinošs faktors. Jāņem gan vērā, ka jau izsenis galvenais un lielākais uzņēmums pilsētā ir „Līgatnes papīrfabrikai”, līdz ar to svarīgi ir sabalansēt dabas un ekonomiskās vērtības pilsētā. Līgatnē ir jārada uzņēmējdarbībai pievilcīga vide, jāaktivizē uzņēmējdarbība, it sevišķi infrastruktūras sakārtošanas virzienā, interešu sabalansēšanai jāklūst par starpnieku starp uzņēmējiem un GNP, kā arī jārada priekšnoteikumi cilvēku plūsmas palielināšanai Līgatnes pilsētā. Viens no būtiskākajiem risinājums, būtu tilta celtniecība pār Gauju.

Gandrīz pusi no pilsētas teritorijas (48,7%) aizņem meži. Ņemot vērā, ka lauksaimniecības zemes aizņem 28,9% no teritorijas, bet zeme zem ēkām un pagalmiem tikai 8,6%, tad nākotnē šīs teritorijas vajadzētu racionāli izmantot.

Augšlīgatnes ciems pēc iedzīvotāju skaita ir novada lielākā apdzīvotā vieta un arī nākotnē tam būs būtiska nozīme novada attīstības veicināšanā, jo tajā ir samērā labs tehniskās infrastruktūras nodrošinājums (centralizēta ūdensapgāde, kanalizācija un siltumapgāde), pieejama sociālā infrastruktūra. Pie tam ciemam ir ievērojamas attīstības iespējas, jo tajā iekļautas plašas neapbūvētas teritorijas (neizmantotās lauksaimniecības zemes).

Augšlīgatnē arī turpmāk tiks koncentrētas un attīstītas pakalpojumu un darījumu iestādes, ražošanas uzņēmumi, kā arī tiks paplašināta dzīvojamā apbūve.

Nākotnē ciema izaugsmi varētu sekmēt tā atrašanās pie valsts galvenā autoceļa A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene) un dzelzceļa līnijas Meitene - Jelgava - Rīga - Lugaži. Ņemot vērā šos faktorus, teritorijas plānojumā atsevišķās vietās ir plānota jaunu rūpniecības teritoriju izvietošana.

Skaļupju ciems arī turpmāk tiks attīstīts kā sabiedriskais centrs un tā nākotne ir saistāma ar rehabilitācijas centra „Līgatne” attīstību. Ņemot vērā, ka tas atrodas GNP ainavu aizsardzības zonā un tā galvenā funkcija ir saistīta ar rehabilitācijas centru, ciemā netiek paredzētas jaunas teritorijas blīvas apbūves veidošanai.

Ratnieku ciems arī nākotnē kalpos kā sabiedriskais centrs. Arī turpmākā ciema attīstība saistīta ar Latvijas Universitātes Konferenču un atpūtas kompleksu „Ratnieki”.

Ķempju ciema apbūvi raksturo individuālās dzīvojamās mājas, kas celtas padomju saimniecības laikā ap Ķempju muižu. Tā kā tas atrodas netālu no Līgatnes pilsētas un ir nodrošināts ar centralizēta ūdensapgādi, tad nākotnē tas varētu attīstīties kā blīvākas apbūves dzīves vieta netālu no Līgatnes pilsētas.

Teritorijas plānojums paredz veidot pēc iespējas kompaktas apbūves teritorijas, lai maksimāli tiktu saglabātas gan dabas teritorijas, gan meži, gan vērtīgās lauksaimniecības zemes, kā arī racionāli tiktu izmantots esošais ceļu tīkls un inženiertehniskais nodrošinājums. Teritorijas plānojumā ir paredzēts saglabāt esošo Līgatnes pilsētas robežu, savukārt ciemu robežas ir precizētas izmantojot Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma 2007.-2027. III daļas vadlīnijās noteiktos kritērijus:

- 1) Plānot vietējos pakalpojumu sniegšanas centrus, ievērojot plānoto apdzīvojuma struktūru un pakalpojuma sasniedzamību.
- 2) Plānojumos izvērtēt vietējo attīstības centru un novada nozīmes centru savienojumu pa ceļiem un transporta iespēju esamību, iedzīvotāju mobilitātes iespējas un pieejamo pakalpojumu apjomu.
- 3) Plānot teritorijas infrastruktūras attīstības nodrošināšanai.

4) Sabiedriskā transporta pieejamības nodrošināšana augstāka līmeņa centriem.

Līgatnes novada lauku teritorijā dzīvo 24% novada iedzīvotāji. Tā kā meži aizņem 45,6% novada teritorijas, bet DR plešas lielas purvu teritorijas (kopā aizņem 10,6% no novada teritorijas), tad atsevišķas viensētas un to grupas izvietojušās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs, veidojot Vidzemei raksturīgo kultūrainavu. Ņemot vērā, ka GNP teritorijā atrodas lielākā daļa (67%) novada teritorijas, tad izmantošanas šajās teritorijās veicama saskaņā ar GNP izmantošanas noteikumiem.

3.3.2. Ceļi un transports

Teritorijas plānojums paredz saglabāt esošo ceļu un ielu tīklu, kas nodrošina piekļūšanu visām novada lauku teritorijas viensētām un pašreiz jau blīvi apbūvētām teritorijām, kā arī kravu pārvadājumus.

Jaunajām apbūves teritorijām (dzīvojamai, darījumu u.c.) jānodrošina to sasniedzamība, veidojot jaunu vietējas nozīmes ceļu un ielu tīklu ar pieslēguma iespējām valsts vietējiem vai pašvaldības ceļiem.

Izstrādājot Līgatnes novada Teritorijas plānojumu pilsētas un ciemu ielas tika izvērtētas pēc to raksturīgajām savienošanas, piekļūšanas un uzturēšanās funkcijām un šo funkciju savstarpējais sadalījums izteikts ar kategoriju grupām. Kopumā Līgatnes novada ielas tika iedalītas 4 kategorijās:

1) Tranzīta ielas

Ielas, kuras ir valsts autoceļa sākums vai turpinājums un pa kurām notiek tranzīta satiksme.

Kā tranzīta iela ir noteikts valsts galvenā autoceļa A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene) posms Augšlīgatnes ciema teritorijā.

2) Maģistrālās ielas

Aptver apbūvētus ceļus (ielas) vai to posmus apdzīvotās vietās, kuros darbojas savienošana, piekļūšana un uzturēšanās (arī tādus posmus, ko var apbūvēt, bet pašlaik vēl neapbūvē). Šo ceļa posmu veidošanai noteicošās ir savienošanas funkcijas kvalitātes prasības, kuras bieži var ierobežot piegulošās apbūves veids un apjoms. Lēmums par to, ka savienošanas funkcija ir noteicošā, nenozīmē, ka abu pārējo funkciju prasības drīkst atstāt bez ievērības. Tāpēc atkarībā no piekļūšanas un uzturēšanās funkcijas, arī šīs grupas ceļiem zināmos apstākļos vajag apsvērt ātruma samazināšanas lietderību, un jācenšas panākt, lai šajos, parasti stipri noslogotajos, ceļos mehānisko transportlīdzekļu kaitējumu apkārtējai videi mazinātu ar būvpasākumiem.

Šīs ielas kalpo kā tranzītielas, kas šķērso Līgatnes pilsētu (Brīvības iela, Cēsu iela, Sprīņu iela) un Augšlīgatnes ciemu (P32 Līgatne (Vidzemes šoseja) - Skrīveri un V283 Drabeši - Līgatnes papīrfabrika - Līgatne) un saslēdzas ar ārpilsētas ceļiem.

3) Pilsētas (ciemu) ielas

Aptver apbūvētas ielas vai to posmus (arī tādus, kurus var apbūvēt, bet pašlaik vēl neapbūvē) apdzīvotās vietās (Līgatnes pilsētas teritorijā – pilsētas ielas, ciemu teritorijās – ciemu ielas), kuras nodrošina transporta un gājēju sakarus starp pilsētas (ciema) teritorijām, sabiedriskajiem centriem, nodrošina izvadus uz maģistrālām ielām, kā arī nodrošina gājēju un transporta (galvenokārt sabiedriskā pasažieru transporta) sakarus atsevišķās pilsētas un ciemu teritorijas daļās. Galvenokārt kalpo piekļūšanai zemesgabaliem. Noteiktās dienas stundās šīs ielas ievērojamā apjomā var pārņemt ar savienošanas funkciju. Pārklājoties ar uzturēšanas funkciju, rodas skaidri izteikti lietošanas konflikti. Tādos gadījumos šo ielu posmu veidošanā noteicošās ir piekļūšanas prasības. Lai konfliktus samazinātu, jānosaka zemākas savienošanas kvalitātes prasības.

Šīs var uzskatīt par kolektorielām, kuras apkalpo satiksmi no vietējām ielām un izved uz maģistrālēm vai mazāk svarīgiem ārpuspilsētas virzieniem, daļēji var apkalpot tranzītu un sabiedrisko transportu.

4) Vietējas nozīmes ielas

Aptver apbūvētas ielas vai to posmus (arī tādus, kurus var apbūvēt, bet pašlaik vēl neapbūvē) apdzīvotās vietās, kuras galvenokārt nodrošina uzturēšanos. Izvada transportu līdz pilsētas (ciema) nozīmes ielām. Vienlaicīgi šīs ielas zināmā apjomā pārņem arī piekļūšanas funkciju. Šo ceļa posmu veidošanā noteicošās ir uzturēšanās funkcijas kvalitātes prasības. Mehānisko transportlīdzekļu satiksmei visumā ir pakārtota nozīme. Pašvaldība var noteikt vietējas nozīmes dzīvojamās ielas dzīvojamās apbūves teritorijās un vietējas nozīmes kravas transporta ielas rūpniecības teritorijās un tehniskās apbūves teritorijās.

Apkalpo ēkas, ēku grupas un savstarpēji savieno pilsētas (ciemu) ielas.

Kā vietējas nozīmes ielas noteiktas arī atsevišķas piebrauktuves, kas ir dzīvojamās ielas daudzdzīvokļu māju iekškvartālos un pamatā nodrošina uzturēšanās funkciju.

Teritorijas plānojuma II. sējumā „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” un III. sējumā „Grafiskā daļa” ielām Līgatnes pilsētā un ciemos ir noteiktas sarkanās līnijas, kuru lielumi doti II. sējumā „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”.

Lai nākotnē nodrošinātu labāku pilsētas sasniedzamību un saistību ar teritorijām Gaujas labajā krastā, tiek plānota tilta būvniecība pār Gauju. Teritorijas plānojumā tiltam ir rezervēta vieta Gaujas ielas galā. Tilta uzdevums galvenokārt būtu nodrošināt ātru un efektīvu satiksmi vieglā un sabiedriskā transporta satiksmi pāri Gaujai, labāku pieeju darba tirgum un pakalpojumiem. Nav atbalstāma ideja izmantot tiltu smago kravu transportam, jo tranzīta kustība cauri Līgatnes pilsētai nav pieļaujama.

Prāmis pāri Gaujai ir saglabājams kā industriālais mantojums un interesants tūrisma objekts.

Lai nodrošinātu gājēju drošību un uzlabotu Augšlīgatnes ciema funkcionālo sasaisti, perspektīvē būtu nepieciešama gājēju pārejas pār dzelzceļu izbūve dzelzceļa sliežu šķērsošanai - pie Sporta un Stacijas ielu krustojuma.

Teritorijas plānojumā tiek rezervēta vieta autoceļa A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene) paplašināšanai. Šī teritorija ir attēlota kā nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai nepieciešamā teritorija.

3.3.3. Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti

Komunālās saimniecības darbība novadā galvenokārt saistīta ar trim pamatvirzieniem – ūdens apgādi, kanalizācijas saimniecību un siltumapgādi. Arī turpmāk apdzīvotajās vietās ir jāturpina komunālās saimniecības attīstību un jāpalielina pieslēgumu skaits esošajiem centralizētajiem tīkliem.

Vienano prioritātēm novadā būtu ūdenssaimniecības sakārtošana tajās vietās, kur šis jautājums līdz galam vēl nav atrisināts vai būtu uzlabojams. Būtu nepieciešams sakārtot gan notekūdeņu sistēmu, gan izbūvēt jaunas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un lietot ūdens kanalizāciju atvienota no sadzīves notekūdeņiem. Tāpat būtu nepieciešams veikt ūdens apgādes tīklu rekonstrukciju un ūdens ņemšanas vietu sakārtošanu.

Uzsākot kādas jaunas teritorijas attīstību, ir jāparedz viss nepieciešamais inženiertīklu nodrošinājums. Teritorijas plānojumā blīvu apbūvi paredzēts veidot novada ciemos, līdz ar to uzsākot būvniecību ciemu teritorijās ir nepieciešams paredzēt pieslēgšanos jau esošajiem ciema inženiertehniskās apgādes tīkliem, vai arī plānot citus risinājuma veidus.

Lai nodrošinātu pietiekošu elektroapgādi jaunajām apbūves teritorijām nepieciešamības gadījumā ciemos būs nepieciešams izbūvēt jaunas 20 kV kabeļu līnijas, transformatora punktus, kā arī zemsprieguma kabeļu līnijas, nomainot vecās gaisvadu līnijas.

3.3.4. Kultūras un dabas mantojums

Tā kā Līgatnes novadā atrodas virkne īpaši aizsargājamo dabas teritoriju: Gaujas nacionālais parks, 6 aizsargājamie ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, 6 dižkoki un 9 mikroliegumi, tad šo teritorijas izmantošanai būtu jāpievērš papildus uzmanība un tajā veicamās darbības jāsaskaņo ar šo teritoriju apsaimniekotāju.

Teritorijas plānojumā tiek saglabātas neskartās daba teritorijas, zaļie koridori un nodrošināta publiska pieejamība ūdeņiem.

Dabas teritorijas, to saglabātība un pieejamība nākotnē būs viens no galvenajiem dzīves vides augstas kvalitātes rādītājiem. Gaujas un Līgatnes upes, Līgatnes dabas takas, mežu teritorijas un Gaujas nacionālais parks ir tās vērtības un piesaistošais faktors, kas padara

Līgatnes novadu īpaši pievilcīgu, kā arī rada priekšnosacījumus gan videi draudzīgai attīstībai, gan patīkamai dzīves videi.

Teritorijas plānojums paredz pēc iespējas saglabāt neskartas un nepārveidotas esošās dabas pamatnes teritorijas, kas arī nākotnē būs nozīmīgs pievelkošais faktors un dzīves kvalitātes rādītājs, tai pat laikā netieši veicinot ar tūrismu saistītas uzņēmējdarbības attīstību. Taču katrai no šīm teritorijai ir savi specifiski nosacījumi, tādēļ atkarībā no ekoloģiskajiem apstākļiem, vides aizsardzības prasībām un teritorijas apsaimniekošanas noteikumiem, katrā konkrētā gadījumā atļautā izmantošana tajā veicama saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu.

Līgatnes pilsētas teritorijas lielāko daļu aizņem dabisks biezs skujkoku mežs, kas pārsvarā ietilpst Gaujas nacionālā parka dabas lieguma zonā. Reljefa formu daudzveidība, stāvās Līgatnes upes krastu klintis ar alām pašā pilsētas centrā, biezie meži līdzās dzīvojamai apbūvei nosaka Līgatnes pilsētas unikālo raksturu - Latvijā nav otras tādas pilsētas.

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izmantošanu reglamentē gan vispārējie, gan individuālie aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāni.

Līgatnes novada teritorijā ir 12 valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi, kuru aizsardzību nosaka likumdošana. Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem vai citiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts kultūras piemineklis un kultūrvēsturiskā vide kultūras pieminekļa teritorijā un tā aizsardzības zonā.

Teritorijas plānojumā kā ainaviski vērtīgā teritorija ir izdalīta Gaujas senlejas ainavu telpa un Līgatnes ielejas ainavu telpa. Ņemot vērā, ka lielākā daļa no šīm teritorijām atrodas Gaujas nacionālā parka teritorijā, tad to apsaimniekošanā jāņem vērā Gaujas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī prasības, kas noteiktas Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

3.3.5. Lauksaimnieciski izmantojamo zemju un mežsaimniecības attīstība

Pēc platības lielākās teritorijas novadā veido meži, kas kopumā aizņem 7620,9 ha, jeb 45,6% no visas novada teritorijas. Līgatnes pilsētā mežu teritorijas aizņem vēl lielākas platības, tās kopumā aizņem 48,7%, jeb ga noteikumiem.

Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas aizņem 5726,7 ha 34,3% no novada kopplatības. Līgatnes pilsētā tās sastāda būtisku daļu un aizņem 28,9% no pilsētas teritorijas.

Teritorijas plānojumā tiek maksimāli saglabātas lauksaimniecības teritorijas, paredzot tajās arī daudzveidīgu darbību - pamatfunkcijas nodrošināšanai nepieciešamos ražošanas

objektus, tai skaitā lauksaimniecības un lopkopības produkcijas pārstrādes uzņēmumus, kokapstrādes uzņēmumus, sabiedriskās un komerciestādes, kā arī viensētas.

Daļa no lauksaimniecības zemēm netiek apstrādātas un pilnībā apsaimniekotas, tās aizaug ar krūmiem un nezālēm. Līdz ar to Teritorijas plānojumā ir paredzēts, ka neizmantojamās lauksaimniecības zemes iespējams apmežot.

3.4. Teritorijas funkcionālais zonējums

Līgatnes novada teritorijas funkcionālā zonējuma veidi ir noteikti Teritorijas plānojuma II. sējumā „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”. Kopumā teritorijas plānojumā tiek izdalītas 11 funkcionālās zonas. Atsevišķām zonām tiek noteikts arī sīkāks iedalījums, ko apzīmē, pievienojot funkcionālās zonas apzīmējuma burtu indeksam ciparu un nosakot apbūves noteikumos konkrētās teritorijas atļauto izmantošanu, aprobežojumus un citas prasības nosakot to izmantošanas mērķus un nosacījumus.

3.4.1. Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS)

Savrupmāju apbūves teritorijas ir zemes vienības pilsētā un ciemos, kas noteiktas, lai nodrošinātu mājokļa funkciju ar savrupmāju apbūvei atbilstošu teritorijas organizāciju, apbūves struktūru, tehnisko infrastruktūru, ietverot to nepieciešamo pakalpojumu klāstu, kas nepieciešams pilnvērtīgu dzīves apstākļu nodrošināšanai.

Savrupmāju apbūves teritorijās var izvietot atsevišķas iestādes un objektus, kas nepieciešami pamatfunkcijai, dzīves vides kvalitātes un labiekārtojuma nodrošināšanai un netraucē pamatfunkcijai, tai skaitā tirdzniecības un pakalpojumu objektus, lokāla rakstura publiskas iestādes, ārstniecības, veselības vai sociālās aprūpes iestādes, kā arī parkus, skvērus, apstādījumus, sporta un rotaļu laukumus u.tml.

Šīs teritorijas ir paredzētas iedzīvotāju piemājas saimniecību uzturēšanai. Veidojot apbūvi šajās teritorijās, vajadzētu paredzēt iespēju tās pieslēgt jau esošajām inženierkomunikācijām (ūdensapgādei un kanalizācijai).

3.4.2. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM)

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas ir zemes vienības pilsētā un ciemos, kas noteiktas, lai nodrošinātu mājokļa funkciju ar dzīvojamai apbūvei atbilstošu teritorijas organizāciju, apbūves struktūru, tehnisko infrastruktūru un pakalpojumu klāstu, kas nepieciešams pilnvērtīgu dzīves apstākļu nodrošināšanai.

Šis izmantošanas veids ietver daudzdzīvokļu māju apbūves zemes vienības, ar ēku vai tās daļu, kas plānota vai tiek izmantota vairāk kā 3 dzīvokļu izvietošanai uz vienas zemes vienības.

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās var izvietot atsevišķas iestādes un objektus, kas nepieciešami pamatfunkcijai, dzīves vides kvalitātes un labiekārtojuma nodrošināšanai,

tai skaitā tirdzniecības un pakalpojumu objektus, kultūras, izglītības un pārvaldes iestādes, ārstniecības, veselības vai sociālās aprūpes iestādes u.c. objektus.

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās jānodrošina labiekārtota publiskā ārtelpa - parki, skvēri, apstādījumi, sporta un rotaļu laukumi un citi objekti.

3.4.3. Jauktas apbūves teritorijas (J)

Jauktas apbūves teritorijas ir daudzfunkcionālas izmantošanas teritorijas, kur primārā zemes, ēku un būvju vai to daļu izmantošana kalpo pašvaldības ekonomiskās un sociālās attīstības nodrošināšanai un ietver darījumu, tirdzniecības, pakalpojumu un citas komerciāla rakstura iestādes, sabiedriskās iestādes un dzīvokļus jauktas izmantošanas ēkās, kā arī nelielas ražotnes, kas nerada kaitējumu videi, lai nodrošinātu iedzīvotājiem nepieciešamos pakalpojumus, darba un dzīves vietas pilsētā un ciemos.

Jauktās apbūves teritorijās paredz daudzveidīgu izmantošanu, kas ietver savstarpēji saderīgas funkcijas – mājokli, publisko un komerciālo funkciju, izvirzot pēc iespējas elastīgus attīstības nosacījumus.

3.4.4. Publiskās apbūves teritorijas (P)

Publiskās apbūves teritorijas ir zemes vienības pilsētā un ciemos, kas noteiktas, lai nodrošinātu gan komerciālu, gan nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietošana un funkcionēšanai atbilstošu teritorijas organizāciju, apbūves struktūru un transporta infrastruktūru.

Publiskās apbūves teritorijās, kā papildizmantošanu, var izvietot objektus, kas saistīti ar publiskās funkcijas un vides kvalitātes nodrošināšanu.

Publiskās apbūves teritorijās nodrošina pietiekošu publisko ārtelpu nomenklatūru ar augstu labiekārtojuma līmeni (laukumus, parkus, dārzus, krastmalas, promenādes u.c.).

3.4.5. Rūpniecības teritorijas (R)

Rūpniecības teritorijas ir zemes vienības pilsētā, ciemos un lauku teritorijās, kas noteiktas, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru, kā arī lai mazinātu varbūtējo negatīvo ietekmi uz citām teritorijām.

Starp rūpniecības un dzīvojamās apbūves teritorijām paredz buferzonu un atbilstoši izplāno ceļu un ielu tīklu, lai mazinātu transporta negatīvo ietekmi uz dzīvojamām teritorijām.

Rūpniecības teritorijās var izvietot objektus, kas saistīti ar uzņēmējdarbībai nepieciešamās vides nodrošināšanu, tai skaitā industriālos un tehnoloģiskos parkus, birojus, tehniskās apkopes stacijas, degvielas uzpildes stacijas; garāžas, transporta parkus, ugunsdzēsēju depo, transporta līdzekļu stāvlaukumus, stāvparkus,

energoapgādes uzņēmumus, atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijas, kompostēšanas laukumus u.tml.

Atsevišķi tiek izdalīts teritorijas derīgo izrakteņu, piemēram, smilts, grants, sapropeļa, māla, kūdras u.c. ieguvei un pirmapstrādei. Šīs teritorijas izmantojamās karjeru izstrādes mērķiem – zemes dziļu ieguvei. Līdz ieguves uzsākšanai teritorijas atļauts izmantot lauksaimniecības vai mežsaimniecības vajadzībām.

3.4.6. Transporta infrastruktūras teritorijas (Tr)

Transporta infrastruktūras teritorijas ir zemes vienības, pilsētā, ciemos un lauku teritorijās, kas noteiktas, lai nodrošinātu transporta infrastruktūras tīklu un objektu izbūvei, uzturēšanai un funkcionēšanai atbilstošu teritorijas organizāciju un inženiertehnisko nodrošinājumu.

Pilsētā un ciemos gar ielām un autoceļiem aizsargjoslas ir noteiktas kā sarkanās līnijas (esoša vai projektētā ielas robeža) un būvlandes (līnija, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei).

Transporta infrastruktūras teritorijās var izvietot objektus un uzņēmumus, kas saistīti ar to pamatfunkcijas nodrošināšanu.

3.4.7. Tehniskās apbūves teritorijas (Ta)

Tehniskās apbūves teritorijas ir zemes vienības, pilsētā, ciemos un lauku teritorijās, kas noteiktas, lai nodrošinātu inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izbūvei, uzturēšanai, funkcionēšanai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju un transporta infrastruktūru.

Šo teritoriju esošā vai plānotā (atļautā) izmantošana ir slēgta vai ierobežota lietošanas režīma būves, ietaises un teritorijas. To lietošanas ierobežojumi izriet gan no vēlēšanās aizsargāt specializētu objektu, gan no bīstamības, ko var radīt pats objekts.

Līnijveida inženiertehniskās apgādes tīklus un to objektus (elektropārvades līnijas, cauruļvadus, kabelus, transformatoru punktus, mobilo sakaru torņus u.tml.) teritorijas plānojumā nenosaka kā atsevišķu funkcionālo zonu, bet parāda kā objektus tajā funkcionālajā zonā, kurā tie atrodas. Tas pats attiecas uz meliorācijas būvēm un ierīcēm, kā arī uz vēja elektrostacijām.

Tehniskās apbūves teritorijās, kā papildizmantošanu, var izvietot pamatfunkcijas nodrošināšanai nepieciešamās pārvaldes iestādes.

3.4.8. Dabas un apstādījumu teritorijas (DA)

Dabas un apstādījumu teritorijas ir zemes vienības, pilsētā, ciemos un lauku teritorijās, kas noteiktas kā sabiedrībai brīvi pieejamas dabas vai daļēji pārveidotas un apbūvētas teritorijas, kuru izmantošana saistīta ar rekreāciju, sportu, tūrismu vai kvalitatīvas dabas

un kultūrvides vai citu sociālo funkciju, tai skaitā kapsētu, nodrošināšanu, ietverot ar atbilstošo funkciju saistītās ēkas un būves.

Dabas un apstādījumu teritorijās, atbilstoši to specifikai un statusam, var paredzēt publiskās funkcijas nodrošināšanai nepieciešamo infrastruktūras objektu un būvju izvietojumu, tai skaitā brīvdabas estrādes, paviljonus un citus objektus, kā arī transporta līdzekļu stāvvietu ierīkošanu, meliorācijas sistēmu, pretplūdu vai erozijas aizsardzības sistēmu izbūvi.

Dabas un apstādījumu teritorijās, kā papildizmantošanu, var izvietot pamatfunkcijas nodrošināšanai nepieciešamās pārvaldes iestādes.

3.4.9. Mežu teritorijas (M)

Mežu teritorijas ir zemes vienības vai tā daļas, kas ietver mežu, jaunaudžu un izcirtumu teritorijas, kā arī zeme zem meža infrastruktūras objektiem, mežā ietilpstošī un tam piegulošie pārplūstošie klajumi, lauces, purvi. Tie ir lielāki vienoti meža masīvi, strukturāli stabilākas un nemainīgas teritorijas.

Mežu teritorijas ir noteiktas, lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai.

Tajās mežu teritorijās, kurās atrodas aizsargājamās dabas teritorijas, jebkādas darbības veicamas saskaņā ar spēkā esošajiem likumiem un tiem pakārtotajiem MK noteikumiem.

Mežu teritorijās ir izveidoti mikroliegumi, kuru izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas kārtību nosaka MK noteikumi.

Mežu teritorijās var izvietot meža infrastruktūru, tai skaitā transporta infrastruktūras objektus, inženierapgādes tīklus un objektus, meliorācijas sistēmas, pamatfunkcijas nodrošināšanai nepieciešamos ražošanas objektus, pārvaldes iestādes, ar sportu un rekreāciju saistītus objektus (dabas takas, skatu torņus, slēpošanas trases u.c.).

Normatīvo aktu noteiktajā kārtībā mežu teritorijās var atmežot meža platību ar mežsaimniecību nesaistītam darbībām - būvniecībai, derīgo izrakteņu ieguvei, kapsētu ierīkošanai, lauksaimniecībā izmantojamās zemes ierīkošanai, īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai.

3.4.10. Lauku zemes (L)

Lauku zemes ir zemes vienības lauku teritorijās, kā arī pilsētās un ciemos, kas noteiktas lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes, kā resursa, racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem.

Lauku zemes ietver gan meliorētas, gan nemeliorētas lauksaimniecības zemes un kurās atrodas arī atsevišķas koku grupas, ūdeņi u.tml. Šeit apbūvei ir pakārtota nozīme un tā veidota pēc lauku sētas principiem - dabas elementi (alejas, koku rindas, augļu dārzi

u.c.) ir mijiedarbībā ar lauku ainavai un vietas tautas celtniecības vēsturiskām iezīmēm raksturīgām ēkām.

Šis izmantošanas veids ietver divu veidu funkcionālās zonas ar atšķirīgiem apbūves tehniskajiem rādītājiem, kuras grafiskajā materiālā ir attēlotas ar indeksiem L1 un L2. Lauku zemēs atkarībā no zonējuma, jaunveidojamās zemes vienības minimālais lielums ir noteikts 2 ha (L1) vai 0,5 ha (L2).

Lauku zemēs atkarībā no to veida atļauta zemju transformācija (pārveidošana) citos zemes izmantošanas veidos (piemēram, meža zemē, apbūvē).

3.4.11. Ūdeņu teritorijas (Ū)

Ūdeņu teritorijas nosaka pilsētās, ciemos un lauku teritorijās, lai izplānotu un nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdeņu resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un dabas aizsardzībai. Ūdeņu teritorijas ir novada teritorijā esošās ūdensteces (upes, strauti, kanāli vai to daļas) un ūdenstilpes (ezeri, dīķi, ūdenskrātuves vai to daļas) un tās var izmantot zivsaimniecībai, zvejniecībai, ūdenstransportam, sportam, tūrismam, rekreācijai, enerģētikai un ar tiem saistīto objektu (laivu piestātnes, pārceltuves u.c.) izbūvei, kā arī inženiertīklu izvietojumam.

PIELIKUMI

- 1.pielikums. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi Līgatnes novadā
- 2.pielikums. Līgatnes novada pašvaldības autoceļu saraksts
- 3.pielikums. Līgatnes novada pašvaldības ielu saraksts
- 4.pielikums. Valsts ģeodēziskā tīkla atbalsta punkti Līgatnes novadā

Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi Līgatnes novadā

Aizsardzības Nr.	Vērtības grupa	Pieminekļa veids	Pieminekļu nosaukums	Datējums	Apvidus
485	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Līgatnes pilskalns		400 m no Cēsu ielas
486	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Zanderu senkapi		400 m uz ZR no Zanderu kapsētas kapličas
491	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Vecsprinkšļu senkapi		pie Sprinkšļu dzirnavām, Līgatnes upītes kreisajā krastā
487	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Ratnieku senkapi		pie Briņķiem
488	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Kalnamuižnieku viduslaiku kapsēta		pie Kalnamuižniekiem
489	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Kalnatītmaņu pilskalns		pie Kalnatītmaņiem
490	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Incēnu viduslaiku kapsēta un kapelas vieta (Kapu kalniņš)		pie Lielincēniem
492	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Upesmuižnieku viduslaiku kapsēta		Pie Upesmuižniekiem
3130	Valsts nozīmes	Māksla	Interjera dekoratīvā apdare	1905.	Centra kapu kapličā
3131	Valsts nozīmes	Māksla	Interjera dekoratīvā apdare (3 telpās)	20. gs. 50.g.	Kultūras namā
7427	Valsts nozīmes	Pilsēt- būvniecība	Līgatnes papīrfabrikas ciemata vēsturiskais centrs	19.gs.	Dārza iela, ceļš no Līgatnes stacijas uz Gaujasleju, Gaujas ielas nepāra numuru puses apbūve, taka A virzienā līdz Līgatnes upei pie papīrfabrikas Z vārtiem, Līgatnes upes labais krasts virzienā pret straumi, papīrfabrikas teritorijas A robeža, Pilsoņu iela, kapsētas A robeža, līnija DR virzienā līdz Līgatnes upei, Līgatnes upe virzienā pa straumi, parka ar estrādi D robeža, diķa D krasts, Dārza iela
8812	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Līgatnes papīrfabrikas direktoru viesu nams (vēlāk bērnudārzs)	1914.	Līgatnē Gaujas ielā 7

Līgatnes novada pašvaldības autoceļu saraksts

Nr.p.k.	Nr. plānā	Ielas nosaukums	Adrese (km)		Garums (km)	t.sk. pašv. valdījumā	Seguma veids
			No	Līdz			
Līgatnes pilsēta							
1	1	Grants ceļi	0,000	0,200	0,200	0,200	grants
2	2	Grants ceļš	0,000	0,858	0,858	0,858	grants
3	3	Grants ceļi	0,000	0,269	0,269	0,269	grants
4	4	Grants ceļi	0,000	1,400	1,400	1,400	grants
5	5	Pašvaldības ceļš	0,000	0,341	0,341	0,341	grants
6	6	Grants ceļi	0,000	0,208	0,208	0,208	grants
7	7	Grants ceļš	0,000	0,225	0,225	0,225	grants
8	8	Grants ceļi	0,000	0,604	0,604	0,604	grants
9	10	Koplietošanas ceļš	0,000	0,380	0,380	0,380	grants
Līgatnes pagasts							
10	13	Lieltītmaņi- Upesmuižnieki	0,000	2,940	2,940	2,94	uzlabota grunts
11	5	Dreimaņi- Spainieki	0,000	1,775	1,775	1,775	uzlabota grunts
12	2	Ozoliņi-Dreimaņi	0,000	0,910	0,910	0,910	grants
13	1	Ratnieki- Apšukalns- Gančauskas	0,000	3,300	3,300	3,300	grants
14	3	Ratnieki-Adrijāņi	0,000	2,080	2,080	2,080	grants
15	8	Jaunvēveri- Silavēveri	0,000	1,190	1,190		grants
16	11	Kažociņi-Rāceņi- Staltbrieži	0,000	1,149	1,149	1,149	grants
17	4	Stārastiņi- Cūkaļi	0,000	2,569	2,569	2,569	grants
18	9	Vecvēveri- Kauzeri	0,000	1,289	1,289	1,289	grants
19	20	Vīķi-Jaunbigas- Rijnieki	0,000	3,341	3,341	3,341	grants
20	7	Ratnieki- Rūpnieki	0,000	4,833	4,833	4,833	grants
21	15	Vildogas iela- Ramas Pakalnes	0,000	1,392	1,392	1,392	grants
22	12	Žakari-Mežāres	0,000	1,694	1,694	1,694	grants
23	100	Ozolkrogs- Siguldas pag.robeža	0,000	0,937	0,937	0,937	asfalts
24	16	Paltmale-Ramas	0,000	2,800	2,800	2,800	grants
25	17	Ķillas (Stacijas iela)-Paltmale	0,000	0,783	0,783	0,783	grants
26	14	Neimaņi-Uplejas	0,000	1,821	1,821	1,821	grants
27	18	Lielzanderi- Žakari	0,000	0,360	0,360	0,360	grants
28	36	Skrīveru šoseja- Gailīši	0,000	0,828	0,828	0,828	grants
29	50	Veclaicenes šoseja-Birzes	0,000	0,158	0,158	0,158	asfalts
30	35	Brīņķi-	0,000	0,811	0,811	0,811	grants

		Vecšķēpeles					
31	71	Ošu iela- Ratnieku ezers	0,000	1,728	1,728	0,380	grants
32	49	SIA „Elektroveči”- Putnu ferma- Ražošanas objekts	0,000	0,665	0,665	0,310	asfalts
33	51	Veclaicenes šoseja-Līgatnes pamatskola	0,000	0,168	0,168	0,168	asfalts
34	58	Papīrfabrikas ceļš-Ainavas	0,000	0,211	0,211	0,211	grants
35	101	Jaunbērziņi- gāzes dzīv. māja	0,000	0,231	0,231	0,231	grunts
36	76	Dambergi- Veclaicenes šos.	0,000	0,510	0,510	0,300	uzlabota grunts
37	79	Ceļš starp Pļavas un Ķiršu ielu	0,000	0,290	0,290	0,290	uzlabota grunts
38	83	Pļavas iela - Vecezeri	0,000	0,083	0,083	0,083	grants
39	80	Krasta iela 4- Pļavas iela 8	0,000	0,314	0,314	0,314	grants
40	81	Pļavas iela- Dārza iela	0,000	0,170	0,170	0,170	grants
41	82	Ošu iela- Rūtas	0,000	0,244	0,244	0,244	grants
42	25	Ķikuti-Lielincēni	0,000	1,689	1,689	1,689	grants
43	23	Ķempji- Sauleskalns	0,000	5,764	5,764	5,764	grants
44	21	Blodziņi- Junkārbes	0,000	2,421	2,421	2,421	grants
45	26	Dravnieki- Jaunennes	0,000	1,847	1,847	1,847	grants
46	103	Līdzdiņas-Ziediņi	0,000	0,590	0,590	0,590	grants
47	104	Līdzdiņas- Pagasta zeme 48	0,000	0,164	0,164	0,164	grants
48	22	Vecleči-Kapsēta	0,000	0,742	0,742	0,742	grants
49	33	Sauleskalns- Kalķuceplis	0,000	1,692	1,692	1,692	grants
50	29	Blodziņi(Vaisuļi)- Asaru ceļš	0,000	9,373	9,373	9,373	grants
51	23	Ķempji- Sauleskalns	0,000	5,750	5,750	5,75	grants
52	24	Sauleskalns- Kumadas	0,000	0,997	0,997	0,997	grants
53	28	Būmaņi-Garteči (Izgāztuve)	0,000	0,301	0,301	0,301	grants
54	30	Sinapes-Rozas	0,000	0,525	0,525	0,230	grants
55	31	Saulītes-Zīverti	0,000	0,418	0,418	0,150	grants
56	32	Inķukalns-Lejēni	0,000	0,427	0,427	0,000	grants
57	37	Cepliši-Liepenes	0,000	1,590	1,590	0,180	uzlabota grunts
58	38	Lejaspēterēni- Dodes-Skultes	0,000	2,182	2,182	0,220	asfalts, grants
59	39	Durņas (Bajāri)-	0,000	2,945	2,945	1,320	grants

		Liepkalni					
60	41	Skrīveru šoseja- Ķigari-Ozoliņi	0,000	3,937	3,937	3,937	grants
61	40	Veckārkli- Jaunkārkli	0,000	1,021	1,021	1,021	grants
62	42	Kalnamalji-Rīteri	0,000	1,262	1,262	0,370	uzlabota grunts
63	105	Pagasta ceļš Vanadziņos	0,000	0,586	0,586	0,060	grants
64	106	Asaru ceļš-Asaru ezers	0,000	0,763	0,763	0,380	grants
65	107	Neimaņi-Ramas	0,000	1,007	1,007	1,007	grants
66	108	Sporta iela- Latvijas dzelzceļš	0,000	0,148	0,148	0,148	grants
67	109	Birzes-Līgatnes stacija	0,000	0,640	0,640	0,640	grants
68	110	Ceļš Liepiņas	0,000	0,295	0,295	0,295	grants
		Kopā:			90,650	79,759	
		Pavisam kopā:			95,135	84,244	

Līgatnes novada pašvaldības ielu saraksts

Nr.p.k.	Nr. plānā	Ielas nosaukums	Adrese (km)		Garums (km)	t.sk. pašv. valdījumā	Brauktuves laukums (m ²)	Seguma veids
			No	Līdz				
Līgatnes pilsēta								
1	1	Ausekļa	0,000	0,297	0,297	0,297	891	grunts
			0,297	0,400	0,103	0,103	412	nav izbūvēta
		Kopā			0,400	0,400	1303	
2	2	Avotu	0,000	0,595	0,595	0,595	1785	grunts
3	3	Brīvības	0,000	0,440	0,520	0,520	3744	asfalts
	30	Brīvības iela turpinājums līdz pilsētas robežai	0,44	2,152	1.640	1.640	11808	asfalts
		Kopā			2,152	2,152	15494	
4	4	Cēsu	0,000	0,541	0,541	0,541	3246	asfalts
5	5	Dārza	0,000	0,379	0,379	0,379	2198	asfalts
		Dārza	0,379	1,982	1,603	1,603	6412	asfalts
		nobrauktuve	0,000	0,031	0,031	0,031	155	asfalts
		Dārza	1,982	2,285	0,303	0,303	1818	asfalts
		nobrauktuve	0,000	0,326	0,326	0,326	1304	grants
		Kopā			2,642	2,642	11887	
6	6	Egļu	0,000	0,273	0,273	0,273	819	uzl. grunts
7	7	Grīvnieku	0,000	0,178	0,178	0,178	534	uzl. grunts
8	8	Gaismas	0,000	0,237	0,237	0,237	1059	grants
9	9	Gaujas	0,000	2,102	2,102	2,102	14330	asfalts
		Gaujas	2,102	2,792	0,690	0,690	4373	asfalts/grants
		nobrauktuve	0,000	0,050	0,050	0,050	250	asfalts
		Kopā			2,842	2,842	18953	
10	10	Kalnu	0,000	1,042	1,042	1,042	2484	asfalts
		nobrauktuve	0,000	0,110	0,110	0,110	330	grants
		Kopā			1,152	1,152	3671	
11	11	Ķempju	0,000	0,919	0,919	0,919	5653	asfalts
12	12	Laimes	0,000	0,133	0,133	0,133	466	grants
13	13	Lauku	0,000	0,056	0,056	0,056	168	grunts
			0,056	0,104	0,048	0,048	144	nav izbūvēta
			0,104	0,146	0,042	0,042	126	grunts
		Kopā			0,146	0,146	438	
14	14	Meža	0,000	0,273	0,273	0,273	865	grants
15	11	Mēness	0,000	0,362	0,362	0,362	1374	grants
			0,362	0,430	0,068	0,068	238	nav izbūvēta
		Kopā			0,430	0,430	1612	
16	16	Miera	0,000	0,229	0,229	0,229	878	asfalts
			0,229	0,395	0,166	0,166	498	grants
			0,395	0,432	0,037	0,037	185	asfalts
		Kopā			0,432	0,432	1561	
17	17	Mazā Pilskalna	0,000	0,265	0,265	0,265	795	uzl. grunts
18	18	Parka	0,000	0,191	0,191	0,191	573	grunts
19	19	Pilskalna	0,000	0,071	0,071	0,071	249	grants
			0,071	0,188	0,117	0,117	410	uzl. grunts
		Kopā			0,188	0,188	658	

20	20	Pilsoņu	0,000	0,551	0,551	0,551	1726	grants
21	21	Rīgas	0,000	0,891	0,891	0,891	2811	grants
22	22	Rītausmas	0,000	0,498	0,498	0,498	2548	grants
23	23	Robežu	0,000	0,230	0,230	0,230	690	grunts
24	24	Saules	0,000	0,184	0,184	0,184	736	uzl. grunts
			0,184	0,369	0,185	0,185	740	grants
			0,369	0,426	0,057	0,057	228	grunts
		Kopā			0,426	0,426	1704	
25	25	Siguldas	0,000	0,827	0,827	0,827	4962	grants
		nobrauktuve	0,000	0,482	0,482	0,482	1928	grants
		Kopā			1,309	1,309	6890	
26	26	Springu	0,000	0,170	0,170	0,170	1207	asfalts
			0,170	0,732	0,562	0,562	3816	asfalts
		Kopā			0,732	0,732	5023	
27	27	Strautu	0,000	0,866	0,866	0,866	3031	grunts
28	28	Zvaigžņu	0,000	0,096	0,096	0,096	384	grants
			0,096	0,280	0,184	0,184	835	grants
		Kopā			0,280	0,280	1219	
29	29	Ainavu iela	0,000	0,326	0,326	0,326	978	grants
		KOPĀ			20,098	20,098	97992	
Augšlīgatnes ciems								
30	70	Bišu	0,000	0,074	0,074	0,074	370	grants
31	66	Ceriņu	0,000	0,096	0,096	0,096	238	asfalts
		Ceriņu	0,096	0,454	0,358	0,358	2076	asfalts
		Kopā			0,454	0,454	2314	
32	55	Dārza	0,000	0,312	0,312	0,312	936	asfalts
			0,312	0,721	0,409	0,409	2454	grants
		Kopā			0,721	0,721	3390	
33	61	Druvas	0,000	0,505	0,505	0,505	2525	grants
34	62	Krasta	0,000	0,217	0,217	0,217	978	grants
35	65	Ķiršu	0,000	0,515	0,515	0,515	2327	grants
36	69	Lapu	0,000	0,193	0,193	0,193	965	grants
37	60	Liepu	0,000	0,282	0,282	0,282	1692	grants
38	68	Nākotnes	0,000	0,082	0,082	0,082	246	uzlabota grunts
39	34	Ošu	0,000	1,025	1,025	1,025	4379	asfalts
40	64	Ozolu	0,000	0,100	0,100	0,100	559	grants
		Ozolu	0,100	0,120	0,020	0,020	48	grants
		Kopā			0,120	0,120	607	
41	75	Pīlādžu	0,000	0,203	0,203	0,203	1015	grants
42	63	Pļavas	0,000	0,420	0,420	0,420	2307	grants
43	57	Skolas	0,000	0,316	0,316	0,316	1806	asfalts
			0,316	0,789	0,473	0,473	2602	grants
		Kopā			0,789	0,789	4408	
44	53	Vildogas	0,000	0,350	0,350	0,350	1750	asfalts
45	67	Ziedu	0,000	0,070	0,070	0,070	210	asfalts
			0,000	0,553	0,483	0,483	2174	grants
		Kopā			0,553	0,553	2384	
		KOPĀ			6,503	6,503	31657	
		Pavisam kopā			26,601	26,601	129649	

Valsts ģeodēziskā tīkla atbalsta punkti Līgatnes novadā

N.p.k.	Nosaukums	Klase	Koordinātes(LKS 92)		Norm. augst. (m)
			x	y	
1.	0687, 50687	N1; Gr3	562244.305	338369.546	
2.	0691	N1	562500	338287	
3.	1285, 51285	N1; Gr3	560443.150	338160.870	
4.	1308, 51308	N1; Gr3	568263.903	340562.826	
5.	1441, 51441	N1; Gr3	563750.117	338850.064	
6.	171	N1	561325	338304	
7.	1862, 51862	N1; Gr3	564827.689	339152.743	
8.	335, 50335	N1; Gr3	561906.495	338344.253	
9.	34	G3	557173.471	342419.582	88.604
10.	35	G3	557970.352	343735.923	84.409
11.	36	G3	558295.546	342844.459	88.604
12.	503	G3	565458.503	333379.975	134.053
13.	504	G3	565266.308	333961.610	123.936
14.	653	N1	561897	338344	
15.	662, 50622	N1; Gr3	566466.536	339885.026	
16.	67	N1	561393	338286	
17.	Bigas	T3	564609.7	344000.5	
18.	Liepenes	T3	564934.7	333580.9	
19.	Rama	T3	561804.9	341339.1	
20.	Rozas	T3	568137.5	337585.9	
21.	Vecleči	T1	567515.8	340841.3	
22.	Veiši	T1	559247.0	340196.2	
23.	Zaļumi	G2	567272.860	336723.226	129.672
24.	Ķauķi	T2	570373.3	335139.8	